

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

ΚΥΠΡΙΑ
ΚΗ
ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

5

ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ
ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΔΙΑΡΚΗΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ
ΑΠΕΡΓΙΕΣ

ΤΟ ΚΟΜΜΑ

ΕΡΥΘΡΕΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ

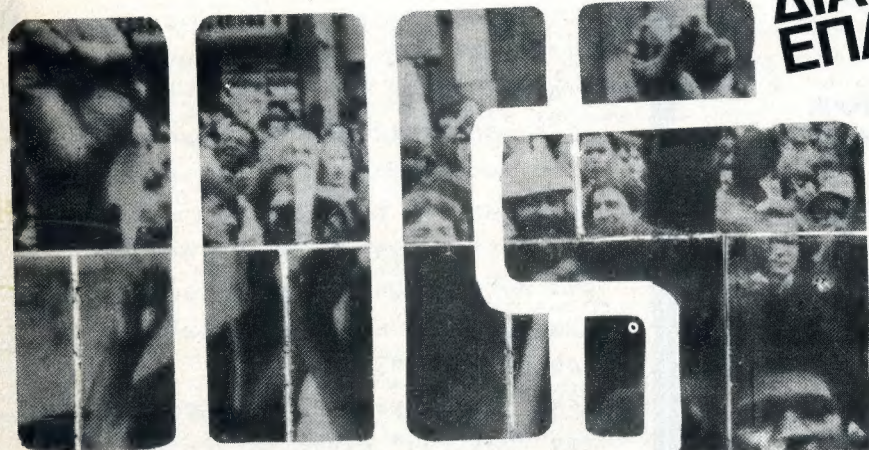
ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ
ΕΚΛΟΓΕΣ

ΑΡΧΟΥΣΑ ΤΑΞΗ
ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΕΠΕΜΒΑΣΗ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ
ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΑΗΣ ΙΟΥΝΗΣ ΙΟΥΛΗΣ 1978 № 5

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ Τ.Κ. 5143 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τα ενυπογραφα αρθρα δεν εκφραζουν
αναγκαστικα τις αποψεις της συντα-
κτικης επιτροπης,αλλα του συγγραφεα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	3.
ΑΠΕΡΓΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ	3.
ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΤΚΟ	4.
ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΟΥΣΑ ΤΑΞΗ	5.
ΕΡΥΘΡΕΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ	6.
ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ	10.
ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	13.
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	18.
ΤΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΗΜΕΡΑ	21.
ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ διαφωνια.	26.
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ. διαφωνια.	30.
απαντηση.	31.

Το "δελτιο" βγαίνει αυτη την φο-
ρα με αρκετη καθυστερηση. Οι λο-
γοι γι αυτη την καθυστερηση ειναι
διαφοροι.

Ενας σοβαρος λογος ειναι ο τραυ-
ματισμος του συντροφου Φαιδωνα
Θαοδωρου σε αυτοκινητιστικο δυσ-
τυχημα. Ο συντροφος Φαιδωνας που
ειταν βασικος μελος της συντακτι-
κης επιτροπης του "δελτιου" βρι-
σκεται απο τωτε στο νοσοκομειο κι
αυτο τον αναγκαζει να μεινει μα-
κρια απο την πολιτικη ζωη για ε-
να αρκετα μεγαλο χρονικο διαστη-
μα. Αυτο αναγκαστικα δημιουργησε
ενα παροδικο κενο στην δουλεια
του "δελτιου".

Αλλοι λογοι για την καθυστερηση
του "δελτιου" ειναι το γεγονος
πως αρθρα που γραφτηκαν απο φοι-
τητες συντροφους αργησαν να γραφ-
τουν λογω των εξετασεων. Επισης
το μεγαθος τους καθυστερησε πε-
ρισσοτερο το γραφιμο τους.

Λογω αυτου του μεγαθους το "δελ-
τιο" βγαίνει αυτη την φορα σε 32
σελιδες και ετσι ελπιζουμε να α-
ποζημιωθουν οι αναγνωστες μας.
Κατι το πολυ ενθαρρυντικο σε αυ-
τη την εκδοση ειναι η υπαρξη 2
αρθρων που διαφωνουν με προηγου-
μενα αρθρα που δημοσιευτηκαν στο
δελτιο". Αυτο δειχνει πως το τι
γραφεται στο "δελτιο" εχει μια
καποια απηχηση μεσα στους αναγ-
νωστες και οτι συζητειται . Απο
αυτη την συζητηση θα βγουν οι δι-
αφωνιες και θι συμφωνιες που θα
βοηθησουν το "δελτιο" στην εξελι-
κτικη του πορεια.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στις 24 του Μαη μετά από εισήγηση της κυβέρνησης η βουλή αποφάσισε την αναβολή των κοινοτικών εκλογών. Τα κομμάτια της αριστεράς (ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ) και μερικοί ανεξάρτητοι βουλευτές διαφωνήσαν με την απόφαση αυτή, δι-
χως όμως βεβαία να καταφέρουν να τη αλλάξουν.

Βεβαία ούτε το ΔΗ.ΚΟ που υποστήριζε την αναβολή των κοινοτικών εκλογών ούτε η κυβέρνηση παρέλειψαν να δικαιολογίσουν την απόφαση τους. Η "αναγκαιότητα" ενότητας ξανάσερβι-
ρήστηκε δίχως πολλή δυσκολία.

Η προσπάθεια της κυβέρνησης να καταστείλει κάθε διαμαρτυρία εναντίον στην άρση του εμπάρκο, την Ισραηλινή επιδρομή στον Λιβάνο και η προσφατή αναβολή των κοινοτικών εκλογών είναι γεγονότα που αναμφισβήτητα έχουν σαν αποτέλεσμα τη στέρηση των δημοκρατικών ελευθεριών του λαού. Όλες αυτές οι προσπάθειες για φήμιση της λαϊκής θέλησης έγιναν για "λόγους ενότητας". Όπως δείχνουν τα πράγματα για το ΔΗ-
ΚΟ η ενότητα πρόποθετει την ελλείψη οποιασδήποτε πολιτικής ή οικονομικής πάλης. Και η ελλείψη οποιασδήποτε μορφής πάλης με τη σειρά της σημαίνει την διατήρηση της υφισταμένης κα-
τάστασης με τα χαμηλά μεροκάματα και τον συνεχή περιορισμό των δημοκρατι-
κών δικαιωμάτων του λαού.

Κατι τέτοιο βεβαία συμφέρει μονα-
χα στη κεφαλαιοκρατική τάξη γιατί τα χαμηλά μεροκάματα και ο περιορι-
σμός των αστικοδημοκρατικών ελευθε-
ριών τους διευκολύνει στες προσπάθει-
ες τους να πυσουν ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στην Κύπρο.

Ασφαλώς το ΔΗ.ΚΟ. σαν κόμμα που ήδη απαδειξε πως εξυπηρετεί επαξία τα συμφέροντα της κεφαλαιοκρατικής τάξης δεν θα διστάσει "για λόγους ε-
νότητας βεβαία" να αναβάλει τις βου-
λευτικές ή προεδρικές εκλογές.

Όπως αναφεραμε και πιο πάνω η α-
ριστερά διαφωνήσε με την απόφαση α-
ναβολής των κοινοτικών εκλογών. Η
ΕΔΕΚ και το ΑΚΕΛ πολύ σωστά διαπίσ-
τωσαν ότι η απόφαση των δεξιών βου-
λευτών για αναβολή των κοινοτικών ε-

κλογών στέρει εστώ και κείνα τα μι-
νιμουμ δημοκρατικά δικαιώματα του
λαού μέσα στο αστικό σύστημα.

Οι θέσεις των κομμάτων αυτών για
"συνεργασία των τάξεων στον εθνικό
απελευθερωτικό αγώνα" και θέσεις
τους για την "ενότητα των πατριωτι-
κών δυνάμεων" αντι για την ενότητα
των εργαζομένων κατά από ένα μαχητι-
κό αντικαπιταλιστικό και αντικατοχι-
κό πρόγραμμα, εμποδίσαν τα κομμάτια
αυτά να καλέσουν τον λαό σε κίνητο-
ποιήσεις, εκδηλώσεις ή οποιοσδήποτε
άλλης μορφής αγώνα που θα μπορούσε
να πάρει αντικαπιταλιστικό χαρακτή-
ρα. Η διαφωνία τους έμεινε ουσιαστι-
κά σε επίπεδο λογομαχίας βουλευτών
με μόνη διαφορά το γεγονός ότι η
ΕΔΕΝ (νεολαία της ΕΔΕΚ) καλέσε τα
μέλη της σε μια τυπική πικεττοφορία
διαμαρτυρίας.

Η αριστερά που συνεργάστηκε και
έδωσε την κοινοβουλευτική πλειοψη-
φεία στο ΔΗ.ΚΟ και τους κεφαλαιοκρα-
τες πίστευε πως θα τους επηρεάσει.
Η αναβολή των κοινοτικών εκλογών εν-
ναι ένα από τα γεγονότα που δείχνου
πως κατι τέτοιο δεν έγινε. Αποδεικ-
νυει για ακόμη μια φορά την χρεωκο-
πία της λαικομετωπικής πολιτικής. Α-
ποδεικνυει πως η "συνεργασία των
τάξεων" και η "ενότητα των πατριωτι-
κών δυνάμεων" συμφέρει μόνο στο κε-
φάλαιο.

Αποτέλεσμα της λαικομετωπικής πο-
λιτικής που ακολουθεί η αριστερά τα
τελευταία χρόνια θα είναι η ολοκλη-
ρωτική υποταγή της σε ένα κόμμα που
ο ρολός του είναι η εξυπηρέτηση
των συμφερόντων των κεφαλαιοκρατών

ΟΙ ΤΕΛΕΥ- ΤΑΙΕΣ ΑΠΕΡΓΙΕΣ

Στους περασμένους 2-3 μήνες εί-
χαμε μια απεργιακή κίνηση συγκατι-
να πιο έντονη.

α) Η απεργία στα διυλιστήρια. Η απε-
ργία ήταν 24ωρη και διακοπήσε με-
τα από επεμβαση της κυβέρνησης. Ε-
γινε γύρω από την ανανέωση της συλ-
λογικής σύμβασης με αιτήματα: αύξη-
ση 22%, μείωση ωρών, καλύτερηση

του συστήματος βαρδίας, επιδοματος
επείγουσας κλήσης, μισθοδοτικών
κλιμακών και υπερωριών μαζί με άλλα
επί μερους θέματα.

Η απεργία εληξε δίχως να ικανο-
ποιηθούν τα αιτήματα των εργατών.
Αν και κερδήθηκε αύξηση 15% σε
2 δόσεις, μείωση ωρών και κερδήθη-
καν άλλα επί μερους αιτήματα.

Τα διυλιστήρια έχουν μια παραδο-
ση απεργιών τα τελευταία χρόνια.
Τον Σεπτέμβρη του 76 είχαν απεργί-
α διάρκειας με αρκετή συμμετοχή α-
πό τους εργαζομένους. Σε αυτή
την απεργία κερδίσαν τα βασικά αι-
τήματα τους. Αντιθέτα η τελευταία
απεργία δεν προχώρησε σε φηλο βαθ-
μο κυρία γιατί οι τμηματικές διαφο-
ρες δημιούργησαν ένα κλίμα συγχίση
και απομονώσης που εκμεταλλεύτηκε
η ηγεσία και η συντεχνιακή ηγεσία
για να καταφέρουν να γίνει δεχτεί
η εισήγηση τους, με πολύ μικρή δια-
φορά φήφων.

Αν και τα αιτήματα δεν περιοριζό-
νταν σε εντελώς τμηματικά όπως
αύξηση, (μείωση των ωρών), το πολύ
γρήγορο κλείσιμο της, ο περιορι-
σμός της σε πλαίσια διαπραγματεύσε-
ων και επομένως μη συμμετοχή της
μάζας των εργατών, και η ελαχισ-
τη πληροφόρηση που υπήρχε στες εφη-
μερίδες την έκαναν να περάσει απα-
ρατήρητη από την υπολοιπή εργατική
τάξη. Δεν μπορούμε να περιμενουμε
οτι θα αποτελέσει παραδείγμα για
τους υπολοίπους εργατες.

Η επιδραση στο κίνημα είναι γεν-
νικά λίγη, κυρία γιατί παρουσιάστη-
κε σαν εντελώς τμηματικό θέμα και
δεν ξεφυγε από το γραφειοκρατικό
επίπεδο.

β) Οι απεργίες στον ηλεκτροπαραγωγι-
κό σταθμό Μονής και των λιμενικών
υπαλλήλων έχουν το κοινό στοιχείο
μετα διυλιστήρια στο οτι οι εργα-
ζομενοι στους χώρους αυτούς έχουν
πολύ μεγάλη βιομηχανική δύναμη λο-
γω της θέσης τους στην οικονομία.
Οι δυο τελευταίες απεργίες εκτός
των άλλων σαν κοίνα στοιχεία έχουν
την εξειδίκευση του αιτήματος (θο-
ρυβος στην Μονή, πληρωση των θέσεων
στο λιμάνι) που μειώνει σε μεγαλυ-
τερο βαθμό από τα διυλιστήρια την
επιδραση τους στο κίνημα. Η μετα-
φορά του προβλήματος σε θέματα νομ-
μοτεχνικό και επίπεδο εμπειρογνώμο-
νων αποξενώνουν ακόμη περισσότερο
τες απεργίες από τους υπολοίπους
εργατες.

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΤΚΟ

Μια από τις πιο σημαντικές απεργίες των τελευταίων μηνών είναι εκείνη που έγινε τον περασμένο μήνα στην ΕΤΚΟ στην Λεμεσό. Η σημασία της απεργίας δεν βρίσκεται στο μέγεθος της, στην τακτική, ή στην επιδράση της στο επίπεδο του ταξικού αγώνα. Βρίσκεται στο ότι φέρνει στην επιφάνεια βασικά προβλήματα του εργατικού κινήματος.

Στην σημερινή κατάσταση τα προβλήματα των εργατών είναι τεραστία και σίγουρα χρειάζονται αγωνιστική αντιμετώπιση για επίλυση τους.

Όμως βρίσκομαστε μπροστά στο επιφανειακά παραξένο φαινόμενο οι ηγεσίες των συντεχνιών να προωθούν διαμάχες μεταξύ τους χρησιμοποιώντας ακόμη και την απεργία, ενώ καταδικάζουν οποιαδήποτε προσπάθεια για απεργία όταν αυτή έχει σκοπό την επίλυση καυτών προβλημάτων της εργατικής τάξης.

Στην ουσία όμως δεν πρέπει να μας παραξενεύει το γεγονός. Πηγάζει από ορισμένα βασικά προβλήματα του Κυπριακού εργατικού κινήματος που θα στραφούν εμπόδιο στην ανάπτυξη του αν δεν τα ξεπεράσει, τουλάχιστον στην πράξη.

Τα προβλήματα αυτά είναι το διασπασμένο εργατικό κίνημα και η μη συμμετοχή των εργατών στην καθημερινή ζωή των συντεχνιών. Οι συντεχνίες παρουσιάζονται σαν φεουδα ορισμένων ατόμων και όχι σαν όργανα της τάξης, με άλλα λόγια δεν ελεγχονται από τους εργάτες.

Γίνεται μια λανθασμένη ταύτιση του οργανού (συντεχνίας) με τους εκπροσώπους του (ηγέσια). Έτσι για το μέσο Κυπριο εργάτη η συντεχνία δεν είναι αυτός και οι συνάδελφοι του αλλά ο εμμοσός που ερχεται κάθε τόσο να τους επισκεφτεί στο χώρο δουλειάς. Αυτή η ταύτιση και αντιμετώπιση οδηγεί στην τελική αιξένωση του εργάτη από την συντεχνία και σε μια σταθεροποίηση της ηγετικής γραφειοκρατίας. Έτσι μέσα σε τέτοιες συνθήκες η γραφειοκρατία μπορεί να κρατήσει το κίνημα ελεγχόμενο ή να το στρέψει προς κατευθύνσεις που η ίδια επιδιώκει.

Παρ'όλο που η ηγεσία της ΠΕΟ τουλάχιστον φραστικά μιλά για ενότητα των εργαζομένων ουσιαστικά δεν κάνει τίποτα που να προωθεί αυτή την ενότητα. Ενότητα των εργαζομένων που πρέπει να προέλθει με ενοποίηση των συντεχνιών σε μια και μοναδική συντεχνία θα πάρει μια δυναμική που θα θέσει υπό αμφισβήτηση την γραφειοκρατική ηγεσία, μιας και οι εργάτες δεν θάνα πια χωρισμένοι σε "δεξιούς" και "αριστερούς".

Παρ'όλο που στην συγκεκριμένη απεργία της ΕΤΚΟ (όπως και σε κάθε άλλη παρόμοια περίπτωση) πρέπει για λόγους αρχής να υποστηρίξουμε το δικαίωμα των εργατών να οργανωνονται στην συντεχνία της αρεσκείας τους εφόσον το κίνημα δεν είναι ενοποιημένο, δεν πρέπει να αρκестούμε σε αυτό ούτε να το δούμε σαν βασικό σύνθημα μας. Εκεί που πρε-

πεί να δώσουμε το βάρος είναι στο να δείξουμε ότι η διασπασή είναι εναντίον στα συμφέροντα των εργατών. Η ενοποίηση ομωστων εργατών δεν μπορεί να έρθει από πάνω. Η παλη για ενοποίηση είναι συνδεδεμένη με την πάλη για την μετατροπή της συντεχνίας σε αγωνιστικό όργανο περιφρούρησης και διεκδίκησης των εργατικών συμφερόντων που να ελεγχεται από τους ίδιους τους εργάτες. Για αυτό δεν ωφείλει να απευθυνόμεστε στην ηγεσία των συντεχνιών και να καταδικάζουμε τα λάθη τους. Εκείνο που χρειάζεται είναι να δείξουμε τα συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να γίνουν για να προχωρήσουμε προς την ενοποίηση και την δημοκρατικοποίηση του οργανού της εργατικής τάξης. Επομένως πρέπει να απευθυνθούμε στην βάση της τάξης με τρόπο που να μπορέσουμε να οδηγήσουμε σε συγκεκριμένες πράξεις όταν οι συνθήκες το επιτρεψουν. Βασικός μας προσανατολισμός είναι:

α) Προπαγάνδα για την ανάγκη ενότητας του κινήματος και συμμετοχής των εργατών στην ζωή της συντεχνίας.

β) Πάλη για να ξεπεράσει η διασπασή στο επίπεδο του χώρου δουλειάς και ο γραφειοκρατικός έλεγχος με το να προωθούμε την δημιουργία επιτροπών που να αγκαλιάζει όλους τους εργάτες ανεξαρτήτως από το αν και που είναι οργανωμένοι.

Η παλη γύρω από αυτές τις θέσεις είναι κύριο στοιχείο του αγώνα για ανεβάσμα του κινήματος.

ΑΡΧΟΥΣΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η εκτέλεση του Αλτο Μορο από τες Ερυθρές Ταξιαρχίες εκτός από το γεγονός ότι έδειξε ξεκαθάρια την χρεωκοπία της τακτικής της ατομικής τρομοκρατίας δείχνει παράλληλα πως βοηθά την αρχούσα τάξη να διατηρήσει την εξουσία της.

Σε όλο το διασπασμένο τοπίο της απαγωγής η ιταλική αρχούσα τάξη με αρκετή βοήθεια από την παραδοσιακή αριστερά ξαπέλυσε μια εκστρατεία γύρω από τον Μορο. Χρησιμοποιώντας τον συναισθηματισμό και την αποστροφή των εργαζομένων προς την βία κατάφερε να παρουσιαστεί σαν η προστάτιδα της δημοκρατίας και της ασφαλείας από τους "κακούς" τρομοκράτες. Σε περιόδους κρίσης του καπιταλισμού όπως την σημερινή η ατομική τρομοκρατία είναι όμοιο αναπάντεχο γιατί μπορεί να χρησιμοποιηθεί θωμάσια από την αρχούσα τάξη για τον αποπροσανατολισμό των εργατών και παράλληλα να ανεβάσει το κύρος του κράτους.

Διευκολύνει επίσης το κράτος να κτυπήσει τα πιο προχωρημένα τμήματα του εργατικού κινήματος παρουσιάζοντάς τα σαν τρομοκρατικά. Ο γενικός αποπροσανατολισμός και συγχίση που προκαλείται από την τρομοκρατική δράση κάνει αδύνατη την προβολή αντίστασης στις επιθέσεις του κράτους.

Δύο γεγονότα που συνεβησαν στην Ιταλία δείχνουν τον βαθμό που η αρχούσα τάξη μπορεί να κτυπήσει αγωνιστές εργάτες με το προσχήμα ότι οι τελευταίοι είναι τρομοκράτες. Την μερα που βρέθηκε ο Μορο νεκρός η αστυνομία άρχισε έρευνες στα σπίτια αγωνιστών από το εργοστάσιο Αλφα Ρομεο. Ενδιαφέρον ήταν τα τι έγραφε στο εντάλμα έρευνας σε ένα εργατή μέλος της οργάνωσης "Προλεταριακή Δημοκρατία" και μέλος της επιτροπής του εργοστασιακού συμβουλίου. "Άνηκε σε ανατρεπτική οργάνωση" επειδή "προσπαθούσε να σταματήσει την παραγωγή του νεού μοντέλου Τζουλιέτ"

αυτό δεν είναι τίποτε άλλο από την παλιά των εργατών της Αλφα Ρομεο εναντία στην αύξηση του ρυθμού παραγωγής. (πρέπει να σημειωθεί ότι ο αγώνας αυτός συνεχιζόταν για ένα μήνα)

Το άλλο γεγονός συνεβηκε σε ένα άλλο αγώνιστή της "προλεταριακής δημοκρατίας" που βρέθηκε δολοφονημένος από την Μافία. Ο αγωνιστής αυτός ήταν ο υποψήφιος της οργάνωσης του στέγες τοπικές εκλογές και στην προεκλογική του εκστρατεία καταφέρθηκε εναντία στην Μافία και αποκάλυψε τες διαφορές βρωμιές της και τες σχέσεις της με την αρχούσα τάξη.

Η αρχούσα τάξη κατάφερε να περάσουν σχεδόν απαρατήρητα τα γεγονότα αυτά με το να μετονομάσει τους αγωνιστές αυτούς σε τρομοκράτες.

Παράλληλα το κράτος με την δικαιολογία της τρομοκρατίας προχωρεί στην θεσμοποίηση των "αντιτρομοκρατικών" μέτρων. Τα "αντιτρομοκρατικά" μέτρα που θυμίζουν νόμους φασιστικών κρατών χρησιμοποιούνται εναντία στις οργανώσεις της επαναστατικής αριστεράς και εναντία στο οργανωμένο εργατικό κίνημα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το "αντιτρομοκρατικό" του Καραμανλή, η κατάσταση στην Γερμανία και Ιταλία όπου απεργίες χαρακτηρίζονται σαν τρομοκρατικές πράξεις και στην Αγγλία όπου διωχούνται ή συλλαμβάνονται οι αγωνιστές εργάτες με την δικαιολογία ότι είναι Ιρλανδοί.

ΚΥΠΡΟΣ

Στον χώρο μας δεν έχουμε ακόμα αυτό το φαινόμενο. Η κρατική τρομοκρατία εξαπλώνεται όμως σιγά σιγά

παγκοσμία. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει δράση τρομοκρατική στην Κύπρο δεν πρέπει να μας καθησυχάζει. Η υπάρξη τρομοκρατικών ομάδων είναι τόσο βοηθητική στο έργο της αρχούσας τάξης που αν δεν υπάρχουν θα προσπαθούσε να τες δημιουργήσει αν της είναι πραγματική ανάγκη. Ηδη όρισμένες ενδείξεις δείχνουν μια τέτοια πιθανή πορεία. Οι παρακολούθησεις και η προσπάθεια τρομοκρατήσης από την ΚΥΠ είναι μια ενδειξη. Τους τελευταίους μήνες η ΚΥΠ εντείνει τες παρακολουθήσεις αριστερών ατόμων. Σύμφωνα με την καταγγελία του ΑΚΕΑ η παρακολούθηση επεκταθηκε στα μέλη του που πήραν μέρος στο συνέδριο του. Πιο έντονη είναι η παρακολούθηση στον πιο αριστερό χώρο. Την ΕΛΕΝ, τους υποστηρικτές του "δελτίου συζήτησης" και τα ποινη μέλη του ΚΚΚ που αρχισαν να εμφανίζονται σαν Μαξερίστες Λενινιστές Κυπρίου. Παράλληλα άρχισε να εξαπλώνεται ένας ψιθύρος για υπάρξη τρομοκρατικών οργανώσεων στην Κύπρο που συνδέονται με ξενεστρομοκρατικές οργανώσεις.

Άλλο σημείο είναι η τελευταία ομιλία του προέδρου της Δημοκρατίας που προσπαθεί να συνδέσει το απεργιακό κίνημα με πιθανές τρομοκρατικές οργανώσεις.

Όπως αναφέρθηκε η υπάρξη τρομοκρατικών οργανώσεων εξυπηρετεί την αρχούσα τάξη. Μεχρι σήμερα έχουμε μόνο ενδείξεις ότι πιθανόν να βαλουν σε εφαρμογή σχέδια "δημιουργίας" τέτοιας οργάνωσης με στόχο να κτυπήσουν την αριστερά και ειδικωτερα τα τμήματα της που δεν ακολουθούν την αρχούσα τάξη και που πιστεύουν σε ένα αγωνιστικό αντικαπιταλιστικό εργατικό κίνημα. Γι αυτό πρέπει να είμαστε ετοιμοί να αντιμετωπίσουμε ενωμένοι αυτή την επίθεση.

ΙΤΑΛΙΑ ΕΡΥΘΡΕΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ

απο ομάδα
κυπριων φοιτητων
αθηνας

Για να μπορεσει κανεις να δώσει μια εξήγηση στο τι συμβαίνει σήμερα στην Ιταλία, περα απο τες αερολογιες του αντιδραστικου και του αστικου τυπου πρεπει να γυρίσει πτω και να ακολουθησει την εξελιχτική πορεία του Ιταλικου κινήματος τα τελευταία α χρονία.

Δεν είναι βεβαία καθόλου ευκολο για ένα απολιτικοποιητο άνθρωπο να καταλαβει πως οι ερυθρες ταξιαρχιες δεν είναι μια μφιοζική οργάνωση ή ένα κατασκευάσμα της ΣΙΑ ή της ΚΑ

ΓΚΕ ΜΠΕ, όταν μαλιστα ο αστικός τυπος και πολλές φορές ο προοδευτικός δεν κανουν τίποτε άλλο απο το να ασχολουνται με τες τελειες μεθόδους των ΕΤ ή τες διασυνδεσεις τους με διαφορά υποπα προσωπά. Το ίδιο δυσκολο όμως είναι πολλές φορές να καταλαβει το ίδιο πράγμα και ένας προοδευτικός ή αριστερός. Αυτό όμως που ίσως είναι το πιο προβληματικό είναι αν μπορεί ένας αγωνιστής επαναστατής να καταλαβει αν οι ερυθρες ταξιαρχιες είναι επαναστατικές ταξιαρχιες.

Μια εξήγηση σε όλα αυτά θα προσπαθήσουμε να δώσουμε σ'αυτό το άρθρο εξηγώντας και αναλύοντας σε ένα γενικό επίπεδο εκείνα τα φαινόμενα που οδήγησαν στην Ιταλία του Αντρεοτι, του Μπερλιγκουε, της Προλεταριακής Δημοκρατίας και των Ε.Τ. Πιο ειδικές αναλύσεις θανά στο ίδιο ζήτημα θα μας απασχολήσουν σε μελλοντικά άρθρα.

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Με το τέλος του Β παγκοσμίου πολέμου πεφτούν στην καταστρεμμένη Ιταλία πολλά ξένα κεφάλαια, κυρία αμερικανικά και αργότερα ευρωπαϊκά που επενδύονται σε βιομηχανίες, ιδιαίτερα στα βορεια (Πιρελλι, Ζημενικλ). Η διείσδυση των ξένων κεφαλαίων οδήγησε σε μια μεγάλη, που έφτασε να

αποκαλείται "το οικονομικό θαύμα της Ιταλίας"-ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Κατι που πρεπει να τονιστει απο την αρχή είναι οτι περα απο την οικονομική ανάπτυξη που είναι το κυριο χαρακτηριστικό της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου, είναι το γεγονός οτι η Ιταλία βγαίνοντας απο τον πόλεμο βγαίνει με ένα ισχυρο, στον χαρακτήρα του αριστερο κίνημα που είχαν το αποτέλεσμα της εσωτερικής αντίστασης που αναπτύχθηκε εναντίον στον φασισμό. Αυτό το κίνημα επέτρεψε στο ΚΚΙ να συγκυβερνήσει μαζί με τους αστους για 2 χρονία παρουσιάζοντας μια πρώτη εκφραση του Ιστορικού συμβιβασμού. Αν δεν μπορούμε να μιλήσουμε ακόμη για συνδιαχείριση αυτού που είναι βεβαίο είναι οτι το ΚΚΙ με την υποστήριξη του βοήθησε τον ιταλικό καπιταλισμό στην αστική δημοκρατία. Αφήνοντας στο περιθώριο ένα δυνατό κίνημα και συνθήκες τετονες που θα του επέτρεπαν να προχωρήσει σε μια προοδευτική αλλαγή του κοινωνικού συστήματος και ανατροπή του καπιταλισμού.

Η μεγάλη ανάπτυξη όμως το "οικονομικό θαύμα" της Ιταλίας εφερεμαζι του και το μεγαλωμα του προλεταριατου σε βαθμο που θα αποκτηση το πιο μεγάλο ποσοστο στην Ευρωπη. Ενεκα της μεγάλης ανάπτυξης και κυρία με τα το 1960 το προλεταριατο κερδιζει αρκετα προνομία (οχι απολυσεις, αυτοματες κλιμακες αναπροσαρμωγής των μισθων, μεγάλες αδειες απουσιας απο την δουλειά καθώς και πιο ελευθερο συνδικαλισμο). Η αστική τάξη αναγνωρίζοντας την ανάγκη που είχε απο το

κομμα της πιο μεγάλης σε αναλογία για εργατικής τάξης στην Ευρωπη εδειχνε διαθεση για συνεργασία. Αυτό επέτρεπε στο ΙΚΚ με τες παραχωρησεις που εδιναν οι άστοι, να διατηρει το ελεγχο του πανω στο προλεταριατο και απο την άλλη δημιουργουσε τες προϋποθεσεις για καλλιέργεια του ρεφορμισμού, του ιστορικού συμβιβασμού και του ευρωκομμουνισμού. Έτσι εμφανίζεται για πρώτη φορά στην περίοδο του '60-'62 η θεωρία του πολυκεντρισμού. Μια θεωρία που ερχοται να κριτικαρει το σταλινικο μητροπολιτισμο. Μια κριτική οχι όμως απο τα αριστερα που να αμφισβητει τες γραφειοκρατικές κρατικοκαπιταλιστικές δομες του Σοβιετικού κρατους αλλά απο τα δεξιά για οικοδομήση του σοσιαλισμού σύμφωνα με τες οικονομικές ανάγκες κάθε χώρας. Κατι που γι τους Ιταλους κομμουνιστες σημαινε,

Διασημωση Ιταλων εργατων. Το CUB είναι αυτονομες εργατικές επιτροπες βασισ που κινήτοποιηθησαν απο την επαναστατική αριστερά.

να εξαναγκάσουμε τους άστους να μας δαχτούν στην εξουσία και στο τέλος να μας την παραχωρήσουν για να προχωρήσουμε στην οικοδομή του σοσιαλισμού.

Το "οικονομικό θαύμα της Ιταλίας" όμως δεν θα μπορούσε να κρατήσει για πολύ όπως δεν καταφερε ποτέ καμία περίοδος ανάπτυξης και ανθής του καπιταλισμού να κρατήσει. Στα μέσα περίπου της δεκαετίας του '60 αρχίζει να σπαι το "θαύμα" και να παρατηρείται μια αλλοιωτική τάση στην Ιταλική οικονομία. Αυτό βεβαίως για την εργατική τάξη σημαίνει κτύπημα στις κατακτήσεις που είχαν πετύχει την περίοδο της ανάπτυξης. Για τους άστους όμως ο περιορισμός των κατακτήσεων του εργατικού κινήματος ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για να προχωρήσουν σε μια νέα περίοδο αναπτύξης.

τύξης.

Παράλληλα την ίδια περίοδο εμφανίζονται οξυμμένα και τα προβλήματα του πανεπιστημίου

που τη περίοδο της ανάπτυξης είχαν ανοίξει διαπλάτα τες πορτες τους για να καλύψουν τες αναγκες του αναπτυσσόμενου καπιταλισμού. Τη φάση αυτή όμως της καψής της οικονομίας τα προβλήματα απασχόλησης των αποφοιτών, η σκληρίνη των μεθόδων επιλογής εμφανίζονται με ένα έντονο χαρακτήρα. όλα αυτά, αυξανόμενη κρίση των άστων και η αδυναμία του ΚΚΙ να δώσει μια επαναστατική προοπτική δημιούργησαν τες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός νέου κινήματος. Ένος κινήματος που αναπτυσσόταν αυθόρμητα προωθώντας νέες μορφές πάλης και οργάνωσης ξεφεύγοντας έτσι από τον έλεγχο του ΙΚΚ. Το κίνημα αυτό εΐταν που εκφράστηκε "στο καυτο φθινόπωρο του 69" με την κρίση που ξεσπάσε γύρω από τες συλλογικές συμβάσεις.

Τα πράγματα το φθινόπωρο του 69 γίνονταν πολύ καθαρά. Τα ΚΚΙ ή θα υποστήριζε τους άστους ή θα κτύπησαν τες εργατικές κατακτήσεις ή θα έρχοταν σε συγκρούση με αυτούς υποστηρίζοντας τες εργατικές διεκδικήσεις. Αιχμαλωτο όμως της πολιτικής του ιστορικού συμβιβασμού εΐταν αδύναμο να προωθήσει μορφές πάλης που θα οδηγούσαν σε ταξική συγκρούση.

Εΐτσι εΐταν πολύ φυσικό η κρίση το φθινόπωρο του 69 να οδηγήσει στο σπασίμο ενός κομματιού από το ΚΚΙ (ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ) όσο και άλλων κομματιών που ξεφεύγουν οριστικά πια από τον έλεγχο του. Μέσα από αυτά τα κομμάτια και άλλα κομμάτια του φοιτητικού και εργατικού κινήματος που οργάνωνονταν αυθόρμητα και αυτονομα, (Αβανγκαρτία Οπεραΐα, Λοττα Κοντινιουε) αναπτύχθηκαν μετά την κρίση του 69 οι οργανώσεις της επαναστατικής αριστεράς, προωθώντας νέες μορφές πάλης και οργάνωσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι από αυτή την περίοδο και μετά εμφανίζονται και λειτουργούν τα εργοστασιακά συμβούλια, μορφές αυτοοργάνωσης των εργατών που μπορούν να ξεφεύγουν από τον έλεγχο των γραφειοκρατών. Η περίοδος όμως αυτή μετά το φθινόπωρο του 69 με τη μεγάλη άνοδο του εργατικού και φοιτητικού κινήματος δημιούργησε πολλά προβλήματα στο ΚΚΙ και γενικά στες συνδικαλιστικές ηγεσίες που αρχΐσαν με όλα τα μέσα να προσπαθούν να καθησυχάσουν αυτό τον αναβ-

ρασμο που όλο και απλωνόταν σε όλη την Ιταλία.

ΕΡΥΘΡΕΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ

Μέσα από αυτή την συγκρούση κομματιών του κινήματος με τες γραφειοκρατικές ηγεσίες και τα ρεφορμιστικά κομμάτια που κρατώντας μια εντελώς συμβιβαστική σταση προσπαθούσαν να καθησυχάσουν τον αναβρασμο που όλο και απλωνόταν πιο πλατιά βγήκαν οι Βρυθρες Ταξιαρχίες. Κομμάτια του κινήματος που καλούσαν τες εργατες να παλέψουν έξω από τα συνδικατα και το ΚΚΙ με την μόνη μορφή πολιτικής πάλης που παραδεχόνταν την βία. Παρα τον ανταρτικό και τρομοκρατικό χαρακτήρα τους όμως οι ΕΤ δεν εΐσαν ξεκομμένες από την εργατική τάξη και αυτό φαίνεται και από το ότι αρχΐσαν την δράση τους από τα εργοστασια. Με πρώτους στοχους τα μεγάλα βιομηχανικά συγκροτήματα στην Βορεια Ιταλία και τους ιδΐους τους εργοδοτες. Εΐτσι οι πρώτες επιθέσεις τους εΐχαν σαν στοχο τον διευθυντή της Ζήμενς, εναντία στην Πιρελλι και την Αλφα-Ρομεο που απήγαγαν τον διευθυντή της και τον αφήσαν αλυσοδεμένο έξω από την πορτα του εργοστασιου με μια πινακίδα που εγγραφε: "Μίνκουτσι, Δασΐστας διευθυντής της Αλφα-Ρομεο. Δικαστηκε από τες ΕΤ."

Αργότερα όμως οι στοχοι τους αρχΐζουν να συμπεριλαμβάνουν όχι μόνο φασίστες και εκπροσώπους του αστικού κράτους αλλά και στελεχη του ΚΚΙ, συνδικαλιστες και δημοσιογράφους. Η παραπερα πορεία όμως των ΕΤ δεν εΐναι κατι που πρέπει να το δουμε ξεκομμένο από την όλη πορεία του Ιταλικού κινήματος. Πρέπει να δουμε ποιες εΐταν εκείνες οι συνθήκες που οδηγΐσαν τες ΕΤ σε όλο και πιο υπεραριστερη πολιτική για να φτάσουμε στην απαγωγή του ΜΟΡΟ, "το κτύπημα στην καρδια του κράτους".

Η ΚΡΙΣΗ

Η κρίση της Ιταλικής αστικής τάξης γίνονταν όλο και πιο έντονη και ιδΐαιτερα από την περίοδο μετά το 1972. Οι ανταγωνισμοι στην ΕΟΚ όσο και η γενικότερη κρίση που περνούσε ο Ευρωπαϊκός καπιταλισμός οδηγουν την Ιταλική αστική τάξη όλο και σε πιο βαθεία αδιέξοδα. Αδιέξοδα οχιμόνο οικονομικά αλλά και πολιτικά. Η

Άλλη διαδήλωση Ιταλών εργατών.

Συνθήματα των "Ινδιάνων". Κίνημα νέων κυρίως φοιτητών που απορρίπτουν κομμάτια και οργανώσεις. Χαρακτηριστικόν της κρίσης το-
σο του καπιταλισμού όσο και του κινήματος αναφέρει. Το κίνημα
εναντίον στο σύστημα, στους φόρους, συντεχνίες, βατικάνο, κατα-
πίεση, παραδεισίο, κλπ.

πολιτική κρίση που είχε αρχίσει από την πρώτη περίοδο άρχισε να σπαι το θάνα με την άρση της υποστήριξη των σοσιαλιστών προς τους χριστιανο δημοκράτες, συνεχίζει εντονότερα. Οι αστικές κυβερνήσεις δεν μπορούν να στεριώσουν.

Η Ιταλική αστική τάξη είναι αναγκασμένη να περάσει το οικονομικό αντεργατικό και κατασταλτικό της πρόγραμμα ή να μην μπορεί να ορθοποήσει την οικονομική και πολιτική της κυριαρχία για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Κατι τέτοιο όμως για αυτή την περίοδο δεν φαίνεται και εύκολο γιατί το κίνημα παραμένει αρκετά ισχυρό και τα εργοστασιακά συμβούλια αρκετά δυνατά για να μην αφήσουν κατι τέτοιο να γίνει.

Από την άλλη πλευρά το ΚΚΙ κάνει οριστική στροφή στον Ευρωκομμουνισμό. Εγκαταλείπει οριστικά την "δικτατορία του προλεταριάτου" και το Λενισμό και γίνεται "ένα προοδευτικό ρεφορμιστικό κόμμα". Αυτό που έχει σημασία πια δεν είναι να ανατρεφούμε τον καπιταλισμό αλλά να αναγκάσουμε τους άστους να μας δεχτούν στην εξοσία, και κατι τέτοιο δεν είναι δύσκολο μια και οι εκλογές του 76 πλησιάζουν και θα βγούμε πρώτο κόμμα. Το να δώσουμε διαπιστευτήρια νομιμοποίησης και διαλλαχτηότητας είναι κατι που εκτιμάται πολύ από τους Χριστιανοδημοκράτες.

Αυτά όλα βεβαίως δεν μπορούσαν να μειώσουν αναπάντηα από την πλευρά του κινήματος. Τα πρωτοπορά τηματα του που εκφραζόνταν μέσα από τις οργανώσεις της επαναστατικής αριστερας ξεκινούν μια διαδικασία ε-

νοποίησης και καταλήγουν στην Προλεταριακή Δημοκρατία. Μια πρώτη δύναμη υαλλαχτική πολιτική λύση στον ρεφορμισμό του ΚΚΙ. Αν όμως η Προλεταριακή Δημοκρατία είναι η πιο μεγάλη σε αναλογία δύναμη της επαναστατικής αριστερας στην Ευρώπη αυτό δεν την εμποδίζει να αποφύγει βασικά λάθη. Ξεκινώντας από την λάθεμένη εκτίμηση του ΚΚΙ ότι θα βγει πρώτο κόμμα στις εκλογές ρίχνει το σύνθημα για ενοποίηση της αριστερας με το ΚΚΙ κατεβαζοντας και ένα πρόγραμμα που να ταιριάζει στην περίπτωση.

Φυσικά το αποτέλεσμα είναι τραγικό. Το ΚΚΙ δεν βγαίνει πρώτο κόμμα η Προλεταριακή Δημοκρατία παθαίνει κυριολεκτικά κατολισθήση. Είναι σίγουρο ότι οι Ιταλοί επαναστάτες αφού δεν κατάφεραν να παίξουν το ρόλο του αντιβαρύνου του ρεφορμισμού του ΚΚΙ και να προωθήσουν ανεξάρτητο πρόγραμμα της εργατικής τάξης θα αντιμετωπίζουν τη πύλο σοβαρή κρίση. Η συμμαχία με ένα ΚΚΙ που δεν παύει πια για το γρήγορο του καπιταλισμού και η προώθηση ενός προγράμματος που η διαφορά του από το πρόγραμμα του ΚΚΙ δεν ήταν στην ουσία αλλά στο περιεχόμενο, έβαζε μπροστά στους αγωνιστές εργάτες την εκλογή μεταξύ δυο προγραμμάτων και όχι μεταξύ δυο πολιτικών επιλογών. Ή ήταν αυτή οδηγώσε την επαναστατική αριστερά σε σοβαρή κρίση και διασπάσεις.

Αν όμως τα προβλήματα για την επαναστατική αριστερά είναι σοβαρά για το ΚΚΙ είναι ακόμα πιο σοβαρά. Το ζήτημα τώρα της συμμετοχής στην κυβέρνηση είναι ζήτημα ανταλλαγμάτων

Το ότι οι "κομμουνιστές" εγκατέλειψαν πια τις ιδέες για εθνικοποίηση και βαθιές μεταρρύθμισης που ζήτουσα πρι 10 χρόνια και δέχονταν τους και νέες της αγοράς δεμένης με τον ιδιωτικό τομέα και την ηγεμονία των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ δεν είναι αρκετό. Τώρα είναι σειρά των κατακτήσεων του κινήματος να θυσιάσουν στον βωμό του ιστορικού συμβιβασμού. Ένας συμβιβασμός που με την ολοπιο δεξιά μετατόπιση του ΙΚΚ έχει καταντίσει πια μια πρόταση συνδιαχείρισης του υπάρχοντος αστικού κράτους όπως είναι με τις οικονομικές και νομικές δομές από τους "κομμουνιστές" και τους άστους μαζί.

Έτσι το δικαίωμα στη δουλειά χάνεται και οι απολύσεις η μετατόπιση των εργατών είναι καθημερινό φαινόμενο. Οι αυτοματες κλιμακες αναπροσαρμογής των μισθών παγώνουν, οι αδειες από την δουλειά χάνονται και οι ρεφορμιστές διακηρύσσουν την παλη για την σωτηρία του καπιταλισμού "...φυσικά δεν εγκαταλείπουμε τους απολυμένους στη μοίρα τους. Η πρόθεσή μας είναι οι απολυμένοι να γραφονται σε ειδικούς καταλόγους και να έχουν απολυτή προτεραιότητα στη ποσλήψη. Ο καπιταλισμός βρίσκεται σε καθοδική πορεία αλλά αυτό δεν σημαίνει καθόλου ότι δεν μπορεί ακόμα να μεσοπροθεσμία να περάσει από εντονές φάσεις ανάπτυξης... Είναι ακριβώς για να συμβαλλόμε σε αυτό τον στόχο και να το χρησιμοποιήσουμε για την απορρόφηση της ανεργίας που καλούμε την εργατική τάξη σε ένα πρόγραμμα θυσιών." (Λαμπα, ΓΓ της Σ μέλος του ΚΚΙ), και οι ανεργοί στην Ιταλία ξεπερνούν τα 3 εκατομμύρια.

Ούτε όμως αυτά είναι ικανά για να βάλουν το ΙΚΚ στην κυβέρνηση. Για τους άστους δεν φτάνει μόνο μια συμφωνία με το ΚΚΙ και το ΣΚ για να προωθησει το αντεργατικό καπιταλιστικό της πρόγραμμα, αλλά χρειάζεται και η εξουδετέρωση κάθε κινδύνου αντίδρασης της εργατικής τάξης που στην βάση της είναι επαναστατική. Έτσι κτυπήθηκαν οι συνδικαλιστικές ελευθερίες και προωθούνται μια σειρά από αντεργατικά μέτρα με την μορφή αντιτρομοκρατικών νόμων. Φαίνεται όμως ότι ούτε αυτά αλλά ούτε και η ανοχή του ΚΚΙ στα κτυπήματα του Πανεπιστημίου είναι ικανά για να βάλουν τους "κομμουνιστές" στην κυβέρνηση. Έτσι ο Ιστορικός Συμβιβασμός έπρεπε να συμβιβαστεί και άλλο για να χωρήσει στη κυβερνητική πλειοψηφία.

Όλα αυτά βεβαίως παρα την σοβαρή κρίση της επαναστατικής αριστεράς δεν επέτρεψαν στο ΚΚΙ να ελεγχεί το κίνημα και στες περ από την αντίδραση εναντίον στους συμβιβασμούς και στες προδοσίες των γραφειοκρατικών ηγεσιών που αναπτύσσεται μέσα στο κίνημα, υπαγορεύουν μεγάλα κομμάτια του κινήματος που λόγω του χαρακτήρα τους ξεφεύγουν από τον έλεγχο των ρεφορμιστών. Η ανάπτυξη του νεολαϊστικού κινήματος σαν αποτέλεσμα των προβλημάτων και των συγκρούσεων στο Πανεπιστήμιο και της μεγάλης ανεργίας (που κτυπά κυρία τους νέους και του γυναικείου κινήματος από τηναλλα βάζουν τες βάσεις εκείνες που μας επιτρέπουν να μιλούμε για ανάπτυξη ενός κινήματος που παίρνει ένα χαρακτήρα βαθειά κοινωνικό και πολιτικό. Παράλληλα το τελευταίο ενωτικό συνέδριο της Προλεταριακής Δημοκρατίας και όλη η περίοδος της αυτοκριτικής και κριτικής που περάσε από το 76 μέχρι σήμερα αψήσαν τες προοπτικές εκείνες για την ανάπτυξη της επαναστατικής αριστεράς σε βαθμό που να μπορεί να δώσει μια πολιτική υπαλλαχτική λύση. Αν αυτό γίνει το κίνημα στην Ιταλία θα βρει τον επαναστατικό του δρόμο.

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΜΙΑΣ ΛΑΘΕΜΕΝΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ

Μεσα από το κλίμα της αμφισβήτησης του συμβιβασμού και της εξέγερσης στες προδοσίες των γραφειοκρατών ξεπηδήσαν πρωτοπορά τμήματα του κινήματος με έντονο αντισυμφιλίωτικό και αντισυμβιβαστικό χαρακτήρα. Σε περιόδους όμως γενικευμένης αποσυνθέσης και κρίσης όπως εΐταν η περίοδος του 69-76 η διαμαρτυρία σε αυτούς τους συμβιβασμούς παίρνει μερικές φορές τον χαρακτήρα μιας μηδενιστικής ή υπεραριστερής αποκλίσης. Αυτό γίνεται ακόμα πιο έντονο όταν σε αυτές τες περιόδους η κρίση επεκτείνεται και σε κάθε αξιοπιστή επαναστατική υπαλλαχτική λύση. Αυτό ακριβώς είναι που συνέβει στην Ιταλία τα δυο τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη των ΕΤ και των αυτονομών.

Ενώ κατά την πρώτη περίοδο της εμφάνισής τους (σαν φυσικό αποτέλεσμα της ελλείψης της επαναστατικής προοπτικής από το ΚΚΙ) εΐταν πολύ περιορισμένες οργανώσεις με ενά περιθωριακό ρόλο, μετά την κρίση της επαναστατικής αριστεράς περνούν

σαν ένα κεντρικό ζήτημα του κινήματος. Η δράση τους όμως δεν περιορίζεται μόνο σε τρομοκρατικές ενεργειές εναντίον στους αστούς ή τους ρεφορμιστές αλλά μπαίνει μέχρι το ίδιο το κίνημα προκαλώντας πολλές φορές συγχίση. Ώδω όμως είναι που μπαίνει το ερώτημα. Αναπτύσσεται το κίνημα με την τρομοκρατία; Σε αυτό το άρθρο δεν θα κάνουμε μόνο μια γενική κριτική της τρομοκρατίας ούτε θα προσθέσουμε την κριτική του Λενιν για την ατομική τρομοκρατία αλλά θα δούμε πιο ειδικά τι γίνεται με τες ΕΤ. Τα συνθήματα των Ε.Τ είναι "να κτυπήσουμε το κράτος στη καρδιά του", "να κτυπήσουμε ένα για να διαπαιδαγωγήσουμε 100". Είναι αρκετά ξεκαθαρό βεβαίως ότι το αστικό κράτος δεν είναι ένας μηχανισμός που στηρίζεται πάνω σε πρόσωπα συγκεκριμένα για να πούμε ότι θα το γκρεμίσουμε κτυπώντας ένα ή δυο ή 5 ή 500 μεμονωμένα άτομα. Το αστικό κράτος είναι ένας ολοκληρής μηχανισμός που στηρίζεται πάνω σε πολιτικές και οικονομικές δομές και που για να γκρεμιστεί χρειάζεται να κτυπήσουμε αυτές τες ίδιες τες δομές και όχι τες εκφράσεις του. Από την άλλη η εργατική τάξη δεν διαπαιδαγωγείται με το να κτυπούν άλλοι για αυτήν αλλά με να κτυπά η ίδια. Αυτά όμως θα γίνουν ακόμα πιο ξεκαθαρά αν τα δούμε με συγκεκριμένο παράδειγμα. Την απαγωγή και δολοφονία του Μορο. Αποδυναμώσαν το κράτος; Διαπαιδαγωγήσαν την εργατική τάξη;

Όσον αφορά το πρώτο αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι οι ΧΔ τώρα είναι πιο εξασφαλισμένοι όσο δεν εΐταν ποτέ αλλοτε τα τελευταία 10 χρόνια τόσο από την ψήφο εμπιστοσύνης που πήρε αμέσως μετά την απαγωγή του Μορο (545 από τους 578) όσο και για την υποστήριξη που εξασφάλισε από το ΚΚΙ και το ΣΚ τουλάχιστο για ένα χρονικό διάστημα (το πιο κρίσιμο). Για πρώτη φορά οι χριστιανοδημοκράτες ύστερα από 35 χρόνια αποκτούν κύρος και αιγλή

Αυτό όμως που εξασφαλίζει πιο πολύ τους ΧΔ είναι η συσφιξη των σχέσεων τους με το ε "κομμουνιστές" που πρώτοι ετρεξαν να σωσουν την τιμή του αστικού κράτους και να βοηθήσουν να γίνει πιο αποτελεσματικός μηχανισμός για την καταστολή του κινήματος. Μια σειρά από "αντιτρομοκρατικούς νόμους" που ο Αντρέοτ δεν κατάφερε μέχρι τώρα να περάσει τους περνάει όλους μαζί (π.χ συλλήψη ανα

κρίση, έρευνα χωρίς εντάλμα, παρακολούθηση τηλ. συνδιαλέξεων κ.λ.π.)

Το αποτέλεσμα εΐταν να εξαπλωθεί ένα αγριο ανθρωποκυνήγιο κυρίως προς την επαναστατική αριστερά να γίνουν πολλές συλλήψεις, απαγορεύσεις διαδηλώσεων κ.λ.π.

Ακόμη οι Χ.Δ καταφεραν ένα μήνα μετά την δολοφονία του Μορο να εξασφαλίσουν μέσα από δημοψήφισμα μια επικύρωση 78% για τους καταπιεστικούς μηχανισμούς που χρησιμοποιούν. Αυτό είναι αρκετά χαρακτηριστικό του ποσο έχει συγχίσει και πανικός ληθεί η εργατική τάξη από την αύξηση της τρομοκρατίας (κρατικής και ατομικής). Αν υπολογίσουμε ακόμη τη γενική απεργία που έγινε σαν συμπαρασταση στο Μορο με κάλεσμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων (15 εκατομμύρια εργάτες) τες διαδηλώσεις και συνελεύσεις που έγιναν για τον ίδιο σκοπό είναι αρκετά ευκολό να καταλάβουμε πως η απαγωγή του Μορο εσπρωξε πιο βαθειά την εργατική τάξη στον έλεγχο των ρεφορμιστών. Το ότι ακόμα έχουν σπάσει πολλοί αγώνες είναι αρκετά χαρακτηριστικό για να μας δείξει το μούδιασμα και τη συγχίση που εφερε στο κίνημα η απαγωγή και δολοφονία του Μορο.

Ξανακίτοντας τώρα το ζήτημα μέσα από όλα αυτά γίνεται αρκετά ξεκαθαρό ότι τα κτυπήματα ορισμένων "εκλεκτών ηρώων" όχι μόνο δεν διαπαιδαγούν την εργατική τάξη αλλά μπορεί και να της της προκαλούν συγχίση και φόβο η ακόμη να την οδηγούν σε μεγαλύτερο έλεγχο από τους γραφειοκρατες ηγετες και τους ρεφορμιστες.

το καλύτερο αποτέλεσμα που μπορεί να περιμένει κανείς από την τρομοκρατική δράση είναι να την δεχεται παθητικά η εργατική τάξη.

Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ότι οι ΕΤ βγήκαν μέσα από το ίδιο το κίνημα αλλά και σαν επαναστατες που ακολούθησαν μια λαθεμένη τακτική δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ότι ένα από τα κυρία χαρακτηριστικά είναι η αυτοκριτική. Αν δηλαδή οι Ε.Τ. και οι αυτονομοί δεν μπορούν να δουν τα αποτελέσματα της τακτικής τους πως αυτή λειτουργεί πάνω στο κίνημα και την εργατική τάξη τότε δεν μπορούμε να μιλούμε για επαναστατικές ταξιαρχίες αλλά για την ολοκλήρωση μιας λαθεμένης τακτικής που φτάνει τα όρια μιας αντεπαναστατικής δράσης. Κι αυτό όχι γιατί δεχομαστε πως είναι κατασκευασμα καποιών "κακοβούλων μυστικών υπηρεσιών". Αλλωστε αυτό δεν αφορά μια τετοια αναλυση.

ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ:

ΜΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Χριστίνας Μιχαήλ

Η πολιτικοοικονομική κατάσταση στην κατεχομένη από τα Τουρκικά στρατεύματα Βόρεια Κύπρο παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον. Κείνο όμως που έχει ιδιαίτερη σημασία ειδικά για τους ελληνοκυπρίους εργαζομένους είναι η ανάπτυξη του τουρκοκυπριακού εργατικού κινήματος στον Βορρά τα 2 τελευταία χρόνια. Μεσα από τες αντιξοές συνθήκες που δημιουργούν τα κατόχικα στρατεύματα, το καθεστώς του Ντεκτς και οι φασιστικές οργανώσεις οι Τ/Κ εργαζόμενοι έχουν προχωρήσει σε δυναμικούς αγώνες. Οι αγώνες στην πορεία τους κτυπήθηκαν από τον στρατό την αυτονομία καθώς και πολλές φορές από τους γραφειοκράτες των κιτρινωπών συντεχνιών της ΤΟΥΡΚ-ΣΕΝ. Παρ' όλα αυτά συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Έτσι βλέπουμε:

Το 1976 απεργία διάρκειας των εργατών για αναγνώριση των αριστερών συντεχνιών της ΝΤΕΒ-ΙΣ. Και από κει και πέρα αλεπαλληλές απεργίες και εργατικές εκδηλώσεις με συνδικαλιστικά και πολιτικά αιτήματα.

Μια ανάλυση αυτής της κατάστασης θα προσπαθήσουμε να κάνουμε σε αυτό το κείμενο πιστεύοντας πως μια γνώριμα και κατανόηση του Τ/Κ εργατικού κινήματος μας είναι αναγκαία για να μπορέσουμε να πιασούμε τα διδάγματα που μας προσφέρει.

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟΝ ΒΟΡΡΑ

Ο πόλεμος του 1974 δεν προσφυγοποίησε μόνο 200,000 ελληνοκυπρίους αλλά και χιλιάδες τουρκοκυπρίους. (60,000 κατά την τουρκοκυπριακή εφημερίδα "Χαλίλιν Σεσίλ"). Οι Τ/Κ αυτοί εργάτες και αγρότες στην πλειοψηφία τους βρέθηκαν ακήρυτοι στον Βορρά και έγιναν μέρος των υπολοίπων εργατικών τουρκοκυπριακών μαζών. Αυτές οι μαζές που μένουν ανεργές για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα θα αποτελέσουν αργότερα το φθινό εργατικό δυναμικό που θα κινήσει την

Τουρκοκυπριοί ταχυδρομικοί υπάλληλοι φέρνουν την απεργία τους.

βιομηχανία και τες υπηρεσίες στον Βορρά. Η τουρκοκυπριακή οικονομία έχει αρκετά μεγάλες ανάγκες και ελλείψεις και η προσφορά αφθονου εργατικού δυναμικού υποβοήθησε την καλυψη αυτών των αναγκών. Η προσφορά αυτή ευνοεί ιδιαίτερα τους Τ/Κ κεφαλαιοκράτες που βρίσκουν μια μοναδική ευκαιρία στο να κρατήσουν τα μεροκάματα χαμηλά και να αυξήσουν τα υπερκέρδη τους. Το γεγονός μάλιστα ότι στο Βορρά υπάρχει σε μεγάλο βαθμό στρατιωτικός νόμος, κατοχή και μια μισοφασιστική κατάσταση με το καθεστώς του Ντεκτς φαίνεται να υποβοηθούν την προσπάθεια των Τ/Κ αστών για περισσότερη εκμετάλλευση και κατάπιση των μαζών.

Οι συνθήκες αυτές όμως είναι και οι συνθήκες που θα γεννήσουν την αντίσταση και την πάλη των μαζών για επίλυση των προβλημάτων που τους δημιουργούνται. Πάλη που παίρνει μια γερή δυναμική και βοήθα στην γενική ανάπτυξη του εργατικού κινήματος και ράζει τες βάσεις για μια επαναστατική προοπτική.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η πάλη αυτή των Τ/Κ είναι αποτέλεσμα της ανάγκης επίλυσης των προβλημάτων με τα οποία οι τουρκοκυπριακές μαζές βρέθηκαν αντιμέτωπες, ιδιαίτερα μετά τον πόλεμο του 1974. Αμέσως μετά τον πόλεμο οι Τ/Κ αστοί για πρώτη φορά βρίσκονται στο επάνω χέρι. Το 40% της κυπριακής γης και

τα 70% της μέχρι τότε κυπριακής οικονομίας βρίσκονται στα χέρια τους. Αυτό τους δίνει μια μοναδική ευκαιρία για υπερκέρδη, πιο πολλά από αυτά που είχαν πριν το 74. Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται να ξαναμπει η λειτουργία της οικονομίας σε ένα κανονικό ρυθμό. Κατά τέτοιο είναι αρκετά δύσκολο με τον οικονομικό αποκλεισμό τον οποίο υφίσταται η τουρκοκυπριακή οικονομία μετά τον πόλεμο. Η κατάσταση επιδεινώνεται επίσης λόγω των μεγάλων ελλείψεων της οικονομίας σε επενδυτικά κεφάλαια, τεχνολογία και εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό. Τα δάνεια από την Τουρκία που η ίδια αντιμετωπίζει μια σοβαρή οικονομική κρίση, δεν είναι αρκετά για να λειτουργήσει η οικονομία με τοιο τρόπο έτσι που να αυξηθούν τα υπερκέρδη. Βασική προϋπόθεση για κάτι τέτοιο είναι η εκμετάλλευση του εργατικού δυναμικού με πιο χαμηλά μεροκάματα. Και αυτό το δυνατό προσφέρεται αφθονο, ιδιαίτερα εξαιτίας της προσφυγοποίησης τσών χιλιάδων Τ/Κ εργατών.

Έτσι οι Τ/Κ κεφαλαιοκράτες δίνουν μεροκάματα πεινάς στους εργάτες σε ένα κλίμα στρατιωτικού νόμου και τρομοκρατίας. Κι αυτά τα μεροκάματα πεινάς συνοδεύονται για τους Τ/Κ εργαζομένους με την ελλείψη βασικών ειδών καθώς και το ανεβάσμα των τιμών για τα αγαθά που μπορεί να υπάρχουν. Η κερδοσκοπία και η μαυρή αγορά οργιάζουν ενώ το βιοτικό επι-

και Τούρκοι πρώην μετα-Τουρκοί απαιτούν να γίνει νόμος για τις κοινωνικές αλλαγές: (1954)

πεδο των μαζών χειροτερεύει. Αυτοί που θγαίνουν κερδισμένοι από την ολη κατάσταση είναι οι Τ/Κ κεφαλαιοκράτες και τα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα της Τ/Κ Διοίκησης.

Η εξαθλίωση αυτή αναγκάζει παρα πολλούς Τ/Κ να μεταναστεύσουν στην Αγγλία, Καναδά και Αυστραλία σε μια προσπάθεια τους να βελτιώσουν την ζωή τους.

Οι Τ/Κ αστοί για να είναι σίγουροι ότι θα μπορούσαν να συνεχίσουν ανετά την οικονομική τους εκμετάλλευση χωρίς πολλές δυσκολίες, προσπάθησαν να περιορίσουν όσο το δυνατό περισσότερο τα πολιτικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων. Αυτό το πετυχαίνουν σε μεγάλο βαθμό με την τρομοκρατία του Ντεκταστικού καθεστώτος, των τρομοκρατικών οργανώσεων και του τουρκικού στρατού.

Πρέπει να σημειωθεί εδώ πέρα πώς η τρομοκρατία δεν χρησιμοποιήθηκε μόνο εναντίον στους εργαζομένους. Είναι μια οργανωμένη προσπάθεια που κτυπά τους εργαζομένους αλλά και όλα τα αριστερά στοιχεία στην Τ/Κ κοινότητα. Μερός αυτής της κοινότητας είναι και οι Τ/Κ φοιτητές. Πέρα από τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν, υποφέρουν και από τρομοκρατικά κτυπήματα σε κάθε τους κίνηση. Έτσι έχουμε την δολοφονία Τ/Κ φοιτητών στην Τουρκία από φασιστικά στοιχεία που γίνονται σε μεγάλο βαθμό με την ανοχή της κυβέρνησης του Ντεκτάς. Όμως οι Τ/Κ φοιτητές αποτελούν ολοκληρω θέμα από μόνοι τους γι αυτό και δεν μπορούν να ασχοληθούμε περισσότερο μαζί τους σε αυτό το κείμενο. Συνεχίζουμε όμως με τα προβλήματα των Τ/Κ εργαζομένων.

ΟΙ ΚΙΤΡΙΝΕΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ

Κατι που χρησιμοποιήθηκε πολύ εναντίον στα συμφέροντα των εργατών είναι οι κιτρινές συντεχνίες. Μέχρι το 1976 οι μογγεσυντεχνίες που αναγνωρίζονταν από την κυβέρνηση ήταν αυτές που ανήκαν στην ΤΟΥΡΚ-ΕΕΝ. Οι γραφειοκράτες της ΤΟΥΡΚ-ΕΕΝ δεν διαφέραν και σε πολύ από κυβερνητικούς υπαλλήλους που εξυπηρετούσαν πλήρως τα συμφέροντα του Τ/Κ καθεστώτος και των ατόων. Φυσικά μια τέτοια ηγεσία δεν μπορούσε να καθοδηγήσει σωστά τους εργαζομένους και τον αγώνα τους για διεκδίκηση των οικονομικών και πολιτικών τους δικαιωμάτων. Ο ρολός τους μέσα στην εργατική τάξη είναι άρνητικός. Είναι ρολός χαφιεδισμού των αγωνιστών εργατών και οποιασδήποτε προσπάθειας για επίλυση των εργατικών προβλημάτων.

Αυτή η κατάσταση όμως δεν μπορούσε να συνεχιστεί αιωνία. Η σύσπρωση και οξύνση των προβλημάτων εκάναν τους εργατές στην βάση τους να δυσανασχετούν. Η ανάγκη για μια σωστή συνδικαλιστική ηγεσία γινόταν ολοένα και πιο επιτακτική. Έτσι αρχίζει η προσπάθεια για δημιουργία και αναγνώριση νέων συντεχνιών που να είναι πιο κοντά στα εργατικά συμφέροντα και στους εργατικούς αγώνες. Το 1976 έπειτα από μια διαρκή απεργία 47 ημερών αναγνωρίζονται οι αριστερές συντεχνίες που ανήκουν στην Ντεβ-ΙΣ. Αυτό μπορεί να ιδωθεί σαν μια νίκη της εργατικής τάξης, ιδιαίτερα γιατί από το 76 και μετά αρχίζει μια ανοδική πορεία του εργατικού κινήματος στον τουρκοκυπριακό τομέα.

ΟΙ ΑΠΕΡΓΙΕΣ

Όπως έχουμε ήδη πει οι Τ/Κ εργαζόμενοι κτυπήθηκαν ασήμα στον οικονομικό τομέα και έτσι ενώ τα κέρδη των κεφαλαιοκρατών αυξάνονται το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων χειροτερεύει. Η διεξόδος που σωστά βρήκαν οι Τ/Κ εργατές για επίλυση των προβλημάτων τους είναι ο δυναμικός αγώνας στους χώρους δουλειάς τους. Έτσι βλέπουμε όλους σχεδόν τους εργαζομένους Τ/Κ να απεργούν τα 2 τελευταία χρόνια διεκδικώντας με σιγουρία τα συνδικαλιστικά και πολιτικά τους δικαιώματα.

Δυναμικοί αγώνες γίνονται από τους εργατές του βιομηχανικού νοπολλίου της ΣΑΝΑΓΙ ΧΟΛΤΙΝΓΚΣ όχι μόνο για πιο φηλα μεροκαμάτα αλλά και για αναγνώριση της οργάνωσης τους στην ΝΤΕΒ ΙΣ. Στην παλη τους αυτή οι εργατές βρίσκονται αντιμέτωποι με την αστυνομία του Ντεκτάς. Όμως δεν υποχωρούν και στο τέλος κερδίζουν τα βασικά τους αιτήματα.

Οι απεργίες δεν περιορίζονται μόνο στους εργατές βιομηχανίας. Το Ιούλη του 1977 οι ελεγκτές εναερίου κυκλοφορίας κατεβαίνουν σε απεργία η οποία κτυπιέται από τον τουρκικό στρατό. Στην περίοδο που θα ακολουθήσει μέχρι τον Ιούλη του 1978 θα απεργήσουν σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι.

Δασκαλοί και καθηγητές θα κατεβούν σε απεργία και θα διεκδικούν τις τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα. Οι απεργίες αυτές γίνονται κατά διαφόρους περιόδους και έχουν την συμμετοχή όλων των καθηγών και δασκάλων. Στις 12 του Γενναρη 1977 λόγω χαρή οι 1,500 καθηγητές στον Βορρά κατεβήκαν σε απεργία διαρκώς μέχρι την πλήρη ικανοποίηση των αιτημάτων τους. Τον ίδιο καιρό οι υπάλληλοι της τουρκοκυπριακής διοίκησης κατεβαίνουν σε απεργία.

Και όταν μαλιστα μετά την λήξη της απεργίας η κυβέρνηση του Ντεκτάς προσπαθεί να θυματοποιήσει τους αρχηγούς της απεργίας δολοφονώντας τους οι συναδελφοί ξανακατεβαίνουν σε απεργία διαμαρτυρίας και συμπαράστασης, έτσι που η κυβέρνηση αναγκάζεται να ξαναπροσλάβει τους εργαζομένους αυτούς. Με αυτό τον τρόπο οι Τ/Κ εργαζόμενοι διασφαλίζουν το δικαίωμα τους για απεργία χωρίς θυματοποίηση. (Φανερή τουλα-

χιστον θυματοποίηση μια και το φάκελλωμα των αγωνιστών εργατών είναι κάτι που συμβαίνει πάντου.)

Απεργούν επίσης οι λιμενεργάτες οι εργάτες τηλεπικοινωνιών, οι ταχυδρομικοί υπάλληλοι. Με λίγα λόγια απεργούν οι πάντες. Κι όλες αυτές οι απεργίες σε πείσμα της τρομοκρατίας του Ντεκτας και των κεφαλαιοκρατών που εκπροσωπεί. Αυτή η τρομοκρατία εκφράστηκε ιδιαίτερα με το κτυπήμα των αγώνων των εργατών βιομηχανίας. Μερικά παραδείγματα είναι χαρακτηριστικά: Η αστυνομία κτύπησε στις 18 του Φλεβάρη 1978 απεργία των εργατών της ΝΤΕΒ ΙΣ σε εργοστάσιο κατεργασίας αλευριού που ανήκει στην ΣΑΝΑ ΓΙ ΧΟΛΤΙΝΓΚΣ. Οι εργάτες όμως συνεχισαν την απεργία τους.

Στις 13 του Μαι η αστυνομία κτύπη την απεργία των εργατών του εργοστασίου τροφίμων "ΓΚΙΤΑ ΣΕΝ"

Είναι ολοφάνερο με ποιου το μέρος είναι η αστυνομία. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για διασφάλιση των κερδών των κεφαλαιοκρατών. Και αυτή η προσπάθεια δεν αποκλείει την χρήση βίας από την αστυνομία και την συλλήψη των πιο αγωνιστών εργατών.

Όμως οι Τ/Κ εργαζόμενοι συνεχίζουν την πάλη τους. Την 1η του Μαρτίου κατεβήκαν σε παναπεργία ενάντια στο ψηλό κόστος ζωής. Στο τέλος του Μαι του 78 κανουν διαδήλωση έξω από την τουρκοκυπριακή βουλή ενάντια στις αυξήσεις στην τιμή του ψωμιού. Την διαδήλωση αυτή ηγούνταν γυναίκες που προσπάθησαν να μπουν στην βουλή. Κι αυτή δεν ήταν η πρώτη διαδήλωση διαμαρτυρίας των Τ/Κ εργατών. Είναι μια από τις πολλές. Τώρα τον Ιούλη του 78 οι Τ/Κ εργαζόμενοι ετοιμάζονται για μια δεύτερη παναπεργία για καλύτερη διεκδίκηση των αιτημάτων τους.

ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Οι αγώνες των Τ/Κ μαζών συνοδεύονται και από μια σειρά αντιδράσεων των κομμάτων της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης εναντίον στο κυβερνών κομμα Εθνικής Ενότητας του Ντεκτας. Οι αντιδράσεις όμως αυτές των κομμάτων γίνονται βασικά πάνω σε ένα κοινοβουλευτικό επίπεδο. Δηλαδή από συνεδρίαση μέχρι συνεδρίαση της βουλής ξεσκεпаζονται τα σκανδαλά του Ντεκτας, κτυπιέται το ψηλό

κόστος ζωής και η καταπίεση των μαζών. Και η κριτική του καθεστώτος έρχεται κυρία από το κομμα Κοινοτικής απελευθέρωσης, το Ρεπουβλικανικό Κομμα και το Λαϊκό Κόμμα.

Όμως η κριτική αυτή δεν ξεπερνά τις περισσότερες φορές το επίπεδο της λογομαχίας εστω και αν μερικά από αυτά τα κομμάτια υποστηρίζουν καποτε αγώνες της εργατικής τάξης. Για τα κομμάτια αυτά το πρόβλημα είναι βασικά πως στην βουλή πλειοψηφεί ένα κομμα που κρυβεί πίσω του διαφορα σκανδαλα, φασιστικά στοιχεία και μια αδικη πολιτική. Το ολο θέμα είναι δηλαδή να αλλάξει το κυβερνών κομμα, οποτε όλα θα διορθωθούν. Βεβαίωτα να περιμένει κανεννας πως η πτώση του Ντεκτας θα διορθώσει την κατάσταση είναι σίγουρα παραλογο εφοσον τα πάντα θα εξακολουθουσιν να κινουνται μέσα στα αστικά πλαίσια, με εργοδοτες που θα θέλουν ολοένα και περισσότερα κέρδη, φασιστικές οργανώσεις και στρατους κατοχής. Κεινο που μπορούμε να πουμε με σιγουρια είναι πως όσο καιρο τα κομμάτια της αντιπολιτευσης περιοριζουν την πολιτική τους στο κοινοβουλευτικό επίπεδο σίγουρα δεν μπορούν να προσφέρουν την υπαλλαχτική λύση στην εργατική τάξη. Και η υπαλλαχτική λύση δεν είναι άλλη από την επαναστατική προοπτική.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Παρ' όλα αυτά όμως η ανάπτυξη του εργατικού κινήματος στον Βορρά περα από αστικά και ρεφορμιστικά καλούπιασματα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μια επαναστατική προοπτική. Γιατι σίγουρα ολοι αυτοι οι αγώνες και ολη αυτή η πάλη έχει γεννησει τους αγωνιστες και συνειδητοποιημένους εργάτες που θα αναζητήσουν την συνδεση τους με πολιτικούς, όχι μόνο συνδικαλιστικούς φορείς. Οι εργάτες αυτοι μπορούν να αποτελεσουν τον πυρηνά για το κτισίμο του επαναστατικού κομματος στον Βορρά. Του κομματος που θα μπορεσει να δώσει και την μακροχρονια προοπτική στο εργατικό κίνημα, περα από τα οικονομικά οφέλη για το παρον. Και η προοπτική αυτή δεν είναι άλλη από τον αγώνα για σοσιαλισμό.

Και εδω ακριβως πρέπει να δουμε τη σχέση που πρέπει να έχουν οι Ε/Κ εργαζόμενοι και επαναστατες με το τουρκοκυπριακό κίνημα. Και η

σχέση αυτή δεν πρέπει να είναι άλλη παρα η εμπρακτική συνεργασία και αλληλεγγυη για κοινους σκοπους και στοχους. Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται η κοινή βάση, που αντικειμενικά είναι η ταξική βάση. Όμως σημερα όπως έχουν τα πραγματά με τα συνθήματα για "πατριωτικά μετώπα" και "συνεργασία των τάξεων" από τα ρεφορμιστικά κομμάτια, κάτι τέτοιο γίνεται σχεδόν αδύνατο εστω κι αν οι πάντες διατυμπανίζουν την ανάγκη συνεργασίας των Ε/Κ και Τ/Κ. Εμεις όταν μιλούμε για συνεργασία και ενότητα εννοούμε την συνεργασία και την ενότητα των εργαζομένων. Και υπάρχουν οι προϋποθέσεις για να επιτύχει αυτό φτάνει να αναπτυχθεί και το Ε/Κ εργατικό κίνημα.

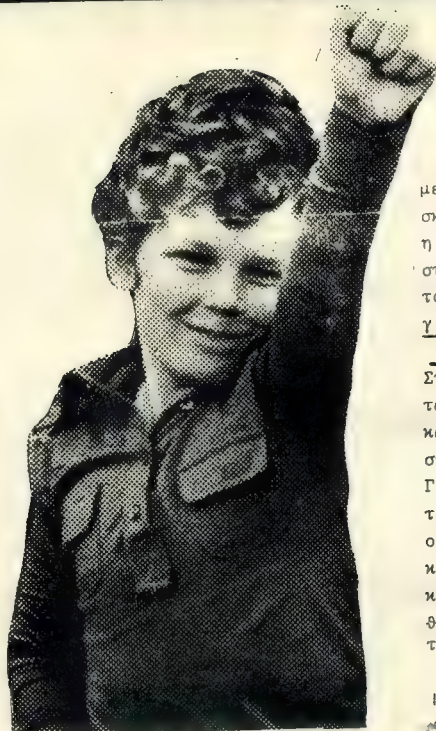
Οι συνθήκες για τους Ε/Κ εργάτες δεν είναι καλύτερες από αυτές που αντιμετωπίζουν οι Τ/Κ εργάτες. Τα μεροκάματα είναι πολλές φορές μεροκάματα πεινας ιδιαίτερα για τις εργάτριες, το κόστος ζωής ανεβαίνει συνεχώς και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων πεφτεί. Το "οικονομικό θαύμα" που επετεύχθει μετά το 74 ήταν μόνο για τους κεφαλαιοκράτες που αυξήσαν τα υπερκέρδη τους. Όμως με τις δικαιολογίες για "ενοτητα" και "εθνικά συμφεροντα" οι ρεφορμιστικές οργανώσεις και η γραφειοκρατία των συντεχνιών κρατήσαν τους εργάτες μακριά από οποιοδήποτε αγώνες για διεκδίκηση των συνδικαλιστικών τους αιτημάτων. Επίσης τίποτε δεν έγινε ουσιαστικά για διεκδίκηση πολιτικών δικαιωμάτων (όπως λόγου χάρη στο θέμα της αναβολής των κοινοτικών εκλογών από το κομμα του Κυπριανού).

Κι όμως με πιο αντιξοές συνθήκες οι Τ/Κ εργαζόμενοι ανέπτυξαν ένα δυνατό κίνημα με πολλή δυναμική και προοπτικές. Σίγουρα αυτό δεν πρέπει να είναι παρα ένα παραδείγμα για μας. Η πάλη και οι εργατικοί αγώνες δεν είναι μόνο βασική προϋπόθεση για να κερδηθούν τα εργατικά δικαιά των Ε/Κ. Είναι ακόμα πιο βασική προϋποθέση για να κτιστεί η κοινή ταξική βάση για κοινους αγώνες Ε/Κ και Τ/Κ. Η βάση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί σημερα για εμπρακτική αλληλεγγυη προς τους Τ/Κ εργάτες που αγωνίζονται για τα δικαιώματα τους και στο μέλλον η μακροχρονια βάση συνεργασίας και αγώνα εναντίον στα καποχικά στρατεύματα και στους κεφαλαιοκράτες-ντοπολιους και ξένους.

σοφокλη ρουσου

ΠΩΣ ΚΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΟΜΜΑ; ΩΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Λίγα προβλήματα στον αριστερό χώρο έχουν δημιουργήσει τόσες διαφωνίες και διαμάχες όσο το πρόβλημα του κομματος. Από την στιγμή που γίνεται αποδεχτό ότι το κομμα της εργατικής τάξης είναι αναγκαίο για την καταλήψη και διατήρηση της εξουσίας από τους εργατές το ολό πρόβλημα μετατίθεται στο τι κομμα κτιζουμε και πως προχωρούμε για να το βαζουμε σε εφαρμογή. Βεβαία το πως βλέπουμε το κομμα και η τακτική που χρειαζόμαστε είναι διαλεκτικά δεμένα μεταξύ τους γι αυτό πολλές διαφωνίες σε θέματα τακτικής έχουν σαν συνέπεια η σαν βάση διαφωνία για την φύση του κομματος. Επίσης διαφορετική αντίληψη για τη φύση το ρόλο του κομματος οδηγεί σε διαφορετική τακτική.

Στο άρθρο που ακολουθεί γίνεται μια προσπάθεια αντιμετώπισης του πως παλεύουμε για το κτίσιμο του κομματος δίνοντας κατ' αρχή σε πολύ γενικές γραμμές τη φύση και τον ρόλο του.

Στο άρθρο θεωρείται σαν βασική προϋπόθεση ότι τα σημερινά κομματα (ΑΚΕΑ, ΕΔΕΚ, με την σημερινή τους κοσμοθεωρία, τακτική, ηγεσία και δομή) δεν μπορούν να οδηγήσουν την εργατική τάξη στην κατάληψη της εξουσίας και στο κτίσιμο μιας αταξικής κοινωνίας. Τα μέλη των κομμάτων αυτών δεν σημαίνει βεβαία, ότι θα ακολουθούν αναγκα-

στικά για πάντα τα κομματα αυτά.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

Κωδικοποιημένα τα χαρακτηριστικά του επαναστατικού κομματος είναι:

α.Ιδεολογία.

Πιστεύει στον Μαρξισμό-Λενινισμό. Δηλαδή, δεχεται την εξήγηση που δίνει αυτή η κοσμοθεωρία στην κοινωνία. Δεχεται τις βασικές θέσεις όσον αφορά τον ρόλο και τις σχέσεις των τάξεων, της ταξικής πάλης και του κράτους. Πιστεύει στην επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας με την συντριβή των οργάνων εξουσίας της αστικής τάξης, (ενοπλά τμήματα, κράτος), και την αντικατάσταση του από όργανα εργατικής εξουσίας.

β.Τακτική.

Το επαναστατικό κομμα έχει σαν βασικό γνώμονα τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εργατικής τάξης, δηλαδή τον σοσιαλισμό. Στην καθημερινή του τακτική δεν αποπροσανατολίζει τους εργατές με ρεφορμιστικές αυταπάτες αλλά προσπαθεί να τους δείξει την αναγκαιότητα οργάνωσης ενότητας και αγώνα για να δημιουργηθούν οι καταλληλές συνθήκες για τον τελικό στόχο, την συντριβή του καπιταλισμού. Βασίζει την τακτική του πάνω στις αντικειμενικές συνθήκες. Η επιτυχία καποιου επι-

μέρους στόχου του δεν είναι αυτοσκοπός. Περισσότερη σημασία έχει η επίδραση στο ανεβασμα του αγωνιστικού επιπέδου και στην συνειδητοποίηση της εργατικής τάξης.

γ.Δημοκρατικός συγκεντρωτισμός οχι γραφειοκρατικός.

Στην εσωτερική του δομή το επαναστατικό κομμα διαφέρει από τα αστικά και ρεφορμιστικά κομματα κυρία στο θέμα της δημοκρατίας.

Για τα πρώτα είναι άρκετη μια δυνατή μορφή στην ηγεσία γύρω από την οποία περιστρέφεται ολοκληρωτό το κομμα. Η σχέση ανάμεσα στα μέλη και την ηγεσία είναι μιας κατευθύνσης. Η ηγεσία αποφασίζει και τα μέλη υπακούουν.

Στο επαναστατικό κομμα η βάση συμμετέχει ενεργά σε όλες τις διαδικασίες για λήψη αποφάσεων, καθορισμό της τακτικής και των θέσεων. Γίνονται τακτικά συνεδρία με εντονη προσυνεδριακή δουλειά. Επιτρέπεται η διαφωνία και το δικαίωμα να συσπειρώνονται μέλη γύρω από θέσεις. Φτάνει βεβαία να μην εμποδίζεται η εξωτερική δουλειά και η αποτελεσματικότητα του κομματος. Το κομμα δημιουργεί τα κανάλια για εσωτερική συζήτηση όπως βήμα στην εφημερίδα, εσωτερικά δελτία, συνδιασκέψεις, αντιβ.

Κομμα και τάξη

Το επαναστατικό κομμα δεν είναι μέσο ελεγχού ούτε υποκατάστοχο εργατικής τάξης. Είναι η πρωτοπορία της τάξης που την καθοδηγεί στους καθημερινούς της αγώνες και στην πάλη της για ανατροπή του συστήματος. Αποτελείται από τους πιο προχωρημένους εργατές και διανοούμενους που δεχονται τον ιστορικό ρόλο των εργατών. Καθοδηγεί την εργατική τάξη όχι με το να μαντρώνει τους εργατές σε στεγανές οργανώσεις αλλά με το να αποδυναμώνει καθημερινά με τους αγωνιστές του την ορθότητα της εργατικής τάξης.

Το κομμα δεν είναι η τάξη. Γι αυτό το λόγο δεν προβαίνει σε ενεργειές στο όνομα της εργατικής τάξης σε αντίθεση με τις θέλησεις των εργατών. Δεν διασπά τους εργατές αλλά αντιθέτως αγωνίζεται για την ενότητα. Δεν ζετικοποιεί τον εαυτό του αλλά βαίνει σε ανώτερη μοίρα το συμφέρον του κομματος.

Μαζικότητα.

Εργατικό επαναστατικό κομμα δεν μπορεί να υπάρχει εκτός αν αγκαλιάζει ή επηρεάζει μαζες από εργατές. Αγωνίζεται για την εξαπλώσει των

Το κομμα πρέπει να κα θοδγει τις μαζες στη δραση. Παρισι Μας 68

θεσεων του σε οσον το δυνατο πιο πλατια στρωματα εργατων. Δεν θυσιάζει ομως ποτε την ποιτητα για χάρη της μαζικοτητας. Γι αυτο σε περιοδες αντιδρασης αναγκάζεται να περιορισει την αριθμητικη του δυναμη για να μη αλλοιωθη ποιότητα. Επιρεαζει την ταξη αλλα επιρεαζεται απο αυτη.

Το κομμα εχει αρχες συμφωνα με τις οποιες προσπαθει να σχηματοποιηση το κίνημα. Παραλληλα ομως δεν αντιμετωπιζει δογματικα καθε τι που συμβαινει μεσα στο κίνημα αλλα επιρεασει και αυτο απο τις αλλαγες του κινήματος εμπλουτιζοντας την εμπειρια του και την τακτικη του καμνο ντας ετσι πιο αποτελεσματικη την επεμβαση του.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ηπλειοψηφια των εργατων ανηκει κατα καποιο τροπο στο ΑΚΕΑ ενω μεγαλο ποσοστο ελεγχεται απο την δεξια και ενα πολυ μικρο απο την ΕΔΕΚ. Αυτο το γεγονος δεν πρεπει να μας παρσφουρει σε αμεσα συμπερασματα, γιατι εκεινο που εχει σημασια ειναι πως εξασκειται αυτος ο ελεγχος.

Ειναι γεγονος οτι οσον αφορα τους πολιτικοποιημενους εργατες

οι περισσοτερο υπακουουν στο ΑΚΕΑ. Το ΑΚΕΑ ομως εχει παφει να ειναι το κομμα που οι εργατες αποτελουν ουσιαστικο μερος της ζωης του. Εχει σαν σημειο αναφορας του την εργατικη ταξη και η ηγεσια του λειτουργει σαν εκπροσωπος της ταξης αλλα πουθενα μεσα στη ζωη του κομματος οι εργατες συζητουν τα προβληματα τους. Η επαφη του κομματος με την ταξη γινεται μεσα απο τις

συντεχνιες οπου οι συντεχνιακοι ηγετες δρουν σαν φορεις της πολιτικης του κομματος μεσα στη ταξη. οσον αφορα τα γενικα πολιτικα προβληματα η επαφη του κομματος με την ταξη γινεται με την επιμεριδα η με εκπροσωπους του κομματος.

Η συνεχης μετατροπη του κομματος οσον αφορα την εσωτερικη δομη απο κομμα στανιλικο σε σοσιαλδημοκρατικο με την ισχυροποιηση της κομματικης γραφειοκρατίας και την σχεδον ολοκληρωτικη ελλειψη κομματικης ζωης στη βαση κανει ακομα πιο δυσκολη τη συμμετοχη εργατων στες δραστηριοτιτες του κομματος.

Το κομμα εχει απονεκροθει σαν χωρος συζητησης και λιγισ αποφασεων απο τους εργατες για τα ειδικα του χωρου τους οσο και για τα πολιτικα προβληματα. Το αν θα κανει απεργια, τι θεση θα παρει η απεναντι στες συλλογικες συμβασεις πως θα λυθουν τα προβληματα με τον εργοδοτη του, τι γινεται με το κυριακο προβλημα, θα τα συζητηση στο χωρο της δουλειας του στο καφενείο η στη ταβερνα αντι στο κομμα. Το κομμα λειτουργει πολιτικα μονο για τα στελεχη και κυριως για τα ψηλα στρωματα της γετικης γραφειοκρατίας.

Εκεινο που εχει σημασια ειναι οτι τα μελη του ΑΚΕΑ δεν χρεισημοποιουν το κομμα σαν χωρο συζητησης των προβληματων τους και για καθοδηγησιν

Οσον αφορα τους υπολοιπους εργατες που υποστηριζουν τα κομματα της δεξιας ή την ΕΔΕΚ η σχεση τους ειναι ακομα πιο μηχανικη. Περιοριζεται στο να τους δωσουν καθε τοσο τον ψηφο τους, να διαβασουν (οχι παντα) την εφημεριδα που εκφραζει τις θεσεις του κομματος. Πολυ σπανια θα παρουν μερος σε εκδηλωση που οργανωνει το κομμα.

Αυτος ο χωρισμος μωρει να μας οδηγησει στο συμπερασμα οτι ο καθε εργατης ειναι τοποθετημενος κομματικα. Πραγμα που ειναι αποπροσανατολιστικο. Ανκαι ολοι σε καποιο βαθμο εχουν καποια επιφανειακη τοποθετηση απεχουν πολυ απο το να ειναι ουσιαστικα κομματικα τοποθετημενοι. Να δεχονται δηλαδη σχεδον ολοκληρωτικα την ιδεολογια, τακτικη και θεσεις του κομματος. Ενας μεγαλος αριθμος που αποτελει την συντριπτικη πλειοψηφεια ειναι αποδεσμευμενο απο πολλες βασικες θεσεις και με αρμετα διαφορετικες τοποθετησεις απο αυτες του κομματος.

Το πρόβλημα βρίσκεται στο τι τακτική χρησιμοποιούμε για να αποκτήσουμε την κατάλληλη επαφή με τις εργαζόμενες μάζες έτσι που να τους οδηγήσουμε στον επαναστατικό δρόμο και να μπου οι βάσεις για το κτίσιμο του επαναστατικού προλεταριακού κομματος.

Στον κυπριακό χώρο σήμερα βρίσκομαστε στο σημείο που όχι μόνο δεν υπάρχει επαναστατική πρακτική αλλά ούτε η επαναστατική θεωρία δεν έχει γίνει αποδεκτή από κανένα σημαντικό αριθμό ατόμων.

Αρκετοί αγωνιστές έχουν δει ξεκάθαρα ότι τα σημερινά κομματα της αριστεράς δεν αποτελούν την ελπίδα για μια επαναστατική προοπτική βλέπουν την ανάγκη για ένα νέο κομμα αλλά δεν βλέπουν τον τρόπο. Έτσι τις περισσότερες φορές καταλήγουν στην αυταπάτη ότι μπορούν να διορθώσουν τα κομματα και να αλλάξουν την ηγεσία των κομμάτων.

Μπορούν όμως τα σημερινά κομματα να αλλάξουν; Κατ' αρχή το πρόβλημα δεν είναι ότι τα κομματα έχουν κάνει ένα μικρό λάθος. Σχεδόν σε όλα τα χαρακτηριστικά διαφέρουν από ένα επαναστατικό εργατικό κομμα.

Στην ουσία είναι ρεφορμιστικά κομματα και να αλλάξουν σημαίνει μια ολοκληρωτική αλλαγή. Μια τέτοια αλλαγή προϋποθέτει πάλι γενική εναντίωση στην ηγεσία, εναντίωση στα δογματα και εναντίωση στις επίσημες θέσεις των γραφειοκρατών. Για να γίνει κατορθωτό η τουλάχιστον να ελπίζουμε ότι μπορεί να γίνει πρέπει να υπάρχουν μέσα στο κομμα οι δυναμείς οι οποίες θα μπορούσαν να ανατρέψουν την κατάσταση.

Η γραφειοκρατία όμως είναι τόσο καλά στερωμένη έτσι ώστε η συμμετοχή να είναι ανυπαρκτή. Επομένως μια πάλι για αλλαγή του κομματος είναι πάλι ατομών εναντίωση σε ολοκληρωτικό σώμα της γραφειοκρατίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το 14ο συνέδριο του ΑΚΕΛ που η ηγεσία το μετέτρεψε σε διαφημιστική καμπάνια χωρίς να μπορέσουν αυτοί που διαφωνούν να δείξουν ότι υπάρχουν. Η μη συμμετοχή των εργατών στην κομματική ζωή απέκοψε αυτούς που διαφωνούσαν από οποιδήποτε επαφή με τον κόσμο που θα μπορούσε δυναμικά να αλλάξει τα πράγματα.

Στην ΕΔΕΚ είναι η χαρακτηριστική νίκη της δεξιάς πτέρυγας που στην τελευταία συνδιάσκεψη της Λεωκωσίας όπου οι "αντίπροσωποι" των ομάδων βάσης επέλεξαν από την

δεξιά που είχε τον έλεγχο έτσι που η ηττα της αριστεράς ήταν αναποφεύκτική.

Από την στιγμή που το κομμα είχε παψει να είναι ένας ζωντανός οργανισμός εσωτερικά και η γραφειοκρατία έχει στεριώσει, κάθε σοβαρή προσπάθεια για αντιπολίτευση είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Επειδή η βάση δεν έχει ιδέα για το τι γίνεται εσωτερικά η μάχη γίνεται στα στενά πλαίσια των διαφόρων επιτροπών με τέτοιο τρόπο που συμφέρει ουσιαστικά στην γραφειοκρατία.

Η τακτική αυτή δεν πρέπει να συγχιζείται με την οργανωμένη κάτω από αρχές δουλειά σε ένα κομμα με στόχο να μπορέσει μια ομάδα να συσπειρώσει άτομα γύρω από τις θέσεις της και να μπορέσει να απευθυνθεί σε ένα μέρος του κινήματος. Η τακτική αυτή είναι σωστή η όχι αναλόγως με το επίπεδο του ταξικού αγώνα.

ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΟΜΜΑ ;

Δεδομένου ότι τα κομματα που υπάρχουν δεν μπορούν να αλλάξουν τότε δεν μας μένει τίποτε άλλο-θα έλεγε κάποιος- από το να ανακηρύξουμε ένα νέο κομμα και να καλέσουμε τους εργάτες να το στελεχώσουν. Σίγουρα αν γινόταν έτσι το κτίσιμο του κομματος μόνο με την ανακήρυξη του τότε δεν θα υπήρχε κανένα πρόβλημα. Η πραγματικότητα όμως είναι πολύ διαφορετική και πιο δύσκολη. Με το να ανακηρύξεις ένα νέο κομμα χωρίς ουσιαστικά αυτό να εκφράζει το επίπεδο του κινήματος δεν συμβάλλει στον αγώνα για το κτίσιμο του κομματος της εργατικής τάξης. Ένας από τους λόγους της αποτυχίας του ΕΚΚ συνίσταται στην αυθέρπε ανακήρυξη του σε κομμα χωρίς την ανάλογη επαφή με την τάξη.

Σίγουρα η εργατική τάξη δεν περιμένει μια μικρή ομάδα που αυθέρπε αυτοαποκαλείται επαναστατική ηγεσία

για να την ακολουθήσει. Η επαναστατική ηγεσία δημιουργείται μέσα στην πάλη της εργατικής τάξης εναντίον στο κεφάλαιο.

Χρειάζεται κατ' αρχή να έχουμε συνείδηση της δύναμης μας των δυνατοτήτων μας και του ποσο σημαντική είναι η πολιτική μας παρέμβαση.

Η οργανωτική μας μορφή πρέπει να αντακλά το είδος και το επίπεδο της πολιτικής μας δουλειάς. Δεν είναι παράξενο φαινόμενο στο χώρο της επαναστατικής αριστεράς να έχουμε οργανώσεις με αριθμό μελών διψήφια και να έχουν ένα τερατωδώς οργανωτικό σχήμα με επιτροπές υπεπιτροπές, πολιτικό γραφείο, ανώτερα και κατώτερα καθυποχρηστικά όργανα έτσι που το κάθε μέλος να καταβάλει την πολιτική του δραστηριότητα σε ατελείωτες συνεδριάσεις επιτροπών.

Ένας άλλος κίνδυνος είναι να ρίχνει το βάρος σε θεωρητικές συζητήσεις.

Είναι πολύ ευκολό μια μικρή ομάδα να κλείσει στον εαυτό της είτε λόγω της αποξένωσης από το κίνημα είτε γιατί δεν μπορεί να ανταπεξέλθει τα καθήκοντα που μπαίνουν μπροστά της. Έτσι διαλέγει την πιο εύκολη λύση θεωρητικοποιώντας την στάση αυτή με δικαιολογίες όπως "το κίνημα είναι χαμηλό" ή η εργατική τάξη έχει "αστικοποιηθεί", "χρειάζομαστε ξεκαθάρισμα", "να δυναμώσουμε πρώτα και ύστερα να κάνουμε δουλειά".

Μια ομάδα που καταλήγει στην στάση αυτή υπογράφει έτσι την θανάτωση της καταδικάζει γιατί χάνει και την λιγνή επαφή που θα μπορούσε να έχει με το κίνημα και δεν δεχεται καθόλου ερεθίσματα από τις αλλαγές που συμβαίνουν.

Από την άλλη πλευρά ένας δίχως θεωρητική βάση ακτιβισμός είναι εξίσου επικίνδυνος. Για ένα χρονικό διάστημα ίσως έχει κάποια επιτυχία γιατί σίγουρα μια δραστηριότητα θα συσπειρώσει αγωνιστές που δίνουν για δράση. Είναι όμως κτίσιμο πάνω στην άμμο γιατί με την πρώτη αποτυχία θα σπαραχθεί όλα αυτά που έχουν δημιουργηθεί και ο λόγος είναι η έλλειψη θεωρητικής βάσης που θα εξηγήσει την αποτυχία και θα βρει τον παρακάτω δρόμο.

Εκείνο που πραγματικά θα βοηθήσει μια ομάδα να πάει μπροστά είναι το ιδεολογικό ξεκαθάρισμα και η πολιτική (επεμβατική) δραστηριότητα στο κίνημα διαλεκτικά δεμένα μαζί.

ΑΥΘΟΡΜΗΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Μια πολύ χρησιμοποιημένη θέση του Λενιν είναι το τι έγραφε στο 'ε να κάνουμε"

"...Η ιστορία όλων των χωρών δείχνει ότι η εργατική τάξη μέσα από τις δικές της δυνάμεις μπορεί να αναπτύξει μόνο συντεχνιακή συνειδητοποίηση δηλαδή την πίστη ότι πρέπει να ενωθεί σε συντεχνίες να πολεμήσει τον εργοδότη και να αγωνιστεί να σπρώξει την κυβέρνηση να περάσει εργατικούς νόμους..."

Για πολλούς είναι κατι σαν ευαγγέλιο και οποιαδήποτε αντιθετή αποψη θεωρείται σαν άρνηση του Λενινισμού. Μια τέτοια αντιμετώπιση είναι ελλείψη κατανόησης του ίδιου του Λενιν. Ο Λενιν σε κάθε περίπτωση έγραφε πολύ συγκεκριμένα με στόχο να καθοδηγήσει το κίνημα. Πολλές φορές για να σπρώξει το κίνημα στο σωστό δρόμο υπερτονίζει μια συγκεκριμένη θέση ή τακτική. Για να καταλάβουμε και να χρησιμοποιήσουμε σωστά την παραδοχή του Λενιν πρέπει να τον δούμε στες πολύ συγκεκριμένες συνθήκες που υποστήριζε την αλφα θέση ή τακτική. Διαφορετικά δεν εξηγείται το πως λίγα χρόνια αργότερα έγραφε κατι που φαί-

νομενικά είναι

αντιθετό.

"...οι εργάτες έχουν ταξικό ενστικτό και με μια καποία πολιτική εμπειρία πολύ γρήγορα γίνονται σταθεροί σοσιαλδημοκράτες..."

(εργα. τομος 8)

"...Οι συνθήκες ζωής των εργατών τους καθιστούν ικανούς και τους σπρώχνουν να αγωνιστούν. Το κεφαλαίο συγκεντρώνει τους εργάτες σε μεγάλες μαζες στις μεγάλες πόλεις τους ενώνει, τους σπρώχνει, να δράσουν ενωμένα. Σε κάθε βήμα έρχονται σε αντιπαράθεση με τον εχθρό τους τους καπιταλιστές. Στην μάχη μ' αυτό τον εχθρό ο εργάτης γίνεται σοσιαλιστής και φτάνει στο συμπέρασμα ότι πρέπει να εξαλειφτεί η φτώχεια και η καταπίεση..."

(εργα. τομος 16)

Στην ουσία τίποτε δεν γίνεται αυθόρμητα: ούτε μια απεργία, ούτε μια διαδήλωση ούτε και μια συζήτηση. Από την σκοπία των ατόμων που βρίσκονται στο επίκεντρο της δράσης της τριτοτάξης είναι συνειδητή αυτή η αντίληψη. Το έχουν προαποφασίσει ίσως να εγίνουν προετοιμασίες, επιτροπές, οργάνωση κλπ. Αυθόρμητα είναι από την έννοια ότι δεν έχουν κινητοποιηθεί από καποία οργάνωση ή κόμμα.

Αντιμετωπίζοντας τον ταξικό αγώνα και την ανάπτυξη του από αυτή την σκοπία η θέση κίνηση μέσα στη τάξη χρειάζεται την συνειδητή επέμβαση ατόμων που βρίσκονται μέσα σε αυτή.

Η σημασία που έχει αυτή η θέση στην πάλη για το κτίσιμο του κόμματος βρίσκεται στο ότι τα άτομα που επέμβαιναν και σχηματοποιούν το κίνημα στηρίζουν την δράση τους στες εμπειρίες τους, στην ιδεολογία τους, στην αυτοπεποίθησή τους. Η τάξη μαθαίνει μέσα από την ίδια της την δράση. Τα μαθήματα από κάθε αγώνα μεταφέρονται στους αγωνιστές και γίνονται μέρος από τις εμπειρίες τους.

Μια ομάδα ή οργάνωση ή κόμμα δεν μπορεί να υπάρχει στο κενό. Χρειάζεται να στηρίζεται σε ένα τμήμα της κοινωνίας. Ένας πολιτικός φορέας της εργατικής τάξης πρέπει να έχει σαν χώρο αναφοράς και να στηρίζεται σ' ένα στρώμα μέσα στην εργατική τάξη. Το στρώμα που μας ενδιαφέρει είναι τα άτομα που αναφέραμε προηγουμένα. Ο φορέας θα πρέπει να συσχετισθεί με το στρώμα αυτό, να οργανώσει τα πιο πρωτοπα-

στοιχεία του και να τα βοηθήσει:

να αναπτύξουν καποίο βαθμό επέμβασης στον χώρο τους. Στην ουσία το κόμμα δεν είναι τίποτε άλλο από τη οργάνωση των πιο ταξικά συνειδητών με βάση την θεωρία του Μαρξισμού-Λενινισμού. Όταν λέμε να τους αναπτύξει το βαθμό επέμβασης τους, εννοούμε πρώτον να τους δώσει τα θεωρητικά όπλα και δεύτερον να τους μεταφέρει εμπειρίες πέρα από τις προσωπικές τους. (είτε ιστορικές είτε από άλλες χώρες.) Δρα δηλαδή το κόμμα σαν συλλογικός καθοδηγητής και η μνήμη της τάξης, η ζωντανή παραδοχή που οι ζωντανοί φορείς της στο κίνημα είναι το κάθε μέλος.

δω φτάνουμε σε ένα άλλο σοβαρό σημείο:

Την παραδοχή. Όπως αναφέραμε προηγούμενα ο κάθε αγωνιστής βασίζει την δράσή του στην θεωρία και στες προηγούμενες εμπειρίες. Εφαρμόζει την εμπειρία του χθες στες αντικειμενικές συνθήκες του σήμερα. Σίγουρα για να μπορέσει οποιαδήποτε εμπειρία να πετύχει πρέπει να την έχει ζωντανή μέσα του. Γι αυτό τον λόγο χρειάζεται η ζωντανή παρουσία μέσα στο κίνημα της επαναστατικής αριστεράς. Για να μπορέσει να διατηρεί την παραδοχή ζωντανή, να την εμπλουτίζει με νέες εμπειρίες, να την μεταφέρει σε πιο πλατιά τμήματα της τάξης. Για το κόμμα η παραδοχή είναι στήριξη. Σαν μέρος του κινήματος της εργατικής τάξης η δυνατότητα του να επέμβει σωστά και να καθοδηγεί τους εργάτες εξαρτάται σε ένα μεγάλο βαθμό από την παραδοχή που έχει δημιουργήσει. Το σο μέσα στην τάξη όσο και το πως έχει εκπαιδεύσει τα μέλη του.

Ένα κόμμα δίχως παραδοχή αγώνων δεν θα μπορέσει να ανταπεξέλθει σε μια επαναστατική κρίση. Αν μέσα σε ολοκληρή την πορεία του δεν καταφέρει να δημιουργήσει ένα γερά οργανωμένο κόμμα, με μέλη ζυμωμένα σε δυσκολίες και αγώνες θα καταρρεύσει την κρίσιμη στιγμή ή θα καμει μοιραία λάθη. Υπάρχουν ιστορικά παραδείγματα που δείχνουν χαράκτηριστικά την σημασία της παραδοχής. Ας δούμε συγκριτικά την Ρωσία και την Γερμανία κατά την επαναστατική περίοδο του Α παγκοσμίου πολέμου. Και στες δυο χώρες υπήρχε ένα μαζικό κίνημα με ηγετικές μορφές, εμπειρους επαναστάτες. Δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει την επαναστατική μορφή της Ρούζεμπουργκ ή του Λημπνέκτ

Ροζα Λουξεμπουργκ.

Στρατεύματα εναντίον στους Σπαρτακίστες. Βερολίνο 1919.

Κι όμως η πανωλεθρία του επαναστατικού κινήματος δεν μπόρεσε να αποφευχθεί. Στη Ρωσία όμως η επανάσταση πετυχε. Αφήνοντας κατά μέρος αντικειμενικές συνθήκες-που ε-παιξαν σπουδαίο ρόλο-ας συγκεντρω-θούμε στο ρόλο του κομματος. Η Ρο-ζα Λουξεμπουργκ και ο Καρλ Λίπνεκτ για χρόνια εΐταν μέλη του σοσιαλο-δημοκρατικού κομματος, ακόμα και ο-ταν ανοικτά διαφωνήσαν μαζί του. Και παραμείναν μαζί με την οργάνωση τους- τους "Σπαρτακίστες"- μέχρι τα προύμια της επανάστασης.

Σε όλη αυτή την περίοδο τα μέ-λη της οργάνωσης τους είχαν σαν κυ-ρια πολιτική επεμβαση τες εσωτερι-κες διαμαχες. Οι υποστηρικτες τους τους εβλεπαν σαν μια διαφορετική μορφή του σοσιαλδημοκρατικού κομ-ματος. Η αποχώρηση τους από το κομμα τους δημιούργησε νέα προβλήματα και νέο περιβάλλον. Ανκαι υπήρχε μια ε-παναστατική κατάσταση και ένα μαζί-κο κίνημα που εκινείτο προς επανα-στατικές θεσεις, οι "Σπαρτακίστες" εΐταν ανίκανοι να πιασουν το σφυγ-μο του και να το επηρεασουν σωστα γιατί τους ελειπε η εμπειρία, τους ελειπε η παραδοση. Εΐχαν να αντιμε-τωπισουν προβλήματα που ποτε προη-γουμενα δεν εΐχαν αντιμετωπίσει. Ε-πιπλέον τους ελειπε η ουσιαστική ε-παφή με τες μαζες γιατί μέχρι τότε η επαφή τους με τες μαζες εΐταν μέσα από το σοσιαλδημοκρατικό κομ-μα. Τα μέλη του κοματος εκπαιδευμε-να να δουλεύουν ανοργανωτα σαν αντι-πολιτευση της σοσιαλδημοκρατίας δε μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν στες δυσ-κολίες και τα καθήκοντα που εβαζαν

μπροστα τους οι επαναστατικές συν-θήκες. Τους ελειπε η καταλληλή ορ-γάνωση, η πείρα, η πειθαρχία και η παραδοση.

Σε αντιθεση το μπολσεβίκικο κομ-μα που είχε μια ζωή 15 χρονων πριν από την επανάσταση εΐταν ετοιμο να επεμβει μέσα στες επαναστατικές συν-θήκες και να οδηγήσει την επανάστα-ση σε πετυχημένη εκβαση. Μεσα σε αυτή την περίοδο των 15 χρονων εΐ-χε εξελιχτεί σε ένα σφικτοδεμένο κομμα με εμπειρία στελεχη. Εκπαιδευ-μενα να επεμβαίνουν στες μαζες, εκ-παιδευμενα να μεταφέρουν την πολιτ-τική και να εξειγειρουν τες μαζες. Στα χρόνια πριν την επανάσταση το κομμα δημιούργησε μέσα στες μαζες παραδοση πάνω στην οποία στηρίχτη-κε στες επαναστατικές περιόδους και συνθήκες.

Το κομμα δεν γεννιέται ξαφνικά. Ουτε δημιουργείται με την ανακηρυ-ξη του. Κτιζεται μέσα από μια επί-πονη διαδικασία που πολλές φορές τα αποτελεσματα δεν είναι αμεσα.

Ένας πολιτικός φορέας για να ε-ξελιχτεί σε κομμα της εργατικής τα-ξης χρειάζεται να αναπτυχθεί θεωρη-τικά, να συσχετισθεί με το στρώμα των αγωνιστων εργατων, να το καθο-δηγήσει, να το αναπτύξει, να το εμ-πλουτίσει με τες επαναστατικές θεσεις και να οργάνώσει τα πιο πω-τοπορα στοιχεία του. Το να παίζει κρυφτούλι με την εργατική τάξη δε ωφελει σε τίποτε. Θα πετυχει αν κτι-σει παραδοση μέσα στην τάξη, αν εκ-παιδευσει τους αγωνιστες του με την επαναστατική παραδοση των μπολ-σεβίκων.

ΠΩΣ ΠΡΟΧΩΡΟΥΜΕ: ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΒΑΣΗ

Κατω από οποιεσδήποτε συνθήκες, μια πολιτική τάση ή μια πολιτική ο-μάδα δεν μπορεί να κλείσει στον εαυτο της. Μετα από πρώτη συσπειρω-ση παράλληλα με την θεωρητική κατα-ρτιση πρέπει να γίνει και η στροφή προς την εξωτερική δουλειά. Ο χώ-ρος που αναγκαστικά πρέπει να απευ-θυνθούμε είναι εκεί που βρίσκονται οι εργατες. Εκεί που θα μπόρεσουμε να συσχετισουμε μετα προβλήματα και τους αγώνες τους.

Τα κομματα είναι νεκρά όσον αφο-ρά την συμμετοχή εργατων. Οι εργα-τες δεν θα στραφουν στο κομμα για να συζητήσουν το πρόβλημα τους. Ή στην συνέχεια θα στραφουν ή στον χώρο δουλειάς. Εκεί πρέπει να στρα-φουμε και εμείς. Να βρούμε τες γε-φυρες που θα μας συνδέσουν με τους τρόπους που θα κάνουν δυνατή την ε-πεμβαση μας. Αντι να αντιπαράταχθου-με με την ηγεσία των κομματος, από καλώντας τους προδοτες της τάξης, προφασίζουμεν ότι είμαστε και ε-μείς ένα κομμα, ας στραφουμε κιας απευθυνθουμε εκεί που έχει σημασία Στην εργατική βάση. Η σημερινή βιο-μηχανική ανάπτυξη που περνά ο κύκ-λος δημιουργία νέα δεδομένα που κα-νουν πιο ευκολή την δημιουργία συν-δετικών κρίκων με την εργατική τα-ξη.

Έχοντας πάντα συναισθηση ότι δε είμαστε η ηγεσία της τάξης και ότι οι εργατες δεν περιμεναν την εμφα-νιση μιας μικρης αριστερης τάξης ή ομάδας για να την αγκαλια-σουν ας μην σκοπεύουμε για πολύ ψηλά.

Το κτίσιμο του κομματος δεν μπο-ρεί να γίνει πραγματικότητα σήμερα. Όμως η παλη είναι συνεχής. Μεσα στ σημερινά δεδομένα εκείνο που μπο-ρούμε και πρέπει να κάνουμε είναι η ανάπτυξη της επαναστατικής θεω-ρίας, η συνδεση με τα αγωνιστικά στοιχεία της τάξης και επεμβαση μέσα στους χώρους και τα θέματα που επηρεάζουν τους εργατες, όσο μικρά και περιθωριακά κι αν είναι δημιουργία και ανάπτυξη ενός αγωνι-στικού ρεύματος μέσα στον εργατικό κίνημα βασιζαμενου πάνω στες παρα-δοσεις του Μαρξισμού-Λενινισμού σαν υπαλλακτική θέση από αυτή που προσφέρει η σημερινή ηγεσία της τάξης: το ΑΚΕΛ και η συντεχνιακή ηγεσία.

ρωτη ηλια

Η ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ”

Το άρθρο αυτό είναι το τελευταίο μέρος ενός κειμένου που αποτελείται από 3 μέρη με το γενικό τίτλο "Ρεφορμισμός, Σταλινισμός και επαναστατική διεξόδος"

Απ' ότι έχει γίνει μέχρι τώρα φανερό η ανάλυση μας είναι στενά συνυφασμένη με την νίκη της Σοσιαλιστικής επανάστασης στην Κύπρο ιδιαίτερα, καθώς και στην Ελλάδα και Τουρκία. Οι Σταλινικοί θα φωνάξουν και πάλι: "Η Κύπρος δεν έχει ακόμα συμπληρώσει το αστικοδημοκρατικό στάδιο και εσείς μιλάτε για Σοσιαλισμό." Είναι λοιπόν "νομοτελείωτο" να περάσουν οι υποαναπτυχτές και οι οικονομικά καθυστερημένες χώρες όπως η Κύπρος από το καπιταλιστικό στάδιο ανάπτυξης και η Διάρκης Επανάσταση δεν είναι παρά "μικροαστική ουτοπία ή μήπως συμβαίνει το αντίθετο; Σε αυτό το κεφάλαιο ο αναγνώστης μπορεί να αναγνωρίσει τη μεθοδολογική συγγενεία μεταξύ ΑΚΕΑ και Μαρξικών, συγγενεία που πηγάζει από μια κοινή βάση: τον Σταλινισμό.

Το πρώτο και κυριότερο λάθος που ο Σταλινικός διαπραττει, είναι η απορρίψη της διαδικασίας της εξέλιξης της παγκόσμιας ταξικής πάλης σαν βάση για την κατανόηση των εθνικών ιδιομορφιών. Η αναφορά τους στη παγκόσμια επαναστατική διαδικασία καταντά περισσότερο λογοτεχνική η ίδια

η πράξη τους επιβεβαιώνει. Ο Σταλινισμός παρ'όλο που οδεύει την κατανόηση του "ειδικού" σαν μέρος του "ολού", φετιχοποιεί τη σημασία της εθνικής ιδιομορφίας την οποία ανεβάζει στον απόλυτο βαθμό, για να παρουσιάσει και να εξηγήσει κατοπινά μέσα στα πλαίσια της σταδιακής λογικής της επανάστασης, ότι: "Μπορεί στο παγκόσμιο επίπεδο ο καπιταλισμός να έχει ξεφύψει σαν κοινωνικό σύστημα και να συνεπαγεται η βίαιη ανατροπή και αντικατάσταση του από τον Σοσιαλισμό. Όμως για τα μικρά, μισοφεουδαρχικά, και αποικιακά κράτη η κύρια αντίφαση δεν είναι μεταξύ κεφαλαίου-εργασίας όπως στις ιμπεριαλιστικές χώρες, αλλά μεταξύ ιμπεριαλισμού-λαών. Δηλαδή πρέπει οι χώρες αυτές να συμπληρώσουν την αστικοδημοκρατική επανάσταση, να προχωρήσουν στην "μία δημοκρατία", και έπειτά στον σοσιαλισμό. Οι χώρες που διεξάγουν αντιιμπεριαλιστικό, εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, δεν διεξάγουν αντικαπιταλιστικό αγώνα."

Το πρώτο λάθος, η "εθνική ιδιομορφία" φέρνει το δεύτερο, "κατεύθυνση του κυρίου πληγματος" ("πρωτεύουσα" και "δευτερεύουσα" αντιφα-

ση). Ο Σταλινισμός ισοπέδωσε τα ιστορικά διδάγματα του μπολσεβικισμού σχετικά με την αποικιακή επανάσταση καθώς και την μάχη της 3ης διεθνούς (στα 4 πρώτα συνέδρια) εναντίον στον "ιδιομορφισμό".

Είναι αναποφεύκτο κάθε χώρα να παρουσιάζει τις δικές της ιδιομορφίες (επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης, μορφή πολιτικής κυριαρχίας κλπ.) όμως αυτός ο ιδιομορφισμός είναι το διαλεκτικό προϊόν το παγκόσμιων αντιφάσεων του καπιταλισμού που αντανακλούνται με τρόπο διαφορετικό σε κάθε χώρα. Ο παγκόσμιος ιμπεριαλιστικός τρόπος κατανομής εργασίας περνά κάτω από την μύτη των Σταλινικών και έτσι το Παγκόσμιο παραγωγικό πρόβλημα δεν είναι παρά μια αλγεβρική αθρόηση των εθνικών οικονομιών. Εκτός όμως από το γεγονός ότι το παγκόσμιο παραγωγικό πρόβλημα είναι ιεραρχημένο (πράγμα που έγινε απόλυτο φетиχ από τον Σταλινισμό), είναι ταυτοχρόνα και συμβαδισμένα. Με άλλα λόγια, οι καθυστερημένες λόγω του αποικισμού χώρες, είναι αναγκασμένες μέσα στα πλαίσια του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, να καλύψουν τα κενά της υποανάπτυξης που τους επέβαλε ο ιμπεριαλισμός, και να προχωρήσουν με άλματα, χρησιμοποιώντας

πλάι στους αρχαίους τρόπους παραγωγής, την τελευταία λέξη της καπιταλιστικής τεχνικής και του πολιτισμού. Εφ'όσον οι νεοαποικίες και οι αποικίες θέλουν να επιβιώσουν σαν μέλη του καπιταλιστικού συστήματος, είναι αναγκασμένες να θέσουν την ανάπτυξη τους με τα διεθνή ιμπεριαλιστικά κεφάλαια. Γίνονται οργανικά κομμάτια ενός κόσμου που κυριαρχείται από τον ιμπεριαλισμό και κατά συνέπεια οι ιμπεριαλιστικές αντιφάσεις έχουν κατ'εξέχον αντίκτυπο σε αυτές τις χώρες. "Καταναγκασμένη να σερνεται πίσω από τις προοδευμένες χώρες, μια χώρα καθυστερημένη, δεν συμμορφώνεται με την σειρά διαδοχής. Ας μην ξεχνάμε ότι η ιστορική καθυστέρηση είναι μια σχετική έννοια. Αν υπάρχουν καθυστερημένες και προηγμένες χώρες, υπάρχει και μια αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Έτσι οι προηγμένες χώρες ασκούν μια πίεση πάνω στις αργοπορευμένες. Οι τελευταίες αναγκάζονται να φτάσουν τις πρώτες χρησιμοποιώντας την τεχνική, την επιστήμη τους κλπ. Με αυτό τον τρόπο εμφανίζεται ένας συνδυασμένος τρόπος ανάπτυξης: στοιχεία καθυστέρησης συνοδεύονται με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας." (14)

Επὶ τὴν ἐποχὴ λοιπὸν τῆς κυριαρχίας τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, ἀνωτάτῳ σταδίῳ τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ Κυπριακὴ οἰκονομία δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ ἐξαιρεσὶς στὴν συναρμολὸγηση τῆς ἱμπεριαλιστικῆς αλυσίδας.

Ἡ Σταλινικὴ λογικὴ τῆς "εἰρηνικῆς συνυπαρξῆς" καὶ τῆς "σταδιακῆς ἐπανάστασης" ὁδηγεῖ τοὺς Ἀλέλικους στὸ συμπέρασμα ὅτι μόνον "ἐξωγενεῖς" εἶναι οἱ παραγόντες τῆς Κυπριακῆς τραγωδίας, ἀγιοποιώντας ἐτοίμα ματὰ τοῦ προλεταριάτου τοὺς "κατατρεγμένους" ἀπὸ τὸν κακὸ ἱμπεριαλισμὸν Κυπρίους ἀστούς. Ἡ Κυπριακὴ ἀστικὴ τάξις παρ' ὅλο που ἀποτελεῖ ἀναποσπαστὸ ὀργανικὸ μέλος τῆς διεθνούς μπουρζουαζίας, παρουσιάζεται ἀπὸ τὸν μενσεβίκισμὸν τοῦ ΑΚΕΛ ὅτι εἶναι νὰ παίξῃ τὸν ἱστορικὸ ρόλὸ τῆς πραγμάτωσης καὶ ολοκλήρωσης τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ὁμως ἡ μπουρζουαζία τῶν υποαναπτυκτῶν χωρῶν "ἐθνικὴ" ἢ "κομπραδορικὴ" δὲν εἶναι κανένα ἱστορικὸ ρόλο νὰ παίξῃ ἐναντὶα στὸν ἱμπεριαλισμὸν γιατί ἀπλουστάτα εἶναι δέσει τὴν τύχη τῆς μαζῆς τοῦ. Μπορεῖ συγκρίτικα νὰ βρισκεται ἀντιμέτωπὴ μὲ μιὰ ἀλλὴ μερίδα τοῦ διεθνούς κεφαλαίου. Αὐτὸ ὅμως γίνεται γιὰ νὰ διαφυλάξῃ τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα στὸ σύνολο τοῦ καὶ γιὰ αὐτὸ εἶναι ἀνικανὴ νὰ ἐκπληρῶσιν τὰ ἀστικοδημοκρατικὰ τῆς καθήκοντα.

Δὲν ἀπορίπτουμε τὴ συνάφει τακτικῆς συμμαχιῶν μαζὶ τῆς προκειμένου νὰ ἐκμεταλευτοῦμε τὰς ἐνδοἱμπεριαλιστικὰς ἀντιθέσεις γιὰ νὰ προωθῶμε τὴν σοσιαλιστικὴν νίκη. Αὐτὸ ὅμως γίνεται παροδικὰ, πάνω στὸ ἀνεξάρτητο πρόγραμμα τοῦ ἐπαναστατικοῦ προλεταριάτου γιὰ τὴν προώθηση τῆς σοσιαλιστικῆς νικῆς καὶ οὐχὶ γιὰ νὰ βοηθῶμε τοὺς ἀστούς τῆς υποανάπτυκτῆς χώρας νὰ ξεπεράσουν τὰς δυσκολίες τοὺς.

"Ὁ ἀγῶνας γιὰ τὰς πλεονεκτήματα τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐργατικῆς δημοκρατίας συνδίδεται μὲ τὸν σοσιαλιστικὸν ἀγῶνα ἐναντὶα στὸν παγκόσμιον ἱμπεριαλισμὸν" (15). Ἡ ἀστικὴ τάξις τῶν υποαναπτυκτῶν χωρῶν δὲν μπορεῖ ἀπὸ τὴν ἰδίαν φύσιν τῆς, στὴ συγκεκριμένη ἐποχῇ τῆς ἱμπεριαλιστικῆς παρακμῆς νὰ ἐκπληρῶσιν τὰ ἀστικοδημοκρατικὰ τῆς καθήκοντα. Αὐτὰ μποροῦν νὰ λυθοῦν μόνον ἀπὸ τὸ προλεταριάτον παρὶ τὴν ἐξουσίαν.

"Ἡ ἐπανάστασις στὰς ἀποικίες στὸ πρῶτον σταδίῳ, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις. Ἀν

ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ ἡγεσία εἶναι ὅτι χερσὶ μιὰ κομμουνιστικῆς πρωτοπορίας οἱ μαζὲς δὲν θὰ παραμερίστουν καὶ μέσα στὰς διαφορὰς περιόδους τοῦ κινήματος ἡ ἐπανάστασις τοὺς πείραξοι ἐνῶ καὶ θὰ μεγαλυνεῖ. Θὰ εἶταν φυσικὰ λάθος νὰ θεلوῦμε νὰ ἐφαρμόσομε ἀμέσως μόνον τὰς κομμουνιστικὰς ἀρχὰς γιὰ τὸ ἀγροτικὸ ζήτημα στὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς. Στὸ πρῶτον τῆς σταδίου ἡ ἀποικιακὴ ἐπανάστασις πρέπει νὰ εἶναι ἐνῶ πρόγραμμα ποὺ νὰ περιλαμβάνει μικροαστικὰς μεταρρυθμίσεις ὡς ὁ ἀναδάσμος τῆς γῆς. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἡ ἡγεσία τῆς ἐπανάστασης πρέπει νὰ παραχωρεῖται στὴν ἀστικὴν δημοκρατίαν. Τὸ προλεταριακὸν κόμμα πρέπει ἀντιθέτως νὰ ἀναπτύξῃ μιὰ δυναμικὴ καὶ συστηματικὴ προπαγάνδα γιὰ τὰ σοβιετ καὶ νὰ ὀργανώσῃ ἐργατικὰ καὶ ἀγροτικὰ σοβιετ. Αὐτὰ τὰ σοβιετ πρέπει νὰ συνεργαστοῦν στενὰ μὲ τὰς σοβιετικὰς δημοκρατίας τῶν καπιταλιστικῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν, γιὰ νὰ φτάσῃ στὴ τελικὴ νικὴ ἐνάντια στὸ καπιταλισμὸν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

Εἴναι οἱ μαζὲς τῶν καθυστερημένων χωρῶν ὁδηγημένους ἀπὸ τὸ συνειδητοποιημένον προλεταριάτον ἀνεπτυγμένων καπιταλιστικῶν χωρῶν θὰ φτάσουν στὸν κομμουνισμόν χωρὶς νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ διαφορὰ σταδία τῆς καπιταλιστικῆς ἀναπτύξεως". (16) (υπογρ. δικές μου)

Στὸ μεταξύ ἡ κατανόηση τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἀστικοδημοκρατικῶν συνθημάτων καθόλου δὲν σημαίνει γιὰ τοὺς Μαρξιστὰς ἐπαναστάτας ὅτι υποτιμῶνται τὰς προτερῶν τὰ ρόλῳ τῶν δημοκρατικῶν διεκδικήσεων. Ἀντιθέτως τὰ προωθοῦν δείχνοντας ταυτοχρόνως μαζὲς τὴν ἀνεπαρκείαν τοὺς ἀφ' ὧν μενοῦν στὰ ἀστικά πλαίσια τῆς νομιμότητος. Εἴναι ἡ ἀστικοδημοκρατικὴ ἐπανάστασις συμπληρῶνεται μέσα ἐν ἐνῶνι διαρκὲς προτάσεις ποὺ καταληγεῖ στὴν Σοσιαλιστικὴν ἐπανάστασις. Κάτω ἀπὸ συνθήκας δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου οἱ ἀστικοδημοκρατικὲς μεταρρυθμίσεις ποὺ δὲν μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν ἀπὸ τὴν ἀστικὴν τάξιν ἰδίαν, λυνονται ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν ἐξουσίαν. "Εἶναι οἱ μπολσεβικοὶ καὶ μόνον οἱ μπολσεβικοὶ ποὺ λόγω τῆς νικῆς τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης βοηθῶσαν τὴν ἀγροτίαν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀστικοδημοκρατικὴν ἐπανάστασις". (17)

Ὁλοῦ το βάρους τῆς ἱστορικῆς κοινωνικῆς ἀλλαγῆς πεφτεῖ στους ὤμους τῆς ἀγροτίας στὸ σύνολο τῆς (π.χ. ζῆτα καὶ εἶναι ὁ φορέας τῆς ἀστικοδημοκρατικῆς ἐπανάστασης) καὶ τοῦ ἐρ

γατικῆς καὶ ἀγροτικῆς προλεταριατικῆς ἐπανάστασης. "Μὲ τὴν ἀγροτίαν, μέχρι τὸ τέλος τῆς ἀστικοδημοκρατικῆς ἐπανάστασης, μὲ τὴν φτώχειαν μερίδα, τοὺς προλεταρίους, τοὺς μισοπρολεταρίους τῆς ἀγροεργατίας, μπροστὰ γιὰ τὴν Σοσιαλιστικὴν ἐπανάστασις. Τετοια εἶναι ἡ πολιτικὴ τῶν μπολσεβίκων καὶ εἶναι ἡ μόνη Μαρξιστικὴ πολιτικὴ". (18)

Ἡ συμμαχία μεταξύ ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεσις τῆς νικῆς. Ἄλλο τόσο ἀπαραίτητη ὅμως εἶναι καὶ ἡ μάχη ἐναντὶα στὴν ἐπιρροὴ τῆς φιλελευθέρης μπουρζουαζίας παρὰ τὸ γεγονός ὅτι μποροῦμε νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμε ὡς προσωρινὸν μ.σ. συμμαχόν. Τὸ πρόβλημα εἶναι πάντα πῶς νὰ ἐξεσκεπαστοῦν τὸ τάξιον περιεχόμενον τοῦ καθὲς γεγονότος, πῶς νὰ κρατᾶμε ἀνεξαρτήτῃ τὴν πολιτικὴν συνειδητοποίησιν τοῦ προλεταριάτου ἀκόμα καὶ στὰς πλεονεκτήματα στιγμὰς ποὺ ἡ συμμαχία τοῦ μ.σ. μπουρζουαζίας εἶναι ἀπαραίτητος ὁρὸς ἐπιβίωσης τῆς ἐπανάστασης. "Διχῶς συμμαχία ἀναμέσῃ στὸ προλεταριάτον καὶ τὴν ἀγροτίαν τὰ προβλήματα τῆς δημοκρατικῆς ἐπανάστασης δὲν μποροῦν νὰ νικηθοῦν σοβάρῃ. Ἀλλὰ ἡ συμμαχία τῶν δύο αὐτῶν τάξεων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ παρὰ μέσα ἀπὸ μιὰ ἀδιαλλάγητλη πάλη ἐναντὶα στὴν ἐπιρροὴ τῆς ἐθνικοφιλελευθέρης μπουρζουαζίας" (19)

Ἐπειδὴ ὅμως αὕτη ἡ θέση τοῦ Τρότσκι μπορεῖ νὰ φανεῖ ὡς καθαροῦ προϊόντος "μικροστικῆς υστερίας" ἂς δοῦμε τι λέγει οἱ οὐχὶ λιγότερο Τρότσκιτες" τῶν 4 πρῶτων συνεδρίων τῆς 3ης Διεθνούς. Συγκεκριμένα τὸ 2ο Συνεδριὸν τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνούς σχετίζεται μὲ τὸ ἐθνικὸν καὶ ἀποικιακὸ ζήτημα: "Υφίσταται στὰς καταπιεζόμενες χώρας δύο κινήματα ποὺ μερὰ μὲ τὴν μερὰ διαχωρίζονται ὅλοισιν καὶ πλεονάζουν: τὸ ἐνῶν εἶναι τὸ ἀστικοδημοκρατικὸν καὶ ἐθνικιστικὸν κίνημα ποὺ εἶναι ἐνῶν πρόγραμμα πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀστικοῦ καθεστῶτος. Τὸ ἄλλο εἶναι τὸ κίνημα τῶν ἀγράμματων καὶ φτωχῶν χωρικῶν καὶ ἐργατῶν ποὺ πολεμοῦν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοὺς ἀπὸ καθὲς εἰδὸς ἐκμετάλλευσιν. Τὸ πρῶτον τείνει νὰ κατευθύνῃ τὸ δεύτερον καὶ πολλὰς φορὰς τὰ καταφέρει ὡς ἐνῶν βᾶθμον. Ἀλλὰ ἡ Κομμουνιστικὴ Διεθνὴς καὶ τὰ κομμάτια τῆς πρέπει νὰ καταπολεμήσῃ αὕτη τὴν τάσιν καὶ νὰ προσπαθῶσιν νὰ ἀναπτύξῃ μέσα στὰς ἐργατικὰς μαζὰς τῶν ἀποικίων τὴν συνειδητοποίησιν πῶς ἀνήκουν ἐνῶν ξεχωριστὴν τὰ

ξη. Ένας από τους πιο μεγάλους στο-
χούς που εντάσσονται σε αυτό τον σκο-
πό, είναι το κτίσιμο κομμουνιστικών
κομμάτων ικανών να οργανώσουν τους
εργάτες και τους αγροτές των χωρών
αυτών και να τους οδηγήσουν στην ε-
παναστάση και στην εγκαθίδρυση της
σοβιετικής δημοκρατίας". (20)

Οι Κυπριοί μενσεβικοί του ΑΚΕΛ
όμως θα λένε πάλι ότι "οι ιστορικές
συνθήκες έχουν σήμερα αλλάξει από
τη εποχή του 2ου συνεδρίου και της
3ης Διεθνούς." Σοβάρια; Δηλαδή ο κα-
πιταλισμός σαν σύστημα έχει αλλάξει
και η θανασιμη αγωνία της ιμπεριαλι-
στικής παρακμής δεν υπάρχει; Το κε-
φαλαίο έχει μήπως μάθει τρόπους κα-
λής συμπεριφοράς και παραχωρεί μόνο
του θεληματικά την θέση του στην ερ-
γατική εξουσία; Οι Σταλινικοί θα
πρέπει να ψάξουν πολύ και να βαλουν
το μυαλό τους να δουλέψει πολύ περισ-

σότερο αν θέλουν να μας παρουσιάσουν
κατι τέτοιο, αν και ο κόπος τους θα
ναι μάταιος. Η αλήθεια βρίσκεται αλ-
λού. Ο Σταλινισμός φοβάται την επα-
ναστάση όσο και οι αστοί, γιατί αυτό
θα καταστρέψει τους ίδιους σαν γρα-
φειοκρατικό στρώμα που ριζώσε μέσα
στο εργατικό κίνημα. Για να απομακ-
ρύνουν την ιδέα της επανάστασης οι
Ακελικοί γραφειοκράτες ξεχωρίζουν
τον "εθνικοαπελευθερωτικό και αντι-
ιμπεριαλιστικό σταδίο από το "αντι-
καπιταλιστικό" λες και δεν αποτελούν
όλα μαζί μια διαλεκτική ενότητα με-
σα στο καπιταλιστικό σύστημα. Απομα-
κρύνουν και την ιδέα ακόμα της ενο-
πλης πάλης εναντίον στα στρατεύματα
κατοχής γιατί ξέρουν ότι δύσκολα
μπορούν να ελγξουν σε τέτοιες συνθή-
κες το μαζικό κίνημα. Προβαλλουν
διαφορα επιχειρήματα που καμία σχε-
ση δεν έχουν με την μαρξιστική ανα-
λυση: Η Κύπρος είναι μικρό κράτος
που το εδαφός του ^{δεν} προσφέρεται για
ενοπλή δράση (βλέπετε δεν υπάρχουν
ζουγκλές όπως στο Βιετνάμ), ο συσχε-
τισμός δυνάμεων είναι δυσμενής κλπ.
Προκειτάι για επιχειρήματα καθαρά
τεχνικής φύσης. Το εδαφός της Κυ-
πρου προσφέρθηκε για τον ενοπλό αγ-
ώνα του 55-59 εναντίον 30,000
στρατιωτών της Βρετανικής αυτοκρα-
τορίας. Η Κούβα βρισκόταν στο στομά-
χι του Αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Όσο
για τον "συσχετισμό δυνάμεων" πρε-
πει να παραδεχτούμε ότι οι ρεφορμισ-
τές δεν εκάναν τίποτε για να το φε-
ρουν με το μέρος τους. Ακολουθώντας
πάντα την ουρά της σωβινιστικής
Ε/Κ ηγεσίας αποπροσανατολίσαν ταξι-
κά τους Ε/Κ εργάτες και εκάναν τους

Τ/Κ εργάτες να χάσουν κάθε εμπισ-
τοσύνη στην ηγεσία της εργατικής
ταξής για να πέσουν κατοπιν στην
τρομοκρατική κηδεμονία της Τ/Κ
ηγεσίας.

Η πάλη των επαναστατών για την
καθοδήγηση των Κυπριών εργατών ει-
ναι συνυφασμένη με την πάλη για την
αποσπασή τους από την γραφειοκρατι-
κή χαλινάγηση. Πρέπει να δειξουμε
στην πράξη την ιστορική χρεωκοπία
της Σταλινικής γραφειοκρατίας για
να μπορέσουν οι μαζές στην ίδια τους
την πράξη να την ξεπεράσουν και να
της δώσουν την χαριστική βολή της
πολιτικής χρεωκοπίας. Η ίδια η πα-
λή πρέπει να γίνει και απέναντι σ'
όλα τα παραγωγά ρεύματα του Σταλι-
νισμού ιδιαίτερα τον Μαύισμό που με
τον εθνικισμό του καθόλου δεν υπο-
βοηθά την δημιουργία του ενιαίου
εργατικού μετώπου μεταξύ Ελλήνων και
Τουρκών της Κύπρου, απαραίτητη προ-
ϋπόθεση γι την διεξαγωγή ενός συνε-
πούς ενοπλού αντιιμπεριαλιστικού α-
γώνα. Οι εργάτες γενικά δεν πρέπει
να πληρώσουν τα σπασμένα των καπιτα-
λιστών, ούτε οι Τ/Κ εργάτες ειδικώ-
τερα τα αποτελέσματα της εθνικιστι-
κής ιδεολογίας.

Πα'όλο που δεν θέλουμε να πισ-
τευουμε ότι έχουμε πει τα πάντα
σχετικά με την διαρκή επανάσταση
έχουμε δώσει ελπίζουμε τες γενικές
γραμμές που κάθε άλλο χαρακτηρισί-
ται από μικροαστισμό. Παραθετούμε
για τελευταία φορά τον Λένιν: του
οποίου χρησιμοποιήσαμε τόσο πολυ
τες σκέψεις σε αυτό το άρθρο, πρα-
γμα που είναι όμως αναγκαίο προκει-
μένου να αποδείξουμε ότι ο Σταλινι-
σμός δεν είναι η συνέχεια των δι-
δαγμάτων του Μαρξισμού-Λένινισμού.
Η ερώτηση εμπαινε ως εξής: Μπορού-
με να θεωρήσουμε σαν σωστή την
αντίληψη ότι το καπιταλιστικό στα-
δίο ανάπτυξης είναι αναποφευκτό
για την οικονομία των καθυστερημέ-
νων λαών, που είναι τώρα στον δρο-
μό της χειραφέτησης και όπου παρα-
τηρείται από τον πόλεμο και ύστε-
ρα ένα προοδευτικό κίνημα; Απαν-
τήσαμε αρνητικά. Αν το νικηφόρο επα-
ναστατικό προλεταριάτο κάνει μεταξύ
τους μια συστηματική προπαγάνδα, αν
οι Σοβιετικές κυβερνήσεις τους βοή-
θησουν με όλα τα μέσα που διαθέτουν
θαχάμε λάθος να πιστεύουμε ότι το
καπιταλιστικό στάδιο ανάπτυξης εί-
ναι απαραίτητο για τους καθυστερη-
μένους λαούς. Σ' όλες τες αποικίες
και σε όλες τες καθυστερημένες χω-
ρες πρέπει να φτιάξουμε όχι μόνο

τα ανεξάρτητα αγωνιστικά στελέχη,
τες οργανώσεις του κομματος, όχι μο-
νο να αρχίσουμε από τώρα την προπα-
γάνδα υπερ της δημιουργίας των αγρο-
τικών σοβιέτ και να προσπαθήσουμε
να τα προσαρμόσουμε στες δικές
τους προκαπιταλιστικές συνθήκες,
αλλά ακόμα η Κομμουνιστική Διεθνής
πρέπει να κατοχυρώσει και να επικυ-
ρώσει στο θεωρητικό επίπεδο αυτή
την αρχή, ότι δηλαδή με την βοήθεια
του προλεταριάτου των ανεπτυγμένων
χωρών οι καθυστερημένες χώρες που
μπορούν να φτάσουν στο σοβιετικό
σύστημα παίρνοντας από ορισμένα
στάδια ανάπτυξης στον κομμουνισμό
αποφευχόντας το καπιταλιστικό στα-
διο." (21) (υπογραμμισή δική μου.)

Αν ο Τροτσκι εκπλήρωσε ακριβώς
αυτή την ιστορική αναγκαιότητα που
ο ίδιος ο Λένιν αναφέρει, στο θεω-
ρητικό επίπεδο και έδειξε την επι-
καιρότητα της διαρκούς επανάστασης
ο Σταλινισμός εκπλήρωσε τα σχέδια
της αντεπαναστάσης.

Στην Κύπρο όπως και στο διεθνές
επίπεδο ο Σταλινισμός νοθεύσε τα
επαναστατικά διδάγματα του μπολσε-
βικισμού. Οι ηγέτες των εργατικών
κομμάτων που έχουν οργανωμένο στες
ταξείς τους το προλεταριάτο έχουν
μετατρέψει το ιστορικό διλήμμα της
Ροζας Λουξεμπουργκ "Σοσιαλισμός ή
Βαρβαρότητα" σε "Σοσιαλισμό και
Βαρβαρότητα". Στο χέρι της νεας γε-
νίας των προλεταριών αγωνιστών
να ξεκαθαρίσουν τους σταυλούς του
Λυγείου. Η νίκη της Διεθνούς Σοσια-
λιστικής Επανάστασης συμβαδίζει
με την πολιτική χρεωκοπία του Σταλινι-
σμού μπροστά στα μάτια των εργαζο-
μένων μαζών.

14. Τροτσκι "Η Διαρκής Επανάσταση"
Γαλλική έκδοση.

15. Τροτσκι "Το μετοβατικό προγραμ-
μα" Έκδοση της Διεθνούς στην
Ελληνική σελ. 50.

16. "Θεσεις, Μανιφέστα και αποφά-
σεις των 4 πρώτων συνεδρίων
της Κομμουνιστικής Διεθνούς"
Γαλλική έκδοση.

17. Λένιν "Οκποστάτης Καστούκι"
σελ. 113.

18. Το ίδιο σελ. 114.

19. Τροτσκι "Η Διαρκής Επανάστα-
ση" Γαλλική έκδοση.

20. "Θεσεις, Μανιφέστα και αποφά-
σεις των 4 πρώτων συνεδρίων
της Κομμουνιστικής Διεθνούς"
Γαλλική έκδοση.

21. Λένιν "Ανθρολογία 3 κειμένων
πάνω στο εθνικό και αποικιακό
ζητήμα" Έκδοσεις Πεκίνου στα
Γαλλικά σελ. 36-37.

ΤΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΣΗΜΕΡΑ

Το άρθρο αυτό είναι το τελευταίο μέρος ενός κείμενου που αναφέρεται στην αδυναμία των σοσιαλοδημοκρατικών και σταλινικών κομμάτων να δώσουν μια ανεξάρτητη επαναστατική προοπτική στην εργατική τάξη. Το δεύτερο μέρος

γιωργου μαραγκου

Τα διάφορα Κομμουνιστικά κομμάτια, αντιθέτα με τους σοσιαλοδημοκρατές της δεξιάς ή της αριστεράς έχουν διατηρήσει έπιφανειακά ένα Μαρξιστικό λεξιλόγιο στες αναλύσεις τους. Αυτό όμως δεν οδηγεί σε λιγότερο θεωρητικό και πολιτικό αδιέξοδο από εκείνο της σοσιαλοδημοκρατίας.

Οι διάφοροι σταλινικοί ιδεολόγοι στην αρχή, αρνήθηκαν συστηματικά την πραγματικότητα της καπιταλιστικής κρίσης της υπερπαραγωγής, παρόλο που οι αιτίες της κρίσης, η αστική τάξη δεν το είχε κρυφεί ποτέ. Ακόμα και οι πατέρες του Κρεμλίνου εκάμαν 7 μήνες μέχρι να διαπιστώσουν την πραγματικότητα της καπιταλιστικής κρίσης στην Ευρώπη. Αφού το διαπίστωσαν, μαζεύτηκαν σε συγκεντρώση μαζί με τους οικονομολόγους τους. Μετά από μακράν και ωριμή συζήτηση καταλήξαν στο συμπέρασμα ότι η καπιταλιστική κρίση ήταν ΜΠΛΟΦΑ... ότι δηλαδή η διεθνής αστική τάξη μπλόφαρε με σκοπό να χαμηλώσει το βιοτικό επίπεδο των παραγωγικών μαζών. Διγούς μήνες μετά, όταν η κρίση είχε γίνει πια περισσότερο οφθαλμοφανής οι σοβιετικοί γραφειοκράτες αντιδρούν μπροστά στο γεγονός. Αμέσως 2 κλασσικές ρεφορμιστικές ουτοπίες διαπιστώνουν ότι: (γνώστες αλλωστε από το 1930): 1) Η σημερινή κρίση του καπιταλισμού δεν είναι προϊόν των εσωτερικών αντιφάσεων του καπιταλιστικού συστήματος αλλά πολιτικών λαθών που διαπραχτήκαν από τους διαφόρους ηγέτες της αστικής τάξης.

2) Η κρίση της καπιταλιστικής υπερπαραγωγής μπορεί να ξεπεραστεί εύκολα αν εφαρμοστεί μια πολιτική η οποία θα σπρώξει τις μαζές στην κατανάλωση προϊόντων που έχουν έχουν εσωτερική ζήτηση μέσα στη χώρα του. Για την πρώτη "διαπίστωση" οι σταλινικοί γραφειοκράτες προσπαθούν να μας πείσουν ότι η κρίση του καπι-

ταλισμού στο παγκόσμιο επίπεδο προέρχεται από "λαθών" μερικών ατόμων. Χαρακτηριστική απλοποιημένη ανάλυση που προσπαθεί να μετατοπίσει τις αντιφάσεις ενός ολοκληρωμένου πολιτικού και οικονομικού συστήματος πάνω στες πλατές μερικών αστών υπευθύνων. Μια ανάλυση που κάνει μια χοντροειδή απαλειφή του φαινομένου του ενδοκαπιταλιστικού ανταγωνισμού, της ανίσης και συνδιασμένης ανάπτυξης του καπιταλισμού στο εθνικό και κυρία στο διεθνές επίπεδο. Μια εσκεμμένη αταξική ανάλυση μιας κρίσης που από την φύση της είναι ιστορικά ταξική.

Η Μαρξιστική οικονομία και μεθολογία έχει θυσιαστεί από καιρό στο βωμό της συνεννόησης των τάξεων. Η διαλεκτική συνδεση της ιστορίας έχει μετατρέψει σε ανύδρες παραγράφους στα χέρια των ρεφορμιστών. Η Μαρξιστική ανάλυση της καπιταλιστικής κρίσης και των αντιφάσεων του καπιταλισμού:

"Αν ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής είναι ιστορικά ένα μέτρο για την ανάπτυξη της δύναμης της υλικής παραγωγικότητας και για την δημιουργία μιας παγκόσμιας αγοράς μας παρουσιάζει ταυτόχρονα μια δι-

αρκή αντιφάση ανάμεσα σε αυτή την ιστορική προσπάθεια του (απεριορίστη) ανάπτυξη της παραγωγής και τις παραγωγικές δυνάμεις". (Το Κεφάλαιο, 3ο βιβλίο, κεφ. 15ο), πετάσσει στον σκουπίδοτενεκε και αντίκαταστάει από μια οππορουνιστική "ανάλυση λαθών", που απευθύνεται μ σχολική αυστηρότητα προς τους ηγέτες.

Όμως αυτή η προχειρή ανεύρεση αποδομοποιών τραγών αστών πάνω στο οποίους προσπαθούν να φορτώσουν τη κρίση του δικού τους συστήματος δεν είναι τυχαία ούτε νέα, έχει όμως να παίξει ένα βασικό ρόλο μέσα στες γραμμές του προλεταριάτου: το ρόλο του αποπροσανατολισμού. Αποσκοπούν στον αποπροσανατολισμό των μαζών με τον οποίο ελπίζουν να τες ακινητοποιήσουν, συγκεντρώνοντας ολό το μαχητικό δυναμισμό του προλεταριάτου βιαίο από την ταξική του φύση, εναντία σε πρόσωπα και όχι εναντία σε κοινωνική τάξη, την αστική. Αυτή είναι η βασική επιδίωξη των ρεφορμιστών: η ταξική συνείδηση του προλεταριάτου φοβίζει όχι μόνο του αστούς αλλά και τους ίδιους τους γραφειοκράτες.

Η δεύτερη εύκολη διαπίστωση, ότι

δηλαδή η υπερπαραγωγή και η συσσωρευση απούλητου προϊόντος προερχόντα από την υποκαταναλωση των μαζών σε εθνικό επίπεδο δεν είναι ασχετη με την απαλήφηση των αντιφάσεων του καπιταλιστικού συστήματος. Οι σταλινικοί γραφειοκράτες ξεχνούν η θέλουν να ξεχάσουν ότι στο καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής από τις μαζες δεν μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα παρά μια εντόνη και διαρκή ασυμμετρία με την ανυψωση του βιοτικού επιπέδου των παραγωγικών μαζών. Αν η κρίση του καπιταλισμού προέρχεται από την λίγη καταναλωση των μαζών μέσα στον εθνικό τους χώρο, θα είταν οπωσδήποτε μια φοβερά δαιμονική συμπτώση που η κρίση του καπιταλισμού είναι κάθε άλλο παρά εθνική.

Την στιγμή που η διεθνής κεφαλαιοκρατία έχει πεταχτεί στον αέρα τα εθνικά οικονομικά της συνόρα και έχει φτάσει στο ανώτατο της στάδιο που είναι ο ιμπεριαλισμός κυρίαρχος της παγ κοσμίας οικονομίας, η γραφειοκρατία των κομμουνιστικών κομμάτων αντι να επωφεληθεί, μέσα στα πλαίσια του προλεταριακού διεθνισμού προτείνοντας μια σοσιαλιστική επαναστατική λύση ερχεται για μια ακόμα φορά να κάνει μια ιστορική οπισθοχώρηση και να καλεσει τις παραγωγικές μαζες να αναστήλουν την καπιταλιστική οικονομία αγοράζοντας εντόνα τα προϊόντα της εργασίας τους και γεμιζοντας τις τράπεζες των καπιταλιστών με την υπεραξία τους.

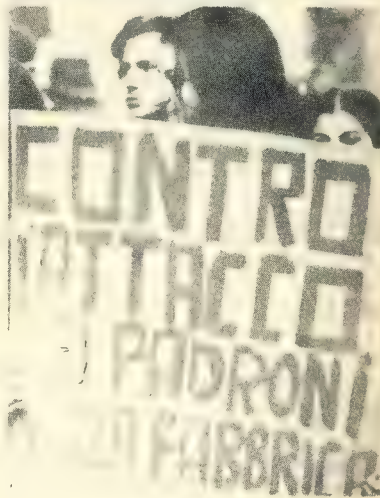
Η αντιδραση της γραφειοκρατίας των κομμουνιστικών κομμάτων μπροστά στην κοινωνικό-οικονομική κρίση του διεθνούς καπιταλισμού, είναι προϊόν του συνόλου της στρατηγικής πολιτικής που εδώ και 50 χρόνια έχει υιοθετήσει ο σταλινισμός. Το θεωρητικό και πολιτικό χρεωκοπημα του σταλινισμού τους έχει σπρωξει σε μια κατάσταση μέσα στην οποία είναι υποχρεωμένοι να δεχτούν δυο μόνο λύσεις: η ότι η κρίση του καπιταλισμού είναι κάτι το μοιραίο και σαν τέτοιο το μόνο φάρμακο που υπάρχει είναι η παθητική αναμονή του μεχρις οτου ξεπεραστεί η κρίση (μοιραία ομορτουνιστική αναμονή και χοντροειδής οικονομική ανάλυση) η να πρόταξει να προσφέρει εναλλακτικές λύσεις ξεπερασματος της κρίσης μέσα στο αστικό κράτος και μέσα πλαίσια της αστικής οικονομίας προτείνοντας ένα μινιμουμ από συνδικαλιστικές διεκδικήσεις και φρε-

ναροντας συστηματικά κάθε μαχητική διεκδίκηση των παραγωγικών μαζών.

Η Μαρξιστική επαναστατική λύση έχει πεταχτεί στον σκουπιδοτενεκε τους εδώ και πολύ καιρό εξ αιτίας της εφαρμογής της ρεφορμιστικής πολιτικής. Αυτή η επαναστατική λύση επιβάλλει πρώτα από όλα τον ορισμό της καπιταλιστικής κρίσης σαν αναποφευχτο προϊόν των εσωτερικών αντιφάσεων του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, αντιφάσεις πανω στες οποίες επεμβαίνει η Μαρξιστική ανάλυση προτείνοντας την επαναστατική θεωρία της οποίας η μακροχρόνια ταξική εφαρμογή οπλίζει το προλεταριο με την επαναστατική συνειδηση απαραίτητη για την καταδραση η του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και του αστικού κράτους.

Τα σταλινικά κομματα έχοντας εγκαταλείψει την Μαρξιστική μεθοδολογία και τους ιστορικούς στοχους του προλεταριату και γενικά του εργατικού κινήματος, ερχονται μέσα στην ρεφορμιστική πολιτική και πραχτική τους να αντικρουσθούν με την εξέλιξη των κοινωνικών σχέσεων. Ο Λενινισμός εγκαταλείπεται ακόμα και στα λογία σαν δογματικός. Η δικτατορία του προλεταριату εγκαταλείπεται επίσημα με την δικαιολογία ότι προκαλει φόβο στα μεσαία στρώματα (μικροαστικά) που με τόσο κόπο εδώ και χρόνια η γραφειοκρατία προσπαθεί να κερδίσει. Η εργατική τάξη μεταβαλείται σε εκλογική πελατεία και καλείται να σπρωξει τους γραφειοκράτες στην προσπάθεια ανάρτησης τους στο αστικό κράτος. Ο προλεταριακός διεθνισμός θυσιαζεται για χάρη της "ειρηνικής συνεπαρξης". Το ειρηνικό περασμα στο σοσιαλισμο επιτρέπει κάθε είδους ταξική συμμαχία μέσα στην οποία προσπαθούν να συγχωνεύσουν τα ιστορικά ανεξάρτητα συμφεροντα του προλεταριату. Ο σοσιαλισμός φιγουραρει με εθνικές σημαίες και αφήνεται στο ελεος του ομορτουνισμού της θεωρίας των σταδίων.

Μπροστά στην συγχρονή κρίση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής όλα αυτά τα κλασσικά γνωρίσματα του σταλινισμού ερχονται να παρουν την πιο εξευτελιστική τους μορφή. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι η θεωρία του "Εωρικομμουνισμού" στην οποία ο σταλινισμός έχει δώσει την βάση από το 1936, ερχεται σήμερα να συγκριμενοποιηθεί από την γραφειοκρατία των κομμουνιστικών κομμάτων της Ευρώπης (Γαλλίας, Ιταλίας, Ισπανίας

Ανω: Μπερλινγκουερ / εργατικά συμφεροντα.

Κατω: Καρίγιο Γ.Γ. Κ.Κ. Ισπανίας και Μαρσαι Γ.Γ. Κ.Κ. Γαλλίας.

Κ.Κ. ΙΤΑΛΙΑΣ

Η Ιταλική εργατική τάξη είναι ίσως η τάξη πάνω στην οποία έχει πέσει το πιο πολύ βάρος της καπιταλιστικής κρίσης στην Ευρώπη. Η Ιταλική αστική κοινωνία είναι βαθεία χαραγμένη από τες εσωτερικές της αντιφάσεις, οι οποίες αν και παρουσιάζουν ορισμένες ιδιομορφίες, είναι στενά συνδεδεμένες με τες κλασικές αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος στο διεθνές πλαίσιο.

Από την μια πλευρά ο Ιταλικός καπιταλισμός παρουσιάζεται αδυνατός στο να ανταπεξέλθει στον ξεφρενο ανταγωνισμό που επιβαλεί μέσα στην κοινή αγορά ο γαλλικός και γερμανικός καπιταλισμός. Η αστική τάξη υποπειρωμένη γύρω από το χριστιανοδημοκρατικό κόμμα του Αντρέοτι δείχνεται ανίκανη να σταματήσει το οικονομικό της γλυστήριμα το οποίο δημιουργεί μια επικίνδυνη πολιτική κατάσταση εξ' αιτίας της ταξικής πολώσης.

Από την πλευρά του το Ιταλικό Κομμουνιστικό κόμμα, το πιο δυνατό της δυτικής Ευρώπης (34% στες εκλογές του 1976) αρνείται κάθε πολιτική που να αποβλέπει στην αυτονομία της εργατικής τάξης και ζητιανεύει υπογραφές από τα αστικά κόμματα για "τον Ιστορικό συμβιβασμό" με τον οποίο αποβλέπει σε ένα ξεπερασμένο της πολιτικής και οικονομικής κρίσης αλλά κυρία γυρεύει μια διεξόδο για να καναλιζάρει τον τεραστίο όγκο του βιομηχανικού κυρία προλεταριάτου που σερνεί πίσω του.

Ο "Ιστορικός συμβιβασμός" κατανοητός μέσα στην πολιτική της ειρηνικής συνυπαρξης φτάνει στο ανώτατο στάδιο του εξευτελισμού του με την υπογραφή της εισόδου του ΚΚΙ στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία που αποτελείται από όλα τα αστικά κόμματα της Ιταλίας.

Θα είταν όμως αρκετά ενδιαφέρον να παρακολουθήσουμε τες διαφορές σκηνές που εκτυλίσσονται από το 1973 μέχρι σήμερα στα πλαίσια του "δημοκρατικού σταδίου" του σταλινικού ρεφορμισμού.

Στες 23 Σεπτεμβρίου του 1973 βγάζοντας τα όμπερασμά του από το στρατιωτικό πραξικόπημα της Χίλης το ΚΚΙ απευθύνεται προς το χριστιανοδημοκρατικό κόμμα, το οποίο είναι το κυριώτερο αστικό κόμμα της Ιταλίας, προτείνοντας του να συνταξου-

ένα "Μεγάλο Ιστορικό Συμβιβασμό" ο οποίος θα επιτρέπει στην Ιταλία να ξεπεράσει την "οικονομική και πολιτική της κρίση" και θα ανοίγει για το ΚΚΙ νέες προοπτικές για το δυνωπαθμένο "ειρηνικό περάσμα στον Σοσιαλισμό".

Η αστική τάξη αρνείται συστηματικά της συμμετοχής της σε ένα τέτοιου είδους συμβιβασμό που προτείνει στο ΚΚΙ να υποστηρίξει την αστική κυβέρνηση. Ο Μπερλιγκουέρ στο λόγο του στη Ναπολή "κατακεραυνεί" τες προτάσεις της Χριστιανοδημοκρατίας οι οποίες "δεν απο λείπουν στο εθνικό συμφέρον".

Το 14ο συνέδριο του ΚΚΙ το 1975 υιοθετεί επίσημα το πρόγραμμα του Ιστορικού συμβιβασμού παρα την πολιτική περιφρόνηση της αστικής τάξης. Τον Ιούνιο του 1976, κατά την διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας αντικαθίστα τον Ιστορικό συμβιβασμό με μια πρόταση "σχηματισμού κυβέρνησης εθνικής ενότητας" η οποία θα συμβάλει στο "ξεπερασμένο της κρίσης προώδοντας "μία μεγάλη εθνική προσπάθεια". Στες 6 Αυγούστου του 1976 οι Ιταλικές εκλογές δίνουν 38% στην χριστιανοδημοκρατία και 34% στο ΚΚΙ. Η αστική τάξη αρνείται επανειλημμένα να δεχτεί το ΚΚΙ στην κυβέρνηση αν και είναι αρκετά συνειδητή ότι δεν μπορεί να κυβερνήσει χωρίς την υποστήριξη του ΚΚΙ.

Το ΚΚΙ διαλέγει την αποχή σαν μέτρο πίεσης. Λίγο αργότερα η πολιτική της αποχής δείχνει τα πρώτα σημεία της χρεωκοπίας της. Φοιτητικές κινητοποιήσεις και εργατικές διαδηλώσεις που εκφράζουν την εχθρότητα τους προς την "πολιτική αποχή" που διαλέξε το ΚΚΙ μπροστά στη κρίση, αποχή η οποία πεφτεί στες πλατές της εργατικής τάξης. Οι γραφειοκράτες του ΚΚΙ πανικόβαλλονται, οι αστοί της χριστιανοδημοκρατίας ανησυχούν από την εργατική κινητοποίηση η οποία χαρακτηρίζει πιο βαθεία την ταξική πολώση. Σε λίγο οι σταλινικοί γραφειοκράτες και αστοί χριστιανοδημοκρατες βρίσκονται στην τραπεζα διαπραγματεύσεων και υπογράφουν μαζί για πρώτη φορά από το 1947 ένα κείμενο συνεργασίας. Η ταξική συνεργασία κανει θραυσείς.

2 Δεκεμβρίου 1977 η ένταση αυξάνει. 150,000 μεταλλορुχοί κινητοποιούνται στην Ρώμη φωνάζοντας σύνθηματα εναντίον στην κυβέρνηση Αντρέοτι και καλώντας την γραφειοκρατία του ΚΚΙ να σκληρύνει την στάση της εναντίον στην αστική κυβέρνηση περνώντας

εργατικά μέτρα. Ο Μπερλιγκουέρ σε λόγο στο Τορίνο καλεί τους εργάτες "να δείξουν εμπιστοσύνη στην διοίκηση του κόμματος τους και να επιστρέψουν στα σπίτια τους." Την επομένη το ΚΚΙ καθεται σε συνομιλίες μαζί με τους καπιταλιστές της ΦΙΑΤ.

Στες 4 Μάρτη του 1978 μετά από 3 μέρες συνεδριάσεις η χριστιανοδημοκρατία επιτρέπει στο ΚΚΙ να προσθέσει την ψήν του με τες φωνές των αστικών κομμάτων στην "κοινοβουλευτική πλειοψηφία". Ο Μπερλιγκουέρ χαρακτηρίζει την είσοδο του ΚΚΙ στην κοινοβουλευτική αστική πλειοψηφία σαν "πολιτική νίκη".....

Ο εργαλματικός ρόλος της γραφειοκρατίας απέναντι στην εργατική τάξη δεν είναι νέο φαινόμενο στην ιστορία του εργατικού κινήματος. Η σταλινική γραφειοκρατία του ΚΚΙ υπογράφει με την αστική τάξη πρόγραμμα χαμηλών των μισθών και άνευ ορου δικαιώμα στους καπιταλιστές για απόλυση των εργατών την στιγμή που ξερούμε ότι 1.5 εκατ. εργάτες είναι ανεργοί. Υπογράφει πρόγραμμα αύξησης της τιμής των προϊόντων την στιγμή που ο πληθωρισμός έχει φτάσει στα 19% στην Ιταλία: υπογράφει πρόγραμμα αύξησης της ατ νομικής δύναμης και της αστυνομικής καταπίεσης, υπογράφει σεβασμό προς την στρατιωτική συμμαχία του ΝΑΤΟ και διατήρηση των βάσεων του ιμπεριαλισμού στην Ιταλία.

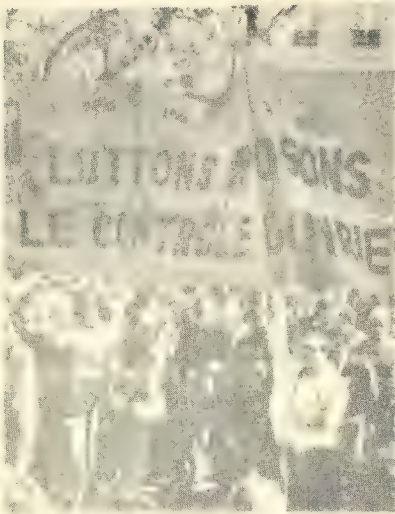
Αυτή η επικίνδυνη, για την εργατική τάξη, στροφή της γραφειοκρατίας του ΚΚΙ μπροστά στην γενική ύση της κρίσης μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε:

α. ότι η ιταλική αστική τάξη παίζει το τελευταίο της χαρτί για να ξεπεράσει την κρίση της, δεχόμενη το ΚΚΙ σαν κοινοβουλευτικό συμμαχο της. β. ότι το ΚΚΙ παίζει το τελευταίο του χαρτί ξεπερασμάτος του εωρητικού του αδιεξόδου, προσπαθώντας ταυτόχρονα να καναλιζάρει την εργατική τάξη επικίνδυνη γι αυτό λόγω της ταξικής πολώσης.

γ. ότι η εργατική τάξη καλείται να πληρώσει τα σπασμένα της κρίσης του ιταλικού καπιταλισμού σε περίοδο ταξικής πολώσης και ανοδού του εργατικού κινήματος.

Ιστορικά μπορούμε να αποδείξουμε ότι οι ρεφορμιστικές μανούβρες και η αστική καταπίεση δεν μπορούν να κερδίσουν δωρεάν τες μαχητικές διεκδικήσεις της εργατικής τάξης. Ο ταξικός αγώνας είναι πιο δυνατός και πιο αντικειμενικός από τα κοινοβουλευτικά τραγούδια.

Εργατική διαδήλωση για εργατικό έλεγχο, Γαλλία.

Κ.Κ. ΓΑΛΛΙΑΣ

Ο γαλλικός καπιταλισμός περνά σήμερα την μεγαλύτερη κρίση του από την λήξη του 2ου παγκοσμίου πολέμου. Βασικός ιδρυτής της καπιταλιστικής Ευρωπαϊκής Κοινής Αγοράς χάνει συνεχώς έδαφος μπροστά στο "αγρίο" οικονομικό ανταγωνισμό των υπόλοιπων κεφαλαίων της ΕΟΚ και κυρία των Δυτικογερμανών.

Η κρίση του καπιταλισμού έχει δείξει στα 5 τελευταία χρόνια των εργατικών διεκδικήσεων απέναντι στην "πολιτική λιτότητας" που υιοθετήσε η αστική κυβέρνηση. Η εργατική τάξη βρίσκεται ουσιαστικά συγκεντρωμένη μέσα στα 2 μεγαλύτερα συνδικάτα της Γαλλίας:

Η αριστερά έχει να παρουσιάσει 2 ισχυρά κόμματα: το Κομμουνιστικό κόμμα (ΚΚΓ) και το Σοσιαλιστικό κόμμα (ΣΚ).

Μπροστά στην νέα κρίση του καπιταλισμού το ΚΚΓ δεν έχει να επεδείξει λιγότερο ορportunιστική πολιτική από εκείνη του ΚΚΙ. Το ΚΚΓ λιγότερο αριθμητικά από το ΚΚΙ δεν είναι σε θέση να ασκήσει μόνο του την κοινοβουλευτική πίεση στην αστική κυβέρνηση. Και όμως στην προσπάθειά του να αναρρηχθεί μέσα στην αστική νομιμότητα το αστικό κράτος χρειάζεται ένα δυνατό σύμμαχο. Αυτή η ευκαιρία του δίνεται κατά το 1971-72 βλέποντας την σταθερή άνοδο της σοσιαλοδημοκρατίας η οποία έχει σχεδόν αυξηθεί στο ημίση την αριθμητική της δύναμη από την ίδρυσή της. Το ΚΚΓ βλέπει θετικά μια συμφωνία με το ΣΚ.

Το ΚΚΓ βλέπει θετικά μια συμφωνία με το ΣΚ η οποία θα ονομάζεται "Κοινό Πρόγραμμα". Το ΚΚΓ έχει σοβαρούς λό-

γους να επιδιώκει αυτή την συμφωνία. α) Η κρίση του καπιταλισμού θα μπορούσε να δώσει μια ώθηση και μια μαζική κινητοποίηση στις παραγωγικές μαζές μπροστά στην οποία θα του ήταν δύσκολο να αντιδράσει. Είχε ήδη ένα φρεσκο παραδειγμα στην μνήμη του, εκείνο του Μαΐ του 1968, όπου οι διαφοροί σταλινικοί γραφειοκράτες καταβήκαν στον δρόμο για να φρεναρουν τις μαχητικές εργατικές διαδηλώσεις. β) Μια τέτοια συμφωνία θα του επέτρεπε να διεκδικήσει μερικά υπουργεία στα πλαίσια μιας αριστερής κυβέρνησης.

γ) Μια τέτοια συμφωνία θα του επέτρεπε να μαζέψει τα διάφορα δυσαρεστημένα μικροαστικά στρώματα τα οποία σε περίπτωση κρίσης του καπιταλισμού καταστρέφονται οικονομικά.

Το 1972 υπογράφεται η συμφωνία "κοινού προγράμματος" ανάμεσα στο ΚΚΓ, στο ΣΚ και στο καθαρά μικροαστικό κόμμα των "Ριζοσπαστών της Αριστεράς".

Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα μινιμουμ εργατικές αλλαγές όπως

αυξήσεις μισθών, 40 ώρες δουλειάς την βδομάδα, ένα μινιμουμ προγράμματα εθνικοποιήσεων, 1075 συνολικά (στην Γαλλία υπάρχουν σήμερα 250 χιλιάδες επιχειρήσεις...) με τις οποίες ελπίζει να ελαττώσει το ποσοστό ανεργίας, αύξηση των συντάξεων (2/3 του βασικού μισθού), συντάξη στα 60 για τους άντρες, 55 για τις γυναίκες, 5 βδομάδες πληρωμένη άδεια τον χρόνο...

Δυομιση χρόνια μετά την υπογραφή του "Κοινού Προγράμματος" το ΚΚΓ εγκαταλείπει, αυτή την φορά επίσημα, τη δικτατορία του προλεταριάτου με την φτηνή δικαιολογία ότι ο όρος "δικτατορία" τρομάζει στην σημερινή κατάσταση του Γαλλικού λαού.

Το Πολιτικό Γραφείο του ΚΚΓ αποφασίζει "να θέσει τέρμα στον "δογματισμό" ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές αντικειμενικές συνθήκες." Σε αυτή την τελευταία φράση δεν μπορούμε να θέσουμε παρα 2 ερωτήσεις: α) Ποιον "δογματισμόν"; β) Ποιες είναι οι σημερινές "αντικειμενικές συνθήκες";

Όσον αφορά τον δογματισμό που αναφέρεται στην δικτατορία του προλεταριάτου είναι πραγματικά πολύ περιεργό που οι ίδιοι σταλινικοί θεωρητικοί μιλώντας για δογματισμό όσον αφορά την δικτατορία του προλεταριάτου, εμφανίζονται ξαφνικά "αντιδογματικοί" πετώντας δογματικά την δικτατορία του προλεταριάτου στον σκουπίδοτε-

νεκέ. Οι ίδιοι την ονόμασαν δογμισμό, οι ίδιοι την εγκαταλείπουν δογματικά.

Όσον αφορά τις "αντικειμενικές συνθήκες" βρίσκονται κάπως πολύ ξεπερασμένοι από τις ίδιες τις αντικειμενικές συνθήκες εξαιτίας της ρεφορμιστικής τους λογικής και της τυχοδιωκτικής και της λαϊκιστικής ανάλυσης τους της ιστορίας. Η δικτατορία του προλεταριάτου δεν μπορεί να εκφραστεί παρα μόνο σαν ιστορική αναγκαιότητα, και αποτελεί μια μεταβατική περίοδο η οποία οδηγεί προς την αταξική κοινωνία. Δεν είναι η λεξη δικτατορία που αποτελεί αντικείμενο της κριτικής μας αλλά η άρνηση της δικτατορίας του προλεταριάτου σαν ιστορικής αναγκαιότητας.

Η δικτατορία του προλεταριάτου εγκαταλείπεται λοιπόν και αυτή με την σειρά της χαρή της θέσης για "συνεργασία των τάξεων".

Το πρόγραμμα μινιμουμ εργατικών διεκδικήσεων που προτείνουν το ΣΚ και το ΚΚΓ δεν φαίνονται ωστόσο να ικανοποιούν ένα σοβαρό μέρος της εργατικής τάξης που αποτελεί την βάση του ΚΚΓ.

Οι εργάτες μεταλλουργίας κατεβαίνουν σε απεργία ζητώντας από το "Κοινό Πρόγραμμα" να εθνικοποιήσει τα εργοστάσια μεταλλουργίας. Μπροστά στην πίεση των μαζών το ΚΚΓ προτείνει στους "συνμαχούς" του την εθνικοποίηση ακόμα μερικών τομέων της οικονομίας. "Οι Ριζοσπαστές της αριστεράς" εγκαταλείπουν την συνελεύση δηλώνοντας ότι έχουν υπογράψει το Κοινό Πρόγραμμα μόνο για την υπερασπίση των μικρών και μεσίων επιχειρήσεων και όχι για να κερδίσουν χαρή στους εργάτες. Το ΣΚ αρνείται οποιαδήποτε άλλη εθνικοποίηση η οποία δεν περιέχεται μέσα στην συμφωνία του Κοινού Προγράμματος.

Οι 4 μήνες που ακολουθούν μετά τον Σεπτέμβριο του 1977 συνοδεύονται από:

μία πολεμική στην κορυφή μεταξύ των γραφεικρατών, σταλινικών και σοσιαλδημοκρατών

-και μία μαχητική διεκδίκηση συνδικαλιστικών αιτημάτων στην βάση με απεργίες, καταλήψεις εργοστασίων κλπ

Ένα μήνα πριν από τις κοινοβουλευτικές εκλογές όλα δείχνουν ότι το κοινό πρόγραμμα θα έφερνε τα 3 κόμματα που το υπογράφαν στην κυβέρνηση. Οι διάφοροι γραφειοκράτες καλούν την εργατική τάξη να "λογικευτεί" δηλαδή με άλλα λόγια να σταματήσει κάθε μαχητική διεκδίκηση που θα μπορούσε

να ερεθίσει την αστική τάξη και τους μικροαστούς.

Μετά από τον πρώτο γύρο των εκλογών οι διαμάχες μεταξύ των διαφόρων γραφειοκρατιών σταματούν και μετά από 3 ώρες συνεδρίαση συμφιλιώνουν τα προγράμματα τους πάνω στη βάση του κοινού προγράμματος του 1972...

Στο δεύτερο γύρο των εκλογών η εργατική τάξη προκείται να πληρώσει τον οπορτουνισμό των διάπραγματέυτων της

Το κοινό πρόγραμμα σαν πρόγραμμα ταξικής συμμαχίας έχει δυο όψεις της λογικής των γραφειοκρατιών του ΚΚΙ: -έχει να παρουσιάσει μια μίνιμουμ σειρά εργατικών αιτημάτων, συνδικαλιστικού χαρακτήρα με τα οποία ελπίζει να αποκοφεί τις παραγωγικές μαζές από το να τα διεκδικήσουν μαχητικά. Η τεχνητή μεγένθυση των συνδικαλιστικών οφελών που προτείνει και η εντενγμένη αρνήση του να τα παρουσιάσει σε αντιπαράθεση μπροστά στο μέγεθος της κρίσης του καπιταλισμού έχουν να παίξουν ένα σοβαρό ρόλο αποπροσανατολισμού των μαζών. Πίσω από το μίνιμουμ συνδικαλιστικές διεκδικήσεις ταξικού χαρακτήρα κρυβεται ένα πρόγραμμα ταξικής συνεργασίας: σεβασμού του αστικού συνταγματος, διατήρησης στην εξουσία του Ξίσκαρ, ενίσχυσης του αστικού κράτους με το ενδυναμώμα του στρατού και της αστυνομίας, διατήρηση της Γαλλίας μέσα στο ΝΑΤΟ, αστικά μέτρα για ξεπεράσμα της οικονομικής κρίσης

Το μίνιμουμ πρόγραμμα πάνω στο οποίο η γραφειοκρατία του ΚΚΙ είχε προσπαθήσει να συνδέσει την εργατική τάξη, έχει παιχτεί στο κοινοβούλιο τιμωράκι και έχει χάσει. Ακόμα ένα παράδειγμα που δείχνει πόσο χάσμα υπάρχει ανάμεσα στα συμφέροντα και στον ιστορικό προορισμό του προλεταριάτου και το ρόλο των ρεφορμιστών συγκολλητών των ταξικών συμφερόντων.

Κ.Κ.ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Η σύγχρονη κρίση του καπιταλισμού συμπίπτει με την "περίοδο δημοκρατικοποίησης του Ισπανικού κράτους", η οποία ακολουθείται από μια κατακορυφή ανάπτυξης του εργατικού κινήματος, φημιζόμενου για 40 χρόνια από το Φραγκικό καθεστώς.

Όπως κάθε αστική δημοκρατικοποίηση έτσι και αυτή του Ισπανικού κράτους μεταφράζεται με μια επιταχυνόμενη βιομηχανοποίηση η οποία δεν μπορεί να κλειστεί σε στενά οικονομικά σύνορα που επεβαλλε το δικτατορικό κα-

Ισπανία Μαρτίς '76.
100.000 εργάτες σε διαδήλωση κηδείας.

θεστώ. Η έξοδος προς την κοινή αγορά γίνεται βασικός στόχος του Ισπανικού καπιταλισμού παρ'όλες τις αντιδράσεις των υπολοίπων καπιταλιστικών χωρών της δυτικής Ευρώπης (ιδιαίτερα εκείνων του γαλλικού και γερμανικού καπιταλισμού).

Η Ισπανική αστική τάξη μπροστά στην άνοδο του εργατικού κινήματος και το κλίμα διεθνούς πίεσης που εντείνεται μετά από τον θάνατο του Φραγκό προχωρεί σε συγκρατημένες αλλαγές στοιχειώδους δημοκρατικής ελευθερίας μέσα στα πλαίσια της δημοκρατικοποίησης και ψηφίζει την επάνοδο στην νομιμότητα του ΚΚΙ κηρυγμένο μετά από τον εμφύλιο του 1936.

Το ΚΚΙ επιστρέφει στην νομιμότητα διαβεβαιώνοντας τους αστούς ότι δεν θα συζητήσει άμεσα το θέμα της μοναρχίας. Η γραφειοκρατία του ΚΚΙ επικαλούμενη ένα ψευτικό ρεαλισμό διακηρύσσει ότι πρώτος της στόχος είναι να προχωρήσει μέσα στα μέτρα δημοκρατικοποίησης κάτω από οποιοδήποτε συμβιβασμό. Ξερούμε ήδη αρκετά καλά το παραμύθι: μια συνταγματική μοναρχία είναι καλύτερη από την απολυτή μοναρχία, μια αστική δημοκρατία είναι καλύτερη από την στρατιωτική δικτατορία...

Ο Καρίγιο, ΓΓ του ΚΚΙ αφού είχε ξεκαθαρίσει την θέση του δηλώνοντας ότι το "ΚΚΙ συνεχίζει να είναι Μαρξιστικό", συνέχισε την δήλωση του στις Ταιμς: "προτείνουμε μια πλατιά κυβέρνηση

νσηθδικής συμφιλίωσης, η οποία θα περιλαμβάνει τις δυνάμεις της δεξιάς της αριστεράς και του κέντρου για την εγκαθίδρυση των ελευθεριών..."

Το "δημοκρατικό στάδιο" που τόσο ακριβώς έχει στοιχίσει στην εργατική τάξη έρχεται στο προσκήνιο μετά από 40 χρόνια διακοπής... Το Ισπανικό προλεταριάτο καλείται σε "εθνική συμφιλίωση" με τους δημίους του. Ο θάνατος του Φραγκό ταυτίζεται με την εξαίρεση του Φραγκισμού. Ο Φραγκικός στρατός σαν αστικό όργανο θα "δημοκρατικοποιηθεί" μέσα στα πλαίσια της φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας. Μπροστά στην κρίση του καπιταλισμού η εργατική τάξη καλείται να αυξήσει την παραγωγικότητα της να ελαττώσει τις διεκδικήσεις της, να χειροκροτήσει το αντεργατικό συμφωνο ΜΑΝΚΛΟΑ για την ανύψωση της εθνικής οικονομίας.

ΟΙ εντονές εργατικές διεκδικήσεις και απεργίες δείχνουν ωστόσο ότι η εργατική τάξη δεν έχει καθόλου διαθέσει να παίξει το παιχνίδι της ταξικής συμφιλίωσης μετά από 40 χρόνια ταξικής καταπίεσης. Της είναι δύσκολο να ξεχωρίσει μέσα στον Φραγκικό στρατό δημοκράτες και μη δημοκράτες αξιωματικούς που τόσο χριστιανικά-αταξικά παπαγαλίζουν οι σταλινικοί γραφειοκράτες του ΚΚΙ. Της είναι δύσκολο να χάσει υπομονετικά τις επιθέσεις της αστικής εξουσίας εναντίον της συνδικαλιστικής ελευθερίας. Της είναι δύσκολο να χειροκροτήσει "καλή διαγωγή" του ΚΚΙ απέναντι στην αστική κυβέρνηση του Χουάν Κάρλος. Της είναι δύσκολο να ξεχάσει την σφαγή των 2εκατ. αγωνιστών της. Της είναι δύσκολο να ξαναρχίσει το "δημοκρατικό στάδιο" των γραφειοκρατιών ηγετών της που διακόπηκε τόσο αιματηρά το '36.

Αρκετά έχει πληρώσει την ξενία προς τα πραγματικά της συμφέροντα, ταξική συνεργασία. Αρκετά έχει πληρώσει τον ρεφορμιστικό ρεαλισμό που οδήγησε στην ήττα και σφαγή του προλεταριάτου από την φασιστική αντεπανάσταση του '36.

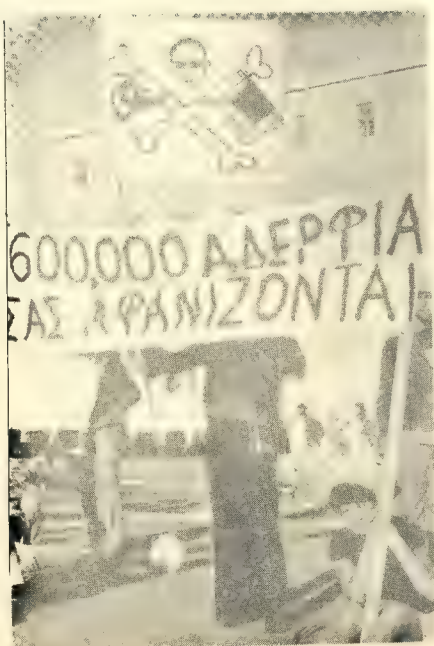
Οι μίνιμουμ δημοκρατικές ελευθερίες πρέπει να χρησιμοποιηθούν σαν βάση για την οργάνωση του Ισπανικού προλεταριάτου, για την επαναστατική του προετοιμασία στον αγώνα του για την συντριφή του Φραγκικού κρατικού μηχανισμού καλυμένου κάτω από την αστοδημοκρατική του μάσκα, για το επαναστατικό ξεμπερδέμα με την καπιταλιστική εκμετάλλευση, για την Σοσιαλιστική επανάσταση.

Στο τελευταίο δελτίο συζήτησης, (Νο 4), ο συντροφός Αγιομάμμιτης έθιξε ένα καιρίο πρόβλημα (Κυπριακό φοιτητικό κίνημα στην Ελλάδα) πάνω στο οποίο οι πρωτοποριοί αγωνιστές πρέπει να μεθοδεύσουν τη συζήτηση και τον προβληματισμό προκειμένου να δώσουν ξεκαθαρές εναλλαχτικές λύσεις βασισμένες στην ίδια τους την εμπειρία μέσα από τις επεμβάσεις στο Φ.Κ.

Όταν αναλογιστούμε την σημασία που η νεολαία έχει μέσα στην αμφισβήτηση των θεσμών της αστικής κοινωνίας μπορούμε ευκολά να συλλαβούμε και την σημασία μιας σωστής επεμβάσης και καθοδήγησης του Κ.Φ.Κ.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ ΡΕΦΟΡΜΙ- ΣΤΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ρώτη ήλια

Εκδήλωση Κυπρίων φοιτητών στην Αθήνα (1974).

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΜΠΗ

Όσοι έχουν μια ζωντανή επαφή με το Φ.Κ. πρέπει να έχουν αντιληφθεί μια υποχώρηση της αγωνιστικότητας και της ριζοσπαστικοποίησης που ακολουθήσε μετά το πραξικοπήμα και την εισβολή. Η υποχώρηση αυτή αντικαθρεφτίζεται σε τελική ανάλυση την πολωση του ίδιου του Κυπριακού εργατικού κινήματος γύρω από την πολιτική της ταξικής συνεργασίας που ακολουθούν τα ρεφορμιστικά κομμάτια και που οι πολιτικοσυνδικαλιστικές προεκτάσεις μέσα στο Φ.Κ. είναι οι φορείς.

Αυτή η αντικειμενική κατάσταση απογοητεύει πολλούς αγωνιστές που χωρίς να είναι θεωρητικά οπλισμένοι με μια γενική διαλεκτική αντίληψη των κοινωνικών σχέσεων οδηγούνται από τον αυθορμητισμό. Όταν οι πολιτικές εναλλαχτικές λύσεις απουσιάζουν λόγω της τακτικής των ρεφορμιστών ο αυθορμητισμός δείχνει την περιορισμένη έκταση της αντίληψης των κοινωνικών φαινομένων που τον διέπουν. Με την πρώτη υποχώρηση και τα πρώτα εμποδιά στον δρόμο του ΦΚ (και οποιουδήποτε άλλου κοινωνικού κινήματος) φεύγουν στον κατήφορο απογοητευμένοι και πάνε στα σπιτάρια τους.

Ξεκινώντας από αυτή την συγκεκριμένη κατάσταση η συνειδητή πρωτοπορεία πρέπει να δουλεύει ακουραστά για να εξηγήσει και να αναλύσει την κάθε συγκεκριμένη κατάσταση που παρουσιάζεται και να δίνει τις πολιτικές απαντήσεις κάθε φορά. Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να γυρίσουμε την πλατιά μαζικό σύνολο του ΦΚ απογοητευμένοι από την ρεφορμιστική και αυθορμητική συνειδηση των μαζών. Η δημιουργία "μαχητικών αντισυλλογών" παρατάξεων δεν σημαίνει τίποτα άλλο παρά παραδοχή της δικής μας αδυναμίας να επεμβούμε και να κερδίσουμε το σύνολο και όχι μια μικρομερίδα του κινήματος. Είναι ευκολό να φτιαχούμε τεχνικά αντισυλλογούς και παρατάξεις που να ανταποκρίνονται στες επιθυμίες μας. Είναι γεγονός πολύ πιο δύσκολο (και πιο σωστό) να κερδίζουμε την πλειοψηφία στο σύνολο του ΦΚ καθημερινά και με υπομονή να διαπαιδαγωγήσουμε τις μαζές μέσα από την καθημερινή τους εμπειρία.

Αντί να αυτοαπομονωθούμε από το ΦΚ γυρίζοντας του τις πλατές πρέπει ακουραστά να καταδικάζουμε τέτοιες ενεργειές. Με το να έχουμε ανταπαικτικές δημιουργώντας τεχνικά από τα πάνω "επαναστατικούς" αντισυλλογούς

η παραταξείας αφαντάστα μειψήφικους από σύνολο του ΦΚ αφήνουμε το πεδίο απολύτα ελεύθερο στους ρεφορμιστές να κρατούν σε ληθαργό την φανταστική πλειοψηφία του ΦΚ. Δεν πρέπει να ξεκινούμε με την προϋπόθεση ότι ένα ΦΚ είναι κομμένο και ραμμένο στα μέτρα της επαναστατικής μα συνειδησης και σε κάθε διαψευση που ερμηνεύεται από μερικούς του ΦΚ απογοητευμένοι να προσπαθούμε "να κερδίσουμε" μία ασήμαντη μειοψηφία που να ανταποκρίνεται στες επιθυμίες μας γυρίζοντας τις πλατές στο Φ.Κ. Ο συνειδητός μαρξιστής ξεκινά από τη συγκεκριμένη ρεφορμιστική συνειδηση των μαζών και παίρνει στους χώρους που εκφράζεται η ριζοσπαστικοποίηση και τις βοήθειες για να ορμήσουν δείχνοντας την εναλλακτική πολιτική λύση μέσα στα καθημερινά προβλήματα που της απασχολούν και να τους δώσει μια συνολική αντίληψη στη κοινωνία που τους περιβάλλει. Συμμετέχοντας ζωντανά στους καθημερινούς αγώνες των μαζών ακόμα και κάτω από την ηγεσία των ρεφορμιστών ο επαναστατικός μαρξιστής κερδίζει την εμπιστοσύνη των μαζών αυτών ξεκαθαρίζοντας σε κάθε στιγμή την γραφειοκρατική πολιτική της ηγεσίας τους που θέλει να κάνει μια τομή και ένα διαχωρισμό μεταξύ των πολιτικών και των συνδικαλιστικών προβλημάτων. Είναι η μόνη σοβαρή εγγύηση προκειμένου να δείξουμε ότι οι αγώνες του ΦΚ δεν μπορούν να είναι ξεκομμένοι από τους αγώνες του εργατικού κινήματος.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ - ΕΡΓΑΤΕΣ, Ο ΙΔΙΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

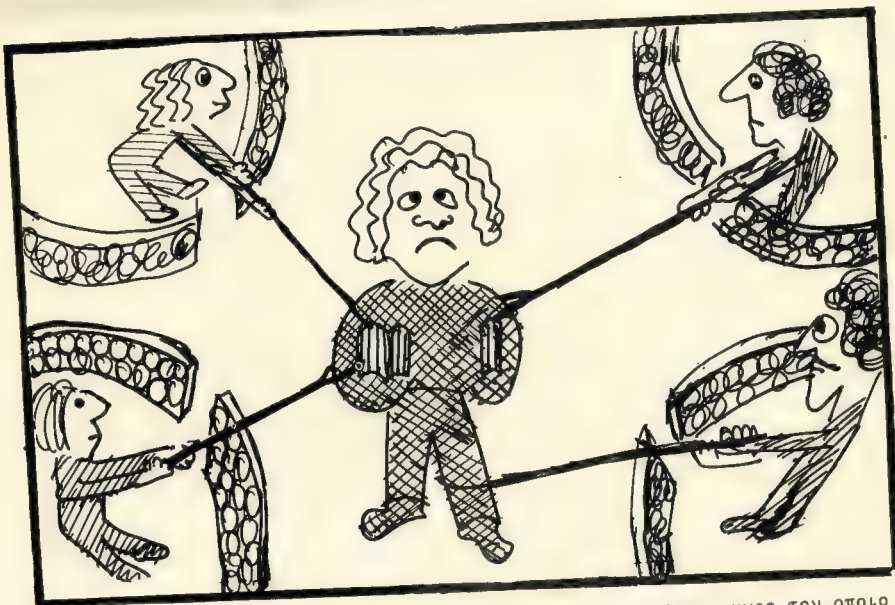
Τόσο ο εργατής όσο και ο φοιτητής καταπιεζονται από τους αστούς, ο πρώτος στο εργοστάσιο και ο δεύτερος στο Πανεπιστήμιο. Ο εργατής από τελει ήδη μέλος μιας κοινωνικής τάξης (προλεταριάτο) που είναι η στρατιά των μισθωτών σκλαβών του κεφαλαίου. Ο φοιτητής είναι ο ίδιος μέλος ενός μεταβατικού κοινωνικού στρώματος που αποτελεί μια μακροπρόθεσμα επένδυση του κεφαλαίου. Όταν τελειώσει τις σπουδές του και μπει στην παραγωγική διαδικασία, θα εκτελεί καθηκοντα φυλάκα των συμφεροντών του κεφαλαίου (στην περίπτωση που θα βρει δουλειά που θα ανταποκρίνεται στες σπουδές του). Διαφορετικά αν η κρίση της καπιταλιστικής κοινωνίας φτάσει σε οξυνση (όπως σήμερα στο σύνολο των χωρών της Δ.Ευρώπης)

θα οδηγηθεί στην αναγκαστική προλε-
ταριοποίηση αν θέλει να αποφύγει
την ανεργία, διαφορετικά θα πυκνω-
σει τις γραμμές της στρατίας των α-
νεργών..

Ποιος από τους δύο, φοιτητής ή
εργάτης, είναι ικανός να δώσει μια
συνολική απάντηση στην κρίση της
καπιταλιστικής κοινωνίας;
Οι φοιτητές αποτελούν όπως είπαμε ε-
να μεταβατικό κοινωνικό στρώμα, δη-
λαδή δεν έχουν καμία θέση μέσα στην
διαδικασία της καπιταλιστικής παρα-
γωγής. Όταν οι αγώνες τους μένουν α-
ποκομμένοι από το σύνολο των αγώνων
κοινωνικής χειραφέτησης, το μόνο
που μπορούν να καταφέρουν στην καλυ-
τερη περίπτωση είναι να αποσπασουν
μερικές "δημοκρατικές" μεταρρυθμίσεις
στην αστική παιδεία. Η λογική όμως
του εκπαιδευτικού συστήματος παραμέ-
νει πάντα η ίδια: διαχωρισμός του δια-
νοούμενου εργατή από τον χειρωνακτι-
κό εργατή. Παρ' όλες τις "δημοκρατι-
κές" μεταρρυθμίσεις της καπιταλιστι-
κής παιδείας ο φοιτητής μένει παν-
τα ο υπο κατασκευην εποπτής των καπι-
ταλιστικών συμφερόντων.

Η εργατική τάξη αντιθέτα, από τη
ίδια τη θέση-κλειδί που κατέχει στη
παραγωγική διαδικασία, είναι η μόνη
τάξη που μπορεί να δώσει μια συνολι-
κή απάντηση στην παρακμή της καπιτα-
λιστικής κοινωνίας. Η λύση αυτή της
εργατικής τάξης οδηγεί αναγκαστικά
στην καταστροφή των αστικών θεσμών
και το ήττισίμο τους με βάση μια νέα
λογική που να ανταποκρίνεται στα συ-
μφερόντα της εργατικής τάξης και ο-
λων των καταπιεσμένων κοινωνικών
στρώματων. Το πανεπιστήμιο σήμερα
αποτελεί ένα από τους δικούς τους
θεσμούς - κλειδιά που διακανονίζουν
τον καταμερισμό της κοινωνικής εργα-
σίας μέσα στον καπιταλισμό. Η λογική
του εκπαιδευτικού συστήματος δεν
μπορεί να αλλάξει ριζικά παρα μόνο
με την ριζική αλλαγή του κοινωνικού
συστήματος που εξυπηρετεί. Οι διαφο-
ροι αστοί-πολιτικαντδες παρ'εα με
τους ρεφορμιστές προχωρούν στες δι-
αφορές "δημοκρατικές" μεταρρυθμίσεις
για να διατηρήσουν ανεπαφή την логи-
κή του συστήματος. Η εργατική τάξη
της οποίας τα συμφέροντα είναι πο-
λικά αντίθετα με αυτή την λογική,
προχωρεί στο βίαιο κοινωνικό μετασ-
χηματισμό της καπιταλιστικής κοινω-
νίας σε σοσιαλιστική. Για να στερεω-
σει την σοσιαλιστική εξουσία της
κοινωνίας που γεννιέται, πάνω στα ε-
ρείπια του παλιού κόσμου, η εργατική
τάξη είναι αναγκασμένη να εξασκήσει

τον έλεγχο της πάνω σε όλους τους
θεσμούς του κράτους, και το πανεπισ-
τήμιο που καλείται να παίξει ένα πο-
λυ σημαντικό ρόλο στην οικοδόμηση
της νέας σοσιαλιστικής κοινωνίας,
δεν αποτελεί εξαίρεση σε αυτό τον
κανόνα.

Μπροστά στην υποκρισία "της εκδη-
μοκρατικοποίησης της παιδείας" των
ρεφορμιστών που αποτελεί ένα από
τους στόχους του τραγουδιού της τα-
ξικής συνεργασίας, οι μαρξιστές επα-
ναστατές πρέπει ακουράστα να δείχνουν
την αναγκαιότητα της συνειδητής του
εργατικού και φοιτητικού κινήματος.
Το σύνθημα του "εργατικού" ελέγχου
της παιδείας, δεν μπορεί παρα να α-
ποτελεί το λογικό επιστέγασμα μιας
σειράς μεταβατικών συζητήσεων του να
ανταποκρίνεται προοδευτικά στο ανε-
βάσμα της συνειδητοποίησης του ΦΚ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΖΩΝΤΑΝΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Στο τέλος του άρθρου του ο Σ. Α.
γιομαμνίτης προτείνει σαν λύση την
δημιουργία μιας αγωνιστικής φοιτητι-
κής παρατάξης που να βαζεί μπροστά
μια αντικαπιταλιστική προοπτική των
αγώνων του ΦΚ. Αξίζει να σημειωθεί
οτι σήμερα μερικές ελληνικές επανασ-
τατικές οργανώσεις (ΟΚΔΕ, ΟΣΕ) αν και
αρχικά ταχθήκαν εναντίον στην λογι-
κή των παρατάξεων επεμβαίνουν σήμερα
παρατάξεις μέσα στο ΦΚ.

Θα προσπαθήσουμε λοιπόν τώρα να
δωσουμε μια ανάλυση της φύσης του
ΦΚ και των φοιτητικών συλλογών καθώς
και της λογικής των παρατάξεων.

Σαν Κύπριοι φοιτητές του εξωτερι-
κού έχουμε ένα συγκεκριμένο χώρο

δουλειάς, τον εθνικό χώρο τον οποίο
βρισκόμαστε. Ένας από τους κυρίους
σκοπούς μας παράλληλα με την προώθη-
ση της λύσης διαφορών φοιτητικών
προβλημάτων που μας απασχολούν ει-
ναι και η διαφώτιση του εθνικού κοι-
νου πάνω στο Κυπριακό. Για την επι-
τευξη και των δύο αυτών σκοπών είναι
αναγκαία η συνδεση μας με όλα τα προ-
οδευτικά φοιτητικά και εργατικά συν-
δικατά, πολιτικές οργανώσεις, καθώς
και η ενεργός παρουσία και συμπαρασ-
ταση μας χωρίς καμία δεσμευση από
μερους μας στα πολιτικά τους προγρά-
ματα όλων των αντιιμπεριαλιστικών
και προοδευτικών κινήματων ξένων φοι-
τητών. Κεντρικός άξονας της δουλειάς
του κάθε συνδέσμου, θα πρέπει ταυτο-
χρονα να είναι η προώθηση της αυτοο-
ργάνωσης των ιδίων των Κυπρίων φοι-
τητών. Η αυτοοργάνωση αυτή ανταπο-
κρίνεται στην αντιστοίχιση συνειδητο-
ποίηση και ριζοσπαστικοποίηση των
φοιτητών με την επιβολή πάνω στους
συλλογούς του πολιτικού προγράμματος
οποιοδήποτε κόμματος ή πολιτικής ο-
ργάνωσης.

Οι παρατάξεις με όλη την λογική
που τις διέπει σαν πολιτικο-συνδικα-
λιστική ήρσπεκπωση των διαφορών πολι-
τικών κομμάτων και οργανώσεων, έχουν
υποκαταστήσει την ζωντανή συμμετοχή
των μαζών στους καθημερινούς αγώνες.
Τα εκλελεγμένα συμβούλια έχουν πια
τη διαπραγματευτική δύναμη για τα
παζαρέματα με την κυβέρνηση, στέλλο-
ντας εστί τους φοιτητές στα σπίτια
τους, μια και τα συμβούλια αναλαμβάνου-
νουν να λύσουν τα προβλήματα τους
μακριά απ' αυτούς. Η αστική λαγική
αυτής της εμμεσης δημοκρατίας, αντι-
αυτής της άμεσης λαϊκής δημοκρατίας

στερεί το φοιτητικό κίνημα από τον εμπλουτισμό της εμπειρίας του μέσα στην καθημερινή παλη.

Απ' εκεί και πέρα η παλη εναντίον στην αστική κυβέρνηση των εκμεταλευτών αντικαθίσταται από τες δολοπλοκίες και τες ψηφοθηρικές πολιτικές κάθε παραταξής. Ο στόχος και ο αξίονας με ταβιβάζονται: αντί να ενδιαφερομαστε για την ζωντανή συμμετοχή και αυτο-οργάνωση των μαζών πάνω σε οποιασδήποτε φύσης προβλήματα που τους αφορούν, νοιάζομαστε περισσότερο για την ηγεμονία μας στη κορυφή προκαλώντας έτσι την αμαθία των ιδίων των μελών της βάσης. Η παθητικό καρκινώμα για ένα μαζικό προοδευτικό κίνημα. Το περασμά των νομών του Καραμανλή (1976) σχετικά με την παιδεία, μπρόστα σε ένα αδύναμο και αποχαυνωμένο κίνημα ως μας παραδειγματίζει. Η παθητικότητα είναι αλώστε και ο απαραίτητος όρος για την επιτυχία των πραξικοπημάτων. Καμία σποραδική και διασπαρτή κινητοποίηση χωρίς συντονισμό και ξεκαθαφους στο χους δεν μπορεί να αντικαταστήσει το πολυχρονο αργό ορίμασμα της μαζικής συνειδησης εναντίον στην αλλοτρίωση, της καθημερινής καταπίεσης και της κυριαρχής ιδεολογίας. Η εμπειρία μέσα στους αγώνες, είναι κάτι που κανένα κομμα ή πολιτική οργάνωση δεν μπορεί να παραβλέψει ατιμωρίτα. Ο ρολός των πολιτικών φορέων είναι να αναπτυξουν και να προωθήσουν αυτή την αυτο-οργάνωση του εργαζόμενου λαού και των φοιτητών, να ανατυξουν την εμπειρία των μαζών μέσα από τους αγώνες, να προδτείνουν ένα λακτικές λύσεις στα ζωτικά προβλήματα, να δουλεφουν για τον συντονισμό και τη συγκεντροποίηση των διασπαρτών αγώνων, να προωθήσουν την αναγκη αυτοαμυνας των εργαζομένων εναντίον τες παρακρατικές επιθεσεις για να μη μας βρискουν στον υπνο τα τανκς της 15ης Ιουλίου.

Αντιθετα, οι παραταξείς τσανώνονται πια από όλες θα επιβαλει το συνολό του πολιτικού προγραμματος της οργάνωσης που αντιπροσωπευουν. Περύτω να πουμε ότι τα προγράμματα επιβαλλονται καρφωτα πάνω στους συλλογους από τους γραφειοκρατες των διαφόρων παραταξέω. Ένας φοιτητικός συλλογός είναι μαζικό οργάνο και όχι πολιτική οργάνωση. Δεμε μαζικό και όχι συνδικαλιστικό γιατί είναι νομιζουμε ουτοπία να πιστευουμε με ότι σαν ξένοι φοιτητες μπορούμε να εχουμε μια επιτυχημένη συνδικαλι

στική δουλειά εξω από το φοιτητικό συνδικατά της κάθε χώρας που μας φιλοξενει προσωρινα. Είναι αστειό να νομιζουμε ότι μπορούμε να εξασκησου με τετοιου ειδους πιεσεις στη κάθε εθνική αστική κυβέρνηση που θα υποχωρίσει μπρόστα στα συνδικαλιστικά μας αιτήματα. Η δικαιοση των φοιτητικών αιτημάτων μας πρέπει να περνα μέσα από την επαφή μας με όλα τα φοιτητικά συνδικατά που μιλουν στο όνομα του εργατικού κινήματος χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ασπαζομαστε τες πολιτικές θέσεις ενός Α ή Β συνδικατου. Ζητούμε την ενότητα στη δράση και όχι τη διασπαση με το καρφωμά των πολιτικών προγραμμάτων.

Το μέλος ενός πολιτικού κομματος ή οργάνωσης οδηγείται σε αυτό από την πεποίθηση ότι το Α ή Β κομμα δίνει τες σωστες κατευθυνσεις σε συνολικό επίπεδο, σε επίπεδο συνόλου μίας κοινωνίας και αποδεχεται έτσι συνειδητά το πολιτικό προσανατολισμό αυτού του κομματος. Το μέλος ενός μαζικού οργάνου (συνδεσμός κυριών φοιτητών) ξεκινάει από ένα εντελώς διαφορετικό προβληματισμό: την συνειδητοποίηση του πάνω στα αμέσα και συγκεκριμένα προβλήματα που τον απασχολουν και την κατανόηση ότι εξατομικευμένος και απομονωμένος, χωρίς μια συντονισμένη μαζική δράση, δεν θα καταφέρει τίποτα. Προκειται για μια συσπειρωση πάνω σε μια μινιμουμ βάση ριζοσπαστικοποίησης. Τη διερεύνηση μιας απάντησης πάνω σε αμέσα προβλήματα που απασχολουν αυτούς. Τους ανθρώπους και όχι για την συνειδηση προσχώρηση στο συνολό ενός πολιτικού προγραμματος- ενός κομματος.

Αν το μέλος ενός κομματος, αφού υπερασπιστεί τες αποφεις του, βρεθεί μειοψηφικός στο συνεδριο του κομματος, τότε οφείλει όχι μόνο να εφαρμοσει τες πλειοψηφικές αποφαισεις (χωρίς φυσικά να παφει να υπερασπίζεται και να προωθει τες αποφεις του στο εσωτερικό του κομματος) αλλά οφείλει επίσης να τες υποστηριξει στες δημοσιες συγκεντρωσεις (δημοκρατικός συγκεντρωτισμός). Το μέλος αντιθετα ενός μαζικού οργάνου, αν υποτασσεται στες πλειοψηφικές αποφαισεις, εφ' όσον αυτές εχουν παρθεί από τες κυριαρχες Γενικές Συνελευσεις, διατηρεί το δικαίωμα για την υπερασπιση των δικών του αποφέων όχι μόνο στο συνεδριο του συλλογού, αλλά και την κάθε στιγμή που οι αποφεις αυτές μπορούν να εκφραστουν σε δημοσί

ο χώρο. Πάνω σε τετοιου είδους θέμα τα όπως π.χ. για την αναγκαιοτητα του ενόπλου αγώνα, για το διωξιμό όλων των ξένων στρατευμάτων από την Κύπρο, ή για την προώθηση ενός άλλου τυπου αποφέων, για την αποτελεσματικότητα της κοινής προσπάθειας, τα μέλη ενός δημοκρατικού μαζικού οργάνου εχουν κάθε δικαίωμα, όχι μόνο να υπερασπιστουν τες αποφεις τους μέσα στες γενικές συνελευσεις αλλά και να τες απεξεργαστουν συλλογικά: να διαμορφώσουν μια πολιτική ταση οργάνωσης υπερασπισής των αποφέων αυτών σε άμεση επαφή με τα προβλήματα κάθε χωρού.

Εδώ ακριβώς είναι και η διαφορά της πολιτικής τασής με την συνδικαλιστική (αληθεία είναι συνδικαλιστική;) παραταξή. Η ταση οικοδομείται μέσα στες συγκεκριμένες συνθήκες ενός χωρού με βάση μιας μινιμουμ συμφωνίας πάνω σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα χωρίς αυτό να προϋποθετεί αναγκαστικά ταυτίση των αποφέων των διαφόρων μελών της τασέως με ένα ολοκληρωμένο πολιτικό πρόγραμμα στο συνολό του. Άνθρωποι που να ανηκουν σε διαφορετικά πολιτικά ρεύματα μπορούν να βρεθουν στην ίδια ταση που τους ενώνει σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα, κάνοντας έτσι πιο αποτελεσματική την δράση τους. Αντιθετα η παραταξη οικοδομείται εκ των προτερων και εκτός του συγκεκριμένου χωρού και των προβλημάτων, και ερχεται με το δικό της συνολικό πολιτικό πρόγραμμα να κάνει προτασεις σε αυτό το χώρο που μενουν εντελώς αφή ρημένες δια το μέλλον των συλλογών ή των συνδικατών, στο μέτρο που η συγκεκριμένη τους κατανόηση προϋποθετεί την αναλυση μετά από την συζήτηση του συνόλου τες κατευθυνσεις μιας πολιτικής οργάνωσης. Από κει και πέρα για την επιβίωση στην κορυφή των συμβουλίων μακριά από τες ζμαζες αρχίζει η πολιτική της χαφιεδολογίας και της λαοπολογίας στη βάση της πίστης σε ένα παλιό βρωμικό δρομό: "όσο αγιαζει τα μέσα." Όχι, συναγωνιστες, ο σκοπός δεν αγιαζει τα μέσα, για τον πολύ απλό λόγο ότι αντιθετα τα καθορίζει και όταν σκοπός είναι η παλη εναντίον στην εκμεταλευση και την καταπίεση, τα καθορισμένα από αυτή μέσα δεν μπορεί ποτε να είναι βρωμικό. Αντιστροφα όταν τα μέσα είναι βρωμικά και κρυβουν την πολιτική τρικλοποδιά, την απάτη, το γραφειοκρατικό φιλώμα των άλλων αποφάσεων δειχνουν αναμφιβόλως ένα σκοπό που όσο και αν στολιζεται με προο

δευτικά καλύμματα παραμένει ξένος με αυτά.

Αυτό που μας ενδιαφέρει άμεσα είναι η οικοδόμηση μιας ζωντανής ομοσπονδίας τοπικών συλλογών στον κάθε εθνικό χώρο και όχι ενός φαντασματος που να κατανέμει ψήφους στες παραταξεις. Για να γίνει όμως αυτό χρειάζεται σοβαρή αντιμετώπιση του συλλογού σαν όργανο συγκέντρωσης ζωντανών ανθρώπων, φοιτητών εξωτερικού με ανία επιπεδα συνειδητοποίησης δυο πράγματα καθορίζουν αυτόν τον συλλογό:

1. Η ριζοσπαστικοποίηση του φοιτητικού κινήματος στο παγκόσμιο επίπεδο και ιδιαίτερα η ριζοσπαστικοποίηση της Κυπριακής νεολαίας μετά το πραξικόπημα και την εισβολή.

2. Η φοιτητική μεταναστεύση στο εξωτερικό δεδομένης της ανυπαρξίας της Κυπριακής Παιδείας, μεταναστεύση που γεννά την προσωπική κρίση-αρά την αγωνία αποτέλεσμα του διαχωρισμού από την κουλτούρα της Κυπριακής κοινωνίας, και την επαφή με την πληθώρα νέων στοιχείων της κουλτούρας της κάθε χώρας.

Μεσα στην ομάδα άλλων συμπατριωτών ο ξένος φοιτητής αντλεί την δύναμη να ρυθμίζει αυτή την κρίση και να ανταπεξέρχεται τες δυσκολίες

Οι δυο αυτοί καθοριστικοί παράγοντες δείχνουν την μεγάλη διαφορά που υπάρχει μεταξύ ενός φοιτητικού συνδέσμου και ενός φοιτητικού συνδίκου. Δεν είναι η παλή για τα συνδίκια καλλιστικά δικαιώματα που οδηγεί τους φοιτητές στους συλλογούς αλλά κατευθείαν η πολιτική τους ριζοσπαστικοποίηση. Ο αμφιβολός χαρκτηρας του ελληνικού φοιτητικού συνδικαλισμού που αποτυπώνεται λόγω επαφής και στο κυπριακό Φ.Κ. (ιδιαίτερα στην Ελλάδα) αγνοεί όλους αυτούς τους παραγόντες; αντι να ενώνει στη δράση όλους τους προοδευτικούς δημοκράτες φοιτητές. Ο αξιόνας λοιπόν της δουλειάς μας πρέπει να είναι η προώθηση και η συζήτηση των κοινωνικών και πολιτικών προβλημάτων στα πλαίσια του σεβασμού των δημοκρατικών διαδικασιών στον κάθε εθνικό χώρο. Για την επιτεύξη του στόχου αυτού οι τοπικοί συλλογοί πρέπει να οργανωθούν στα πλαίσια μιας πανεθνικής ομοσπονδίας στην κάθε χώρα, που να τους επιτρέπει να είναι σε στενή επαφή, να κεντροποιείται και να συντονίζει τη δράση τους κάνοντας την έτσι πιο αποτελεσματική, εμπλουτίζοντας ταυτόχρονα τον

κάθε τοπικό συλλογό με την εμπειρία των άλλων συλλογών. Ένα κεντρικό εντυπο της ομοσπονδίας που να εκδίδεται σε τακτικές ημερομηνίες και να παρουσιάζει χωρίς λογοκρισία τις απόψεις των διαφόρων τοπικών συνδέσμων ή ρευμάτων μέσα στην κάθε ομοσπονδία, είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση για μια σοβαρή ανταλλαγή των πολιτικών απόψεων και μια σοβαρή εγύηση για το ανεβασμα της συνειδητοποίησης των φοιτητών καθώς και της προβολής του Κυπριακού προβλήματος αν το εντυπο εκδίδεται ταυτόχρονα και στην τοπική γλώσσα του κάθε εθνικού χώρου.

Το καταστατικό της ομοσπονδίας αυτής πρέπει να προνοεί εκτός από την ελευθερία δημιουργίας πολιτικών τάσεων, την ανεξαρτησία και κυριαρχία του κάθε συλλογού. Σε περίπτωση που η Ομοσπονδία σαν μαζικό όργανο πρέπει να αποφασίζει, να πάρει θέση απέναντι σε ένα κοινωνικό ή πολιτικό πρόβλημα, δεν μπορεί να το κάνει παρά στη βάση μιας μινιμουμ πλατφόρμας της πλειοψηφίας των τοπικών συλλογών που απαρτίζουν την Ομοσπονδία. Ο κάθε τοπικός συλλογός θα έχει δικαίωμα να ενστερνιστεί ή όχι αυτή την πλατφόρμα και να αναπτύσει από εκεί και πέρα τες δικές του απόψεις με βάση τη μινιμουμ αυτή πλατφόρμα.

Οι διαφοροί συναγωνιστές που πορεύονται να δημιουργούν "κοκκίνες" και "επαναστατικές" παραταξεις για να δημιουργήσουν αντίβαρο στες "ρεφορμιστικές" παραταξεις αντι της συλλογικής ζυμωσης και της αργής ωριμάνσης μέσα από τες καθημερινές εμπειρίες που ζωντανούν ΦΚ δεν κάνουν τίποτε άλλο ουσιαστικά παρά να δικαιολογούν και να επιβεβαιώνουν την πολιτική των Σταλινικών, πολιτική διασπάσης του ΦΚ. Οι συναγωνιστές αυτοί δεν πρέπει να αφήνουν να τους νικά η ανυπομονησία να απευθυνθούν σε ένα κομμάτι, ένα μόνο από τους συντελεστές του ΦΚ με την ρεφορμιστική οργανωτική λογική της διασπάσης. Πρέπει να εργαστούμε υπομονετικά και πολυχρόνια μέσα στο ΦΚ και σε όλους τους συντελεστές του καταδικάζοντας τες αντιδημοκρατικές διαδικασίες των παραταξεών, ξεσκεπαζοντας τες γραφειοκρατικές τρικλοποδιές της ηγεσίας μπροστά στα ίδια τα μάτια της βάσης για να δώσουμε τες δημοκρατικές οργανωτικές προοπτικές στο ΦΚ και να του δώσουμε την ευκαιρία να παίξει παίρνοντας τον ρόλο του σαν πολιτικός σύμμαχος του εργατικού κινήματος. Ο σχεταρισμός είναι η άλλη ο

ψη του οππορτουνισμού. Η τακτική της επεμβάσης των συντροφων της ΟΚΔΕ και της ΟΣΕ μέσα στο ΦΚ μας δίνουν δυστυχώς την τραγική επιβεβαίωση.

Από τον επομένο πανεπιστημιακό χρόνο που μπαίνει πρέπει οι συνειδητοί πρωτοποροί να παλέψουν με υπομονή και αποφασιστικότητα για:

1. Την δημιουργία ομοσπονδιών που να περιλαμβάνουν όλους ανεξαιρέτως τους δημοκράτες φοιτητές, που να έχουν καταστατικό δημοκρατικής λειτουργίας (ανακλήτοι αντιπρόσωποι, δημιουργία τάσεων, ελευθερία απόψεων)
2. Το ξεσκεπάσμα της λογικής των διαφόρων παραταξεών που κρατούν δεμένα χειροπόδα το ΦΚ διασπώντας το εκ των προτέρων. Οι γραφειοκράτες είτε "επαναστατές" ή "ρεφορμιστές" μένουν πάντα γραφειοκράτες.
3. Την αγωνιστική κινητοποίηση του συνόλου των Κυπρίων φοιτητών σε σχέση με τα αυτά προβλήματα του κάθε χώρου (περιορισμός εγγραφών, καταργηση εξεταστικών περιόδων συναλλαγμάτων κλπ.)
4. Συνεργασία με ΟΔΑ τα προοδευτικά συνδικάτα για την δικαίωση των συγκεκριμένων αιτημάτων χωρίς να υπάρχει κατ'ανάγκη απόλυτη ταύτιση πολιτικών απόψεων.
5. Βπαγρυνψη, ενημέρωση και ενότητά στη δράση: κοινός εχθρός, κοινός αγώνας.
6. Ανεξαρτοποίηση του ΦΚ από την Κυπριακή κυβέρνηση. Ελευθερία σκέψης και κριτικής.
7. Προώθηση της συζήτησης γύρω από αυτά κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα της Κύπρου και προβολή τους στον κάθε εθνικό χώρο του εξωτερικού
8. Συμφύση των δεσμών μας με όλα τα προοδευτικά κινήματα και οργανώσεις τόσο του φοιτητικού όσο και του εργατικού χώρου.

Μονή προϋπόθεση μέσα στην παλή αυτή η καλοπιστία, και η κατανόηση ότι παρά τες διαφορές απόψεων έχουμε τα ίδια προβλήματα και τον ίδιο εχθρό, πράγμα που σημαίνει ότι μόνο συλλογικά μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε. Όχι στη στείρα συζήτηση για χαρή της συζήτησης και της πραξικοπηματικής επιβολής των απόψεων μας στο σύνολο του ΦΚ. Ναι στην ικανότητα να αναγνωρίζουμε λάθη μας και να τραβούμε τα αναγκαία διδάγματα για μια πιο σωστή επεμβάση στο μέλλον. Μονο έτσι μπορούμε να βγάλουμε το ΦΚ από το ρεφορμιστικό αδιέξοδο.

Το πιο κάτω κείμενο γραφτηκε απο αναγνώστη μας και αναφέρεται στο "δελτίο συζήτησης" και πιο συγκεκριμένα στο θέμα της "εργατικής εφημερίδας". Πρέπει να διευκρινίσουμε απο την αρχή προτού προχωρήσουμε σε οποιεσδήποτε άλλες κρίσεις πάνω στο άρθρο του σ. Μ. Κομή, ότι ο τίτλος "εργατική εφημερίδα" που επιγραφόταν στο εξώφυλλο του προηγούμενου "δ.σ" δεν σημαίνει πως το δελτίο είχε αυτονομαστεί σε εργατική εφημερίδα. Ο τίτλος αναφερόταν στο άρθρο που περιείχε το δελτίο σχετικά με την ανάγκη και το τι είναι μια εργατική εφημερίδα και ο ρόλος που πρέπει να παίζει στο εργατικό κίνημα. Αυτή η διευκρίνιση είναι αναγκαία γιατί παρα πολλοί αναγνώστες μας είχαν το ίδιο πρόβλημα. Το δελτίο όπως τονίστηκε και στην 2η του έκδοση "απευθύνεται σε ορισμένα άτομα που έχουν ιδεολογικές ανησυχίες και προβληματισμό". Καλό θα ήταν να υπήρχαν οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις για μια εφημερίδα που να απευθυνόταν στην πλειαυτία μαζα των εργατών. Όμως κάτι τέτοιο είναι δύσκολο ακόμα. Σε καμία περίπτωση όμως δεν πρέπει να γίνει σύγχυση του περιοδικού με μια εργατική εφημερίδα. Αυτό παρατηρήθηκε απο μερικούς αναγνώστες. Το "Δ.Σ" είναι πολιτικό-θεωρητικό περιοδικό τοποθετημένο στο φάσμα του επαναστατικού μαρξισμού-δεν είναι υποκατάστατο εφημερίδας.

ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

μαρίου κομή

Αναμφισβήτητα η ενημέρωση για τα καθημερινά γεγονότα και προβλήματα και η κριτική καταστάσεων σε ένα κοινωνικό χώρο, σύμφωνα με μια ιδεολογία, επηρεάζει μέχρι ένα ορισμένο βαθμό τη διαμορφωση των αντιλήψεων των ανθρώπων του χώρου. Όμως το καθορισ-

τικό στοιχείο στες καθ'αυτο αντιλήψεις των ανθρώπων είναι η οικονομική διαρθρωση του κοινωνικού χώρου, που επίσης καθορίζει και το επίπεδο της ταξικής πάλης που και αυτή με τη σειρά της καθορίζει τη πορεία των εξελίξεων στο χώρο.

Απο το επίπεδο της ταξικής πάλης εξαρτάται και ο βαθμός επιδράσεως της ιδεολογίας της αρχουσας τάξης πάνω στην ιδεολογία των άλλων τάξεων διότι, για να μπορεί η αρχουσα τάξη να επιβάλλει την ιδεολογία της πάνω στες υπολοίπες τάξεις σημαίνει ότι οι οικονομικές σχέσεις του κοινωνικού χώρου είναι ανεπτυγμένες σε κάποιο βαθμό έτσι που οι υλικοί όροι της καθημερινής ζωής των ανθρώπων δεν σπρώχνουν στην αρνήση της ιδεολογίας και της προπαγάνδας της αρχουσας τάξης και την αναλήψη οργανω-

μένης συλλογικής και μαζικής δράσης εναντίον στην ίδια την αρχουσα τάξη. Διότι, εκείνο που αναγκάζει τον άνθρωπο να ν' ζει κοινωνικά δηλαδή να οργανώνεται, να παλεύει συλλογικά και ερχεται σε σχέσεις με τους άλλους ανθρώπους είναι οι υλικές ανάγκες της ζωής.

Έτσι για να απαλλαχτεί η ιδεολογία των εργατών απο την αστική προπαγάνδα και να αποβαλλουν απο τη νοοτροπία τους την παθητική αντιμετώπιση των πραγμάτων, είναι ανάγκη οι υλικές συνθήκες της καθημερινής ζωής να συγκρουούνται με τις καθημερινές διακηρύξεις και τον τρόπο επιβολής των θελήσεων και επιδιώξεων της αστικής τάξης πάνω στους εργατές. Η αρνήση της αστικής ιδεολογίας έχει σαν αποτέλεσμα την οξύνση της συγκρούσεως και την αναλήψη οργανωμένης και συλλογικής δράσης εναντίον στες θελήσεις και τις επιδιώξεις της αστικής τάξης. Η πάλη αυτή είναι δυνατό να δημιουργήσει την ανάγκη για μορφές και τρόπους οργανώσεως, (εργατικές οργανώσεις, σωματεία, ομάδες) μεθόδους πάλης, (διαμαρτυρίες, απεργίες...), μεθόδους ενημερώσεως (εργατικά φυλλάδια, εφημερίδες...). Σε μια τέτοια περίπτωση κανένας δεν μπορεί να προκαθορίσει ποια θα είναι η μορφή του κινήματος αυτού. Η φύση και η εξέλιξη ενός κινήματος - αν θα είναι εργατικό ή εθνικοαπελευθερωτικό κλπ. - εξετάζεται απο τις ιδιομορφές χαρακτηριστικές συνθήκες που επικρατούν μέσα στο χώρο που εξελίσσεται.

Η ύπαρξη ενός μαρξιστικού εντύπου στο συγκεκριμένο χώρο, της νοτίας Κύπρου, σε μια συγκεκριμένη περίοδο: τέσσερα χρόνια μετά την προσφυγοποίηση του ελληνοκυπριακού πληθυσμού απο τη βόρεια Κύπρο απο τον τουρκικό στρατό, όπου η επιδράση και επιβολή της ιδεολογίας της Ε/Κ αρχουσας τάξης είναι καθημερινό γεγονός, όπου το εργατικό κίνημα βρίσκεται αποπροσανατολισμένο με τις μικροαστικές καπιταλιστικές ανεσεις, εστω και μακριά απο το πολύ κόσμο, είναι κάτι το θετικό. Η θετικότητα αυτή οφείλεται στο ότι είναι κάτι νέο και διαφορετικό απο ότι κυκλοφορεί μέχρι τώρα στον τόπο μας. Όμως μερικές αποψεις που προβάλλουν τα περιεχόμενα άρθρα ποτιμούν αυτή την θετικότητα.

Άρα εκείνο που προκαλεί την πρώτη αρνητική εντύπωση είναι η ονομασία "εργατική εφημερίδα". Ο λόγος είναι ότι το έντυπο αυτό να μεν φι-

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

Ο
σοφοκλής
ρουσος
απαντά

λοδοξεί να ενημερώνει και να βοηθά στα εργατικά προβλήματα αλλά αυτή τη στιγμή δεν πάυει από του να είναι μια μικροδιανοουμενίστικη εκδοχή που δεν βρίσκεται σε καμία σχέση με τες εργατικές κινήσεις. Αυτό σημαίνει οτι οι εργάτες δεν συμμετέχουν ούτε στην εκδοχή, ούτε στην άρθρογραφία ούτε στην διαθεση, ούτε ακόμα και στην αναγνώση της. Αρα εστω κι αν μια εφημερίδα αναλύει και ενημερώνει για όλα τα εργατικά προβλήματα χωρίς να βρίσκεται σε επικοινωνία με τους εργάτες δεν μπορεί να είναι εργατική. Η ονομασία της δεν φανερώνει την πραγματική ταξική της προέλευση. Στην προκειμένη περίπτωση αυτή δημιουργεί παραπλανητική εντύπωση σε ένα τυχαίο αναγνώστη.

Η πιο πάνω αποψη σε συναρτηση με τες ακολουθίες: "η εφημερίδα αυτή μπορεί να παίξει το ρολό του οργανωτή, μέσα από το γραφείο, πούλημα, οικονομική ενίσχυση κλπ. θα δημιουργήσει την ανάγκη και θα υποβοηθήσει στη δημιουργία εργατικών ομάδων..." και οτι "πρέπει να πετύχει να γίνει καθοριστικός παράγοντας στην πάλη των εργατών", είναι καθαρά ιδεαλιστικές. Ο λόγος είναι οτι ο εργάτης από τη θέση του στην παραγωγική διαδικασία οργανώνεται και αγωνίζεται για την λύση των οικονομικών προβλημάτων και κατεπείκτηση πολιτικών προβλημάτων που τον απασχολούν. Συνεπώς δεν είναι δυνατόν μια εφημερίδα να αντικαταστήσει την ανάγκη των ανθρώπων για καλύτερη επιβίωση και να γίνει καθοριστικός παράγοντας στη πάλη τους.

Οι φιλοδοξίες αυτές σκεφείς για καθοδήγηση του εργατικού κινήματος από μια εφημερίδα καθώς και η αποψη "οτι η συσπειρωση γύρω από την εφημερίδα προχωρημένων εργατών δημιουργεί ένα είδος γραναζιού που συνδέει το πολύ μικρό γραναζι-επαναστάτες με το πολύ μεγάλο-εργατική τάξη- εκτός του οτι είναι μηχανιστική αντίληψη, αποτελούν τάσεις ανθρώπων έξω από την εργατική τάξη που θέλουν να παίξουν ρόλο καθοδηγητών - ηγετών της εργατικής τάξης. Η εργατική τάξη όμως δεν θέλει καθοδηγητές έξω από αυτή αλλά ενεργούς αγωνιστές και συμπασάτες στο κίνημα της. Οποιοσδήποτε όμως έξω από αυτή φανερώνει τάσεις καθοδηγητικού σημαίνει οτι ο πραγματικός του σκοπός είτε συνειδητά είτε ασυνειδητά είναι να εκμεταλλευτεί το κίνημα της εξυπηρέτησής συμπεφέροντα έξω από αυτή.

Πορτογαλία 75. Το κίνημα ανεβήκε χωρίς στην αλληλοεπίδραση αντικειμενικών συνθηκών και ιδεολογίας.

Αν και έχει γραφτεί σε άλλο μέρος για τη συγχώνευση γύρω από τον τίτλο "εργατική εφημερίδα" χρειάζεται να γίνει ξανά αναφορά γιατί ο συντροφός Κομής εκτίσε ένα μέρος του άρθρου του πάνω σ' αυτή τη συγχώνευση. Το 2 "δελτίο συζήτησης" και μια εργατική εφημερίδα είναι δυο εντελώς διαφορετικά πράγματα.

Το άρθρο αναφέρεται στο τι ρόλο και πως μπορεί να παίξει η εργατική εφημερίδα. Οχι επειδή βλέπουμε μετάτρωση του δελτίου σε εφημερίδα ούτε επειδή θέλουμε να υποκαταστήσει την εφημερίδα.

Η εφημερίδα που αναφέρω στο άρθρο μου είναι κάτι που πρέπει να παλέψουμε να γίνει. Έτσι στο ολό άρθρο γίνεται μια αναφορά γύρω από τον ρόλο αυτού του μελλοντικού στοχού.

Έτσι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω οτι το δελτίο δεν είναι εργατική εκδοχή. Και σίγουρα η θέση "...εστω και αν μια εφημερίδα αναλύει και ενημερώνει για όλα τα εργατικά προβλήματα χωρίς να βρίσκεται σε επικοινωνία με τους εργάτες δεν μπορεί να ονομάζεται εργατική..." είναι απολύτως σωστή. Η θέση αυτή είναι διαχυτή μέσα στο πνεύμα του άρθρου και θεωρήσα σαν προϋπόθεση οτι η εργατική εφημερίδα θα βρίσκεται σε επικοινωνία με τους εργάτες. Επομένως το συμπέρασμα οτι είναι ιδεαλιστικό να περιμενούμε την εφημερίδα να παίξει ρόλο οργανωτικό και καθοδηγητικό είναι λανθασμένη γιατί στηρίζεται πάνω στη λανθασμένη ταύτιση της εφημερίδας με το δελτίο.

Στο υπόλοιπο μέρος του άρθρου πιστεύω οτι υπάρχει μια λανθασμένη αντιμετώπιση της εξέλιξης της επαναστατικής διαδικασίας και της διαλεκτικής σχέσης ανάμεσα στην ιδεολογία και τις αντικειμενικές συνθήκες (ή ανάμεσα στις ιδέες και την πράξη).

Ο καπιταλισμός σαν σύστημα δημιουργεί, μέσα από τις αντιφάσεις του τις συνθήκες που θα σπρώξουν τις εργαζόμενες μαζές στην αρνήση του και στην πάλη εναντίον του. Η διαδικασία που διαφαίνεται οτι βλέπει ο συντροφός Κομής είναι "ντιτερμινιστική" και παραγνωρίζει ωρισμένες βασικές πραγματικότητες.

α). Μέσα στην τάξη υπάρχουν στρώματα οσοι αφορά τον βαθμό συνειδητοποίησης.

σης, την ιδεολογία και αγωνιστικό επίπεδο. Επομένως δεν μπορούμε να είμαστε ακριβολογοί όταν μιλούμε για την ιδεολογία της τάξης. Και οι υλικές συνθήκες επιδρούν διαφορετικά σε κάθε στρώμα της τάξης. Όταν θα επέλθει η τελική ρήξη ανάμεσα στους εργάτες και το καπιταλιστικό σύστημα και θα αρχίσει η αναληφή δράσης για την αντικατάσταση του από τον σοσιαλισμό, η τάξη στην πλειοψηφία της θα ακολουθήσει το πιο προχωρημένο τμήμα της. και θα έχει ήδη δεχτεί μέρος ή ολοκληρή την ιδεολογία, το πρόγραμμα και τους στόχους του τμήματος αυτού.

β). Μια συγκρούση με το σύστημα δεν οδηγεί αναγκαστικά στην σοσιαλιστική ιδεολογία. Υπάρχουν ιστορικά παραδείγματα που κρίσεις του συστήματος οδήγησαν στον φασισμό. Θα στραφεί η εργατική τάξη προς τον σοσιαλισμό αν παλέψουμε για να παρουσιάσουμε τον σοσιαλισμό σαν εναλλακτική λύση προς την κρίση του καπιταλισμού. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι οι αντικειμενικές συνθήκες δεν γεννούν από μόνες τους την σοσιαλιστική ιδεολογία. Απλώς καμνουν δυνατή την αποδοχή του σοσιαλισμού σαν ρεαλιστική λύση. Η ρήξη με την ιδεολογία της αρχουσας τάξης δεν ερχεται από μόνη της. Χρειάζεται μια συνεχής αντιπαράθεση που να ξεσκεπάζει τον ταξικό αντιεργατικό χαρακτήρα της ιδεολογίας της αρχουσας τάξης, και να προβάλλει εναλλακτικές θέσεις. Αυτό που θα μεταφέρει την αντιπαράθεση μέσα στην τάξη είναι είτε άτομα εργάτες, είτε ένας πολιτικός φορέας, είτε ένα έντυπο που να βρίσκεται σε επαφή με την τάξη. Νομίζω ότι δεν μπορεί κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί αυτό το ρόλο στην εφημερίδα. Δεν εννοώ ότι η εφημερίδα θα αντιπαράθεται με τον καπιταλισμό ανεξάρτητα από συνθήκες. Αντιθέτα πρέπει να αντιπαράθεται την σοσιαλιστική ιδεολογία αναλόγα με τις δυνατότητες που δημιουργούν οι συνθήκες.

Στον πρόλογο του άρθρου μου αναφέρω "...για να μπει σε πράξη και να πετύχει η προσπάθεια (να εκδοθεί εργατική εφημερίδα) χρειάζεται σαν προϋπόθεση η συσπείρωση ενός αριθμού αγωνιστών γύρω από βασικά προβλήματα του κινήματος, θεωρητικές θέσεις, τρόπους επέμβασης, και στο τι είναι εργατική εφημερίδα..." Στην ουσία αυτό είναι η περιγραφή μιας πολιτικής κίνησης ή ομάδας, με απλώς δίνω βασική σημασία στο ρόλο της εφημερίδας.

Τι μπορεί όμως να είναι η πολιτική φιλοδοξία μιας κίνησης ή ομάδας; Να βοηθήσει στο ανεβάσμα του κινήματός και στο κτίσιμο του επαναστατικού κομματος. Επομένως η επιτυχία της εφημερίδας μετριέται από τον βαθμό που επιδρά στην διαμορφωση του κινήματος. Από την άλλη η εφημερίδα πρέπει να την βλέπουμε σαν μέρος της γενικότερης πάλης.

Ανθασμένο λοιπόν το συμπέρασμα ότι "...οποίος φανερώνει τάσεις καθοδηγητού... εξυπηρετεί συμφέροντα έξω από αυτήν (την εργατική τάξη)..."

Η εφημερίδα είναι ένα όπλο μιας πολιτικής ομάδας, κίνησης ή τάξης (το πιο δυνατό όπλο ουσιαστικά) στον αγώνα της. Το να φιλοδοξεί να καθοδηγήσει το κίνημα δεν είναι ηγεμονική τάση ούτε είναι αντίθετο με τα συμφέροντα της τάξης. Με αυτό εννοώ: οι ιδέες, η τακτική και οι στόχοι μιας ομάδας να αγκαλιαστούν από την τάξη και να γίνουν μέρος του κινήματος. Πιστεύω ότι κάθε σοβαρή πολιτική τάση για να μπορεί να κάνει αναφορά στον Μαρξισμό-Λένινισμό πρέπει να έχει αυτή τη φιλοδοξία.

Τελειώνοντας θέλω να αναφέρω ότι η εκδοχή εργατικής εφημερίδας είναι μέρος της πάλης για το κτίσιμο του επαναστατικού κομματος. Μια εφημερίδα είναι παράλληλα και πολιτικό όργανο, φορέας πολιτικών ιδεών, θέσεων και στόχων, γύρω από το οποίο συσπειρώνει αγωνιστές. Αυτό δεν μπορεί να γίνει παρα μόνο από ξεκαθαρισμένους πολιτικά αγωνιστές ανεξάρτητα αν είναι εργάτες ή όχι. Αν θα πετύχει πραγματικά να γίνει εργατική εφημερίδα εξαρτάται από τον βαθμό συμμετοχής των εργατών στην ζωή της εφημερίδας και την διαδικασία διαμόρφωσης των πολιτικών θέσεων, τακτικής και στόχων της.